

370 153

ว 499๓

7.2

ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ
ในระดับบัณฑิตศึกษา

28 ส.ค. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

มีนาคม 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

171650

ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ
ในระดับบัณฑิตศึกษา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

มีนาคม 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ของผู้ที่ทำงานราชการ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. เพื่อเปรียบเทียบผู้ที่เรียนต่อกับผู้ที่ไม่เรียนต่อทางด้านทัศนคติต่อการเรียนต่อ และบุคลิกภาพที่สำคัญบางประการ

2. เพื่อศึกษาว่า ผู้ที่อยู่ในสภาพเอื้ออำนวยต่อการเรียนต่อ และได้ไปเรียนต่อ หรือผู้ที่ยังไม่ไปเรียนต่อ มีจิตลักษณะบางประการแตกต่างกัน และแตกต่างจากผู้ที่อยู่ในสภาพไม่เอื้ออำนวยอย่างไร

3. เพื่อแสวงหาตัวทำนาย และเปรียบเทียบอำนาจทำนายของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลประเภทต่าง ๆ

ในการวิจัยนี้ได้ศึกษา ผู้ที่เรียนต่อในระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ทำงานแล้วและมีที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร และเขตจังหวัดใกล้เคียงจำนวน 120 คน และเพื่อนร่วมงานที่ทำงานในที่ทำงานเดียวกันและไม่ได้มาเรียนต่อ 120 คน รวมเป็น 240 คน โดยมีคุณสมบัติตรงกัน 4 ประการ คือ 1) มีเพศเดียวกัน 2) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 3) มีระยะเวลาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างกันไม่เกิน 3 ปี และ 4) มีตำแหน่งหน้าที่การงานใกล้เคียงกัน

กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ได้ตอบแบบวัดและแบบสอบถาม โดยมีตัวแปร 5 กลุ่ม 1) ตัวแปรทางด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพสมรส ซึ่งวัดโดยให้ผู้ตอบรายงาน และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน และปริมาณการรับรู้การะทางครอบครัว ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถาม 2) ตัวแปร จิตลักษณะพื้นฐาน ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ 3) ตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ความเครียดในการทำงาน ทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อ ซึ่งทุกตัวแปรใช้แบบวัด ซึ่งมีประมาณ 14 - 25 ข้อ และมีมาตร 6 หน่วยประกอบ 4) พฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งรวมตัวแปรทางลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร และตัวแปรจิตลักษณะและพฤติกรรม 8 ตัวแปร รวมเป็นตัวแปรทั้งสิ้น 14 ตัวแปร

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบเป็นขั้นตอน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง เพื่อทดสอบสมมติฐาน 7 ข้อ การวิเคราะห์ทั้งหมดนี้ วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม SPSS* และ SPSS PC+ ซึ่งทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังอีก 6 ตัวแปร เป็น 12 กลุ่มย่อย ทำให้สามารถเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ภายในตัวแปรทางชีวสังคมและภูมิหลังต่างระดับในตัวแปรเดียวกัน

จากการวิจัยครั้งนี้ พบผลที่น่าสนใจ 5 ประการคือ ประการที่หนึ่ง พบว่า ตัวแปรที่ใช้ในการทำนาย 13 ตัวที่ใช้ในการวิจัยนี้สามารถคาดคะเนพฤติกรรมการเรียนต่อได้ถูกต้องถึง 87 % โดยผู้เรียนต่อ มักเป็นผู้ที่มีอายุน้อย มีความเครียดในการทำงานสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมาก มีความกลัวความล้มเหลวสูง มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง มีการรับรู้ความมั่นคงในการทำงานสูง และเป็นคนโสด ประการที่สอง ผู้ที่ไม่มาเรียนต่อมักเป็นผู้ที่มีอายุมาก แต่จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ทำให้กล่าวได้ว่า ถ้าได้มีการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ และเป็นคนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอสูงแล้ว คนที่มีความอายุน้อยก็จะมาเรียนต่อ ประการที่สาม จากการที่พบว่า บุคคลที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ มักจะไม่มาเรียนต่อ แต่จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ทำให้กล่าวได้ว่า ถ้ามีการะทางครอบครัวน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมาก บุคคลเหล่านี้มักจะมาเรียนต่อ ประการที่สี่ พบผลจากการวิจัยว่าในกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ นั้นไม่พบเข้ามาเรียนต่อ แต่จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ทำให้กล่าวได้ว่าถ้าได้มีการส่งเสริมให้เขาได้มาเรียนในขณะที่อายุน้อย คนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ก็จะมาเรียนต่อในระดับปริญญาโท และสุดท้าย ประการที่ห้า พบว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อน้อยนั้น จะไม่ไปเรียนต่อ แต่จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ทำให้กล่าวได้ว่าถ้าได้รับการส่งเสริมจากบุคคลรอบข้างในเรื่องการเรียนต่อ ก็เป็นไปได้มากกว่าเขาจะมาเรียนต่อ

ดังนั้น จากผลการวิจัยนี้จึงเสนอแนะได้ว่า ควรได้มีการส่งเสริมให้บุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อให้มาก การได้รับการส่งเสริมจากบุคคล

รอบข้าง และส่งเสริมให้บุคคลมีสภาพความมั่นคงในการทำงานสูง
ก็อาจเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้บุคคลที่ทำงานแล้ว ได้มาเรียนต่อในระดับ
บัณฑิตศึกษา

BEHAVIORAL SCIENCES CORRELATES OF CONTINUING EDUCATION
IN GRADUATE STUDENTS.

AN ABSTRACT
BY
ACHARA WONGWATTANAMONGKOL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science Degree
at Srinakharinwirot University
March 1990

Abstract

The present study attempted to investigate the correlates of graduate enrollment behavior of the Thai government officials. There were three major research objectives : 1) to compare the graduate students with their counterparts on attitudes towards continued education and some important personality traits. 2) to examine the differences in psychological traits of the students and nonstudents who were in the same or different situation, in relation to the favorableness for continued education 3) to search for important predictors and to compare their degree of predictability of graduate enrollment behavior in various types of respondents.

The sample in this study consisted of 120 graduate students of Srinakharinwirot University Prasarnmitr and 120 government officials which totaled 240 respondents. The two groups of respondents were matched on the following criteria : 1) same sex 2) holding Bachelor's degree 3) length of the periods after graduation differed no more than 3 years. 4) holding similar work position.

The questionnaires consisted of five parts ; 1) Graduate enrollment behavior and other related information 2) Three assessments of personality traits which Type A personality, Fear of failure and Fear of success 3) Four measures of State Characteristics including Social support, Work stress, Attitudes towards continued education and Subjective norms (in

Fishbein's Theory). These measures composed of 14 - 25 items accompanied with six-unit scale. 4) An assessment of family responsibility and a work security report and 5) The assessment of the bio-social characteristics of the respondents. There were the total of 14 variables in this study.

In this study, the statistical analyses of the data were carried out by computer. The Discriminant Analysis with stepwise and Three-way Analysis of Variance were performed on the data of the whole sample as well as from the subsamples categorized by the levels of each of the 6 bio-social characteristics of the respondents. There were the total of 12 subsamples

There were 5 major research findings as follows :

First, it was found that the 13 variables could account for 87 % of the enrollment behavior. It could be said that graduate students were younger, single, and better off but were more stressful at work, but reporting higher work security, showing higher positive attitudes towards continued education and were more fearful of success than their counterparts.

Secondly, the nonstudents were mostly older but according to the results from the Analysis of Variance, it could be said that, these older respondents if they possessed more favorable attitudes towards continued education and become a stronger A typed, they showed stronger probability to continue their education.

Thirdly, the respondents who perceived lower work security would not continue their education. But another part of the research result showed that, these people, if they perceived less family responsibility on their shoulder and have favorable attitudes, they were more likely to continue their education.

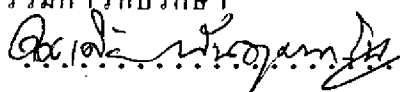
Forthly, it was found that, the respondents with lower socioeconomic status would not continue their education. But the poorer but younger respondents were more among the graduate students than their counterparts.

Finally, less favorable attitude holders with strong encouragement from the people around them (high in subjective norm) were more among the graduate students than their counterparts.

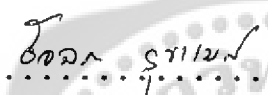
Therefore, it could be recommended from the results in this study that, the important factors which can induce the Thai government officials to continue their higher education are favorable attitudes towards this education, strong social encouragement and high work security.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

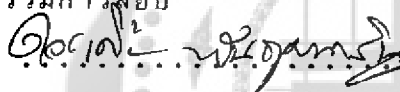
.....ประธาน

(ศ.ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน)

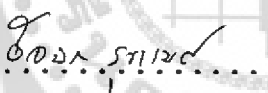
.....กรรมการ

(รศ. อังฉรา สุธารมภ์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ศ.ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน)

.....กรรมการ

(รศ. อังฉรา สุธารมภ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่..16..เดือน...มีนาคม.....พ.ศ. 2533

ประกาศคุณประการ

การวิจัยเรื่อง "ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา" นี้ สำเร็จได้ด้วยการได้รับความกรุณาอย่างสูงจากศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน พันธุมนาวิน ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ ตลอดจนเป็นกำลังใจห่วงใย จนกระทั่งการวิจัยนี้สำเร็จแล้วเสร็จด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอถือโอกาสนี้กราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อัฉรา สุชาวัฒน์ กรรมการปรึกษาปริญญาโท ที่ได้กรุณาเมตตาผู้วิจัย คอยให้คำแนะนำและความช่วยเหลือผู้วิจัย จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่ง และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย นิรัญทวี ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ปริญญาโทฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย 2 ทุน คือ ทุน มล. จงสวัสดิ์ สนิทวงศ์ ฯ จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ และทุนอาจารย์สาโรช บัวศรีผู้วิจัยขอกราบขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

การวิจัยนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ ถ้าผู้วิจัยไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากอาจารย์จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสตราจารย์ ดร. จรรจา สุวรรณทัต ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ดร. เป็ญแข ประจันปัจจนิก อดีตผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ตลอดจนอาจารย์ทุกท่าน และในโอกาสนี้ ขอโน้มระลึกถึงท่านอาจารย์นงเล็ก สุขถิ่นไทย ผู้ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งท่านคอยห่วงใย ช่วยเหลือ และเกื้อกูล ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณท่านอาจารย์และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อ ประสานงานด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนเชื้ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์กิตติมา เหมกิตติวัฒน์ อาจารย์กฤษณา เกสกุล คุณเจริญ ปิ่นทอง และคุณศุภพงษ์ ประภาศิริ ตลอดจนผู้ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกท่าน อีกทั้งคุณสมกิจ กิจนูนวงศ์ จากศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี จึงทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จทันเวลา

ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นกำลังสำคัญ ทั้งทางด้าน
กำลังใจ กำลังทรัพย์ และคอยดูแลผู้วิจัยตลอดมา อีกทั้ง พี่ และน้องที่พยายาม
ให้ความช่วยเหลือเท่าที่เป็นไปได้ จนปริญญานิพนธ์สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุดท้าย ขอระลึกถึง เพื่อน ๆ นิสิตเอกการวิจัยนฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
รุ่น 1, 2, 3 และรุ่นอื่น ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยเป็น
อย่างดี

อัจฉรา วงศ์วัฒนมงคล

มีนาคม 2533

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	รูปแบบการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรม.....	10
	*สภาพแวดล้อมและภูมิหลังกับการศึกษาต่อ.....	13
	*จิตลักษณะของบุคคลกับการศึกษาต่อ.....	17
	ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ.....	18
	ความหมายและความสำคัญ.....	18
	ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอกับความแตกต่างระหว่าง	
	บุคคลและพฤติกรรมการศึกษาต่อ.....	18
	การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ.....	21
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความกลัวความล้มเหลว.....	22
	ความหมายและความสำคัญ.....	23
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกลัวความล้มเหลว	
	กับการประกอบพฤติกรรมและพฤติกรรมการ	
	ศึกษาต่อของบุคคล.....	26
	การวัดความกลัวความล้มเหลว.....	27

ความกลัวความสำเร็จ.....	28
ความหมายและความสำคัญ.....	29
ทฤษฎีความกลัวความสำเร็จ และความกลัว	
ความสำเร็จกับพฤติกรรมการศึกษาต่อของ	
บุคคล.....	30
การวัดความกลัวความสำเร็จ.....	33
* <u>จิตลักษณะตามสถานการณ์.....</u>	35
✓ <u>การสนับสนุนทางสังคม.....</u>	35
ความหมายและความสำคัญ.....	35
การสนับสนุนทางสังคมกับความแตกต่างระหว่าง	
บุคคลและพฤติกรรมการศึกษาต่อ.....	36
✓ <u>การวัดการสนับสนุนทางสังคม.....</u>	37
<u>ความเครียดในการทำงาน.....</u>	38
สาเหตุการเกิดความเครียดในการทำงาน.....	39
ความเครียดในการทำงานกับความแตกต่าง	
ระหว่างบุคคลและพฤติกรรมการศึกษาต่อ.....	40
การวัดความเครียดในการทำงาน.....	41
<u>ทัศนคติต่อการศึกษาต่อ.....</u>	42
ความหมาย องค์ประกอบ และการเกิดทัศนคติ.....	42
การใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลอธิบาย	
ทำนายพฤติกรรม และพฤติกรรมการศึกษาต่อ.....	43
<u>นิยามปฏิบัติการของตัวแปร.....</u>	48
<u>สมมติฐานในการวิจัย.....</u>	54

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
	ประชากร.....	55
	กลุ่มตัวอย่าง.....	55
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
	แบบวัดสภาพแวดล้อมทางชีวสังคมและภูมิหลัง.....	56
	แบบวัดจิตลักษณะของผู้ตอบ 7 ด้าน.....	57
	แบบวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ.....	57
	แบบวัดความกลัวความล้มเหลว.....	58
	แบบวัดความกลัวความสำเร็จ.....	58
	แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม.....	59
	แบบวัดความเครียดในการทำงาน.....	60
	แบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ.....	61
	แบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อ การศึกษาต่อ.....	62
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	63
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
	ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	65
	ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างรวม.....	65
	ลักษณะทั่วไปของกลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในระดับบัณฑิตศึกษา.....	66
	ลักษณะทั่วไปของกลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในระดับบัณฑิตศึกษา.....	66
	ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรม การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา.....	67

ความกลัวความล้มเหลวของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรม	
การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา.....	73
ความกลัวความสำเร็จของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรม	
การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา.....	81
การสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรม	
การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา.....	88
ความเครียดในการทำงานของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรม	
การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา.....	94
ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิต.....	100
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อใน	
ระดับบัณฑิตศึกษา.....	104
ปริมาณการทํานายพฤติกรรมการศึกษาต่อ.....	110
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	124
การสรุปผลและอภิปรายผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน.....	124
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1.....	124
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 2.....	127
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 4.....	128
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 5.....	130
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 6.....	132
การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 3 และ 7...	133
การอภิปรายผลนอกเหนือสมมติฐาน.....	135
ลักษณะของผู้ที่ไม่เรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา.....	135
ประเภทของผู้ถูกศึกษาที่ตัวแปรต่าง ๆ ไม่เกี่ยวข้อง	
กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ.....	136

บทที่

หน้า

ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....137

ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ.....137

บรรณานุกรม.....139

ภาคผนวก.....151

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

ก	แสดงการแบ่งระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม.....	8
1	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ..	68
2	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด.....	69
3	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และสถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวม.....	70
4	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพ แบบเอ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทาง ครอบครัว และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	72
5	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และ ทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด.....	74
6	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความ ล้มเหลว เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และ ทัศนคติในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	76
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว เมื่อพิจารณาตามการเรียนต่อ การรับรู้ภาระทางครอบครัว และ การรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมด.....	78

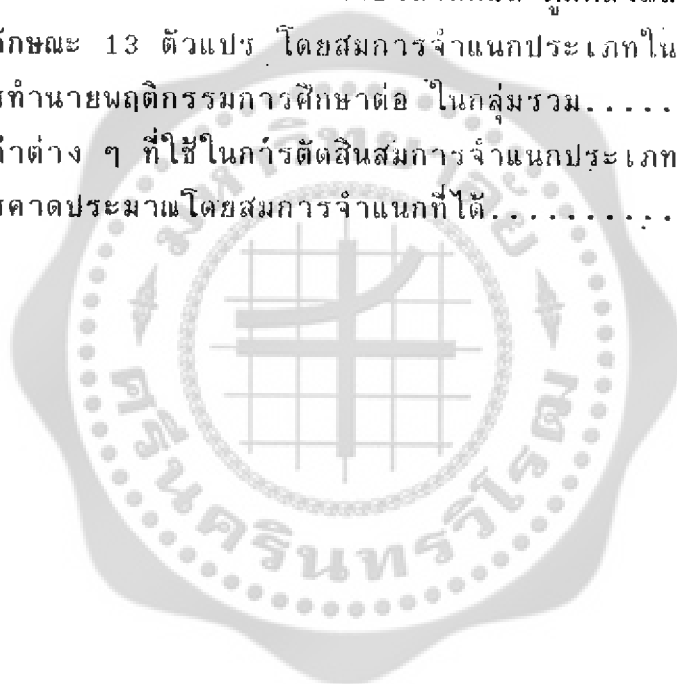
8	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัว ความล้มเหลว เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้การมีภาระครอบครัว และการรับรู้สถานภาพความ มั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	80
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความสำเร็จ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด.....	82
10	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัว ความสำเร็จ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	84
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัว ความสำเร็จ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมี ภาระทางครอบครัว และสถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวมทั้งหมด.....	86
12	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความ สำเร็จ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้การ มีภาระครอบครัว และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการ ทำงาน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	87
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม เมื่อ พิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ใน กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด.....	89
14	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนทาง สังคม เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	90

15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทาง ครอบครัว และสถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวม...92
16	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุน ทางสังคม เมื่อพิจารณาตามการเรียนต่อ การรับรู้ภาระทาง ครอบครัว และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....93
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียดในการทำงาน เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....95
18	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียด ในการทำงาน เมื่อพิจารณาตามการเรียนต่อ อายุและ ทัศนคติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....96
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียดในการทำงาน เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และสถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวม.....97
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และสถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวม.....100
22	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการ เรียนต่อ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้การมี ภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มย่อยและกลุ่มรวม.....102

23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่ออายุ และทัศนคติ ในกลุ่มรวม.....	104
24	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการเรียนต่อ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	106
25	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และสถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวม.....	107
26	ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการเรียนต่อ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มย่อยและกลุ่มรวม.....	109
27	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ของกลุ่มที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างรวม.....	111
28	ผลรวมของตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ที่เข้าสู่สมการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่มรวม.....	112
29	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกประเภทของตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างรวม.....	113

30	แสดงค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจสมัครงานประเภท.....	113
31	ผลของการคาดประมาณโดยสมัครงานได้.....	114
32	ผลรวมของตัวแปรจิตลักษณะ 5 ตัว ที่เข้าสมัครงาน พฤติกรรมการศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างรวม.....	114
33	สัมประสิทธิ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 5 ตัว ในสมัครงาน ประเภท ในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่ม ตัวอย่างรวมทั้งหมด.....	115
34	แสดงค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจสมัครงานประเภท.....	115
35	ผลการคาดประมาณโดยสมัครงานได้.....	116
36	ผลรวมของตัวแปรจิตลักษณะ 7 ตัว ที่เข้าสู่สมัครงาน ประเภทของกลุ่มที่มี และไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด.....	117
37	สัมประสิทธิ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 7 ตัว ในสมัครงาน ประเภทในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่ม ตัวอย่างรวมทั้งหมด.....	117
38	แสดงค่าต่าง ๆ ในการตัดสินใจสมัครงานประเภท.....	118
39	ผลการคาดประมาณโดยสมัครงานได้.....	118
40	ผลรวมของตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปรที่เข้าสู่การสมัครงานประเภทในการทำนาย พฤติกรรมการศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างรวม.....	119
41	สัมประสิทธิ์ของตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ในสมัครงานประเภทในการทำนาย พฤติกรรมการศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด.....	120

42	แสดงค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจสมัครงาน.....	120
43	ผลการคาดประมาณโดยสมัครงาน.....	121
44	ผลรวมของตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังและ จิตลักษณะ 13 ตัวแปรที่เข้าสู่สมัครงาน.....	121
45	สัมประสิทธิ์ของตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังและ จิตลักษณะ 13 ตัวแปร โดยสมัครงาน.....	122
46	แสดงค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจสมัครงาน.....	123
47	ผลการคาดประมาณโดยสมัครงาน.....	123

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างคุณภาพประชากรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จะสังเกตได้ว่าการดำเนินการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 ถึงฉบับที่ 5 นั้น การขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นกำลังคนในระดับกลางและระดับสูงของประเทศ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการเพิ่มปริมาณนักเรียนเป็นจำนวนมากในระยะเวลาที่ผ่านมา จึงเกิดมีแนวโน้มว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับกลางและระดับสูง จะมีการว่างงานและทำงานต่ำกว่าระดับมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ .2529: 1-2) โดยเฉพาะการศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีแนวโน้มที่มีการผลิตกำลังคนมากเกินไปเกินความต้องการ โดยเฉพาะในสาขาพาณิชยกรรม แต่ในทางตรงกันข้ามปริมาณความต้องการแรงงานระดับปริญญาตรี ในช่วง 20 ปี ระหว่าง ปี พ.ศ. 2523 - 2543 นั้น มีการคาดการณ์ว่าจะยังมีความต้องการอีกเป็นจำนวนมาก สาขาที่มีความต้องการมากที่สุด คือ ทางด้านสังคมศาสตร์ รองลงมาคือศึกษาศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ 2528 : 124) ส่วนในการศึกษาระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่ การศึกษาระดับปริญญาโทและเอก ยังคงมีจำนวนนักศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาที่ผ่านมาจำนวน 1,140 คน หรือร้อยละ 6.53 ถึงแม้ว่าจะได้มีการเปิดรับนักศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีทั้งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนแล้วก็ตาม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ .2529 : 10) จึงได้มีการกำหนดเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนนักศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534) ไว้ดังนี้คือ ในปีแรกของแผนฯ เป้าหมายนักศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 18,500 คน แล้วเพิ่มเป็น 26,720 คน ในปลายแผนฯ เป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้น 8,220 คน หรือร้อยละ 44.4 (สำนักงานคณะกรรมการการ-

ศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 32)

นอกจากนี้ในสถาบันอุดมศึกษา ได้มีการกำหนดโครงการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายในการพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ ฉบับที่ 6 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 55) จึงทำให้กำลังความต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพและคุณวุฒิ โดยเฉพาะ บุคลากรที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มจำนวนขึ้นนอกเหนือ ไปจากที่ได้กำหนดไว้ในแผนฯ แล้ว

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานี้ เป็นการศึกษาขั้นสูงที่เป็นการศึกษา ต่อเนื่องมาจากการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา เป็นการแสวงหาความจริงทางวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพขั้นสูงเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วย ส่งเสริมและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม และสมควรแก่กาลเทศะ บุคคลที่มีความต้องการการศึกษาในระดับสูงนี้ เป็นบุคคลที่มีความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้และยกระดับมาตรฐานการทำงาน ของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ (นิมพรรณ รังสิกรรพม. 2525 : 77) เป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนาตนเองและประเทศชาติ ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จึงมี ความต้องการบุคลากรที่มีการศึกษาในระดับสูงอยู่มาก ในปัจจุบันบุคลากรใน ระดับสูงนี้มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรของประเทศ ส่วน พฤติกรรมการศึกษาต่อนี้ก็ เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่มีความต้องการเพิ่มศักยภาพ ของตนเอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน จึงควรจะมี การวิจัยเพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมนี้ไว้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติ- กรรมประเภทนี้ของบุคคลต่อไป

การวิจัยเพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยตรงนั้น ในประเทศไทยมีไม่มากนัก การวิจัยที่มีอยู่บ้างมักเกี่ยวกับการ ศึกษาชั้นต่ำกว่า คือระดับต่อจากการศึกษาภาคบังคับ และระดับสูงกว่ามัธยม- ศึกษาตอนปลายจากการประมวลผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลไม่มีพฤติ- กรรมการศึกษาต่อในระดับต่อจากการศึกษาภาคบังคับและไม่ศึกษาต่อในสาย- สามัญ มีดังนี้

ประการแรก สภาพทางเศรษฐกิจ ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยและมีจำนวนบุตรมาก บุตรจะไม่มีโอกาสเรียนต่อหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว เนื่องจากผู้ปกครองไม่มีรายได้มากพอที่จะส่งเสีย และทั้งผู้ปกครองและตัวนักเรียนเองก็มีความต้องการให้นักเรียนออกมาช่วยหารายได้ให้แก่ครอบครัว (ประเสริฐ แก้วเพ็ชร. 2523) เช่นเดียวกับสาเหตุของนักเรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพเนื่องจากเห็นว่า การเรียนสายสามัญต้องใช้เงินมากกว่า ต่างกับการเลือกเรียนสายอาชีพ เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ทันที และหางานทำได้เร็วกว่า (ชวิษฐ์ ชัยจิรณายกุล. 2513) ไม่ว่าจะเป็นการเลือกเรียนวิชาชีพเกษตรกรรม (วรรณเพ็ญ ประเด็นท์. 2517) อาชีพตำรวจ (อรรถพล เต็ดดวง. 2518) หรืออาชีพพยาบาล (มนัสวีร์ บุญเปี่ยม. 2523) เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นสภาพทางเศรษฐกิจที่เป็นสาเหตุให้นักเรียนไม่เลือกเรียนสายสามัญ ซึ่งเป็นสายที่ต้องศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (โสตถิผล มีทรัพย์. 2518)

ประการที่สอง ระดับสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสาเหตุ หนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถเลือกเรียนสายสามัญได้ ในการเลือกแผนการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่สามารถเลือกเรียนสายสามัญได้ ซึ่งก็ได้ผลสอดคล้องกันว่า ผู้ที่เลือกเรียนสายอาชีพนั้น ส่วนมากเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่น วิชาชีพเกษตรกรรม (วรรณเพ็ญ ประเด็นท์. 2517) และเรียนวิชาชีพครูเพราะสอบคัดเลือกเข้ามาได้เพียงแห่งเดียว (โสตถิผล มีทรัพย์. 2517)

ประการที่สาม ความสนใจในวิชาชีพและผลตอบแทนจากวิชาชีพใน สายอาชีพเกษตรกรรมนั้นผู้ที่เลือกเรียนส่วนมากเป็นผู้ที่มีความสนใจเป็นปัจจัยในการเลือกเรียน (วรรณเพ็ญ ประเด็นท์. 2517) เช่นเดียวกับสายอาชีพอุตสาหกรรม (ลัดดา สุวรรณรัตน์. 2512) ส่วนในด้านการเข้าศึกษาในโรงเรียนตำรวจนครบาลนั้น ยังมีแรงจูงใจในทางด้านลักษณะงานของตำรวจ (อรรถพล เต็ดดวง. 2518) เช่นเดียวกับการตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนพยาบาล พยาบาลและอนามัยกองทัพบกและยังพบอีกว่าความต้องการยศว่าที่ร้อยตรีหญิงก็เป็นแรงจูงใจเสริมอีกด้านหนึ่งด้วย (มนัสวีร์ บุญเปี่ยม. 2523)

ส่วนทางด้านการศึกษาต่อหลังจากที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วนั้น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของบุคคลนั้น พอสรุปได้ดังนี้

ประการแรก การเห็นความสำคัญของการศึกษาว่าทำให้เกิด ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผิดฝนสติปัญญา เพิ่มพูนความรู้ความสามารถให้ตนเองมีความก้าวหน้าทางวิชาการ (พินพรรณ รังสิกรรพม. 2525; การดี รัตนอุดม. 2526) ต้องการวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น (อรนินทร์ กุลประภา. 2523)

ประการที่สอง ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานก็มีผลต่อการศึกษาระดับสูง กล่าวคือ ถ้ามีความพอใจในงานที่ทำอยู่จะเป็นเหตุจูงใจให้เกิดความต้องการที่จะแสวงหาความก้าวหน้า ความสำเร็จในงานที่ทำ (การดี รัตนอุดม. 2526) แสวงหาความรู้เพิ่มเติมใหม่ ๆ เพื่อที่จะนำไปปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (พินพรรณ รังสิกรรพม. 2525) ส่วนทางด้านความไม่พอใจนั้น ก็มีผลทำให้มีความต้องการการศึกษาต่อก็เพื่อยุติการทำงานให้ดีขึ้นกับความมุ่งหวังของตนเอง ซึ่งสาเหตุของความไม่พอใจนั้นทำให้บุคคลมีความต้องการเรียนต่อมากถึงแม้ว่า จะต้องลาออกจากงานมาศึกษาต่อด้วยทุนของตนเองก็ตาม (เขาวลักษณ์ เลอะจินดา. 2518)

ประการที่สาม อายุและระยะเวลาที่จบการศึกษา จากการศึกษาของ กรองจิต วาทีสาชกกิจ (2522) พบว่า นิสิตที่มีอายุนาน จบการศึกษามานานแล้ว มักจะไม่มีความต้องการที่จะศึกษาต่อ เนื่องจากเกิดความท้อใจที่จะต้องไปสอบแข่งขันเพื่อศึกษาต่อ และมีความคิดว่ามีอายุนานแล้ว ความสามารถทางสมองต่ำ เรียนได้ไม่ดีเท่ากับคนที่อายุน้อย และคนที่อายุน้อย จบการศึกษามาไม่นาน ยังอยู่ในวัยที่ยังมีความกระตือรือร้นต้องการการศึกษาในขั้นที่สูงขึ้น

ประการที่สี่ ภาระทางครอบครัว การมีและไม่มีภาระทางครอบครัวก็เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อ จากการศึกษาของพินพรรณ รังสิกรรพม (2525) พบว่า การไม่มีภาระทางครอบครัวก็เป็นเหตุจูงใจให้บุคคลมีความต้องการการศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กรองจิต วาทีสาชกกิจ (2522) และเขาวลักษณ์ เลอะจินดา (2518) พบว่าผู้ที่

เป็นโสดมีความต้องการการศึกษาต่อมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรส ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของทองกษัตริย์ วัชรโรทยาน (2523) พบว่าอุปสรรคที่สำคัญต่อการไม่ศึกษาต่อก็คือ การมีภาระครอบครัว

ประการสุดท้าย การขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา จากหน่วยงาน ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลไม่มีโอกาสในการศึกษาต่อ (เยาวลักษณ์ เลาหะจินดา, 2518)

สรุปผลการวิจัยที่ประมวลมา สาเหตุของการศึกษาต่อในระดับสูงมีหลายประเภท คือ สาเหตุที่ส่งเสริมที่มีในปริมาณมาก และสาเหตุที่ขัดขวางในปริมาณน้อย โดยสาเหตุที่ส่งเสริมคือสาเหตุทางจิตใจ และสภาพการทำงาน อาจแยกสาเหตุออกเป็นความต้องการมาเรียนและความสามารถที่จะมาเรียน ทางด้านความอยากมาเรียน ได้แก่ ความต้องการเพิ่มความรู้ ความสามารถ ศักยภาพในตนเอง ความต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ส่วนความสามารถมาเรียนได้ ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ส่วนสาเหตุที่ขัดขวาง คือ สาเหตุทางเศรษฐกิจและสังคม และสภาพทางบ้าน ได้แก่ การมีอายุมาก มีภาระครอบครัว หรือสาเหตุต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุที่ตรงข้ามกับสาเหตุที่ส่งเสริม สาเหตุที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นสาเหตุที่เจ้าตัวผู้ถูกศึกษารายงานเอง เข้าใจเอาเอง แต่สาเหตุทางจิตใจที่อยู่ในระดับพื้นฐาน อาจเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ผลักดันให้อยากเรียน และต่อสู้กับอุปสรรคที่ขัดขวาง หรือรับรู้อุปสรรคไปในแนวทางที่เห็นว่าไม่เป็นปัญหามากนัก ทำให้เกิดพฤติกรรมการศึกษาต่ออย่างขึ้น

✱ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยตามแนวพฤติกรรมศาสตร์ คือ ได้มีการศึกษาตัวแปรที่ครอบคลุมในหลายสาขาวิชา โดยเฉพาะสาขาจิตวิทยาสังคม และมีลักษณะที่กว้างขวางครอบคลุมถึงพฤติกรรมที่ต้องการศึกษา ซึ่งจะแตกต่างจากที่มีอยู่เดิมใน 2 ด้านคือ 1) ศึกษาเน้นสาเหตุทางจิตใจ เนื่องจากการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษานี้ ผู้ที่มาเรียน เป็นผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่และมีความรู้สูงแล้ว ดังนั้นจิตลักษณะจึงเป็นสาเหตุที่สำคัญ เพราะฉะนั้นจึงศึกษาสาเหตุทางจิตใจขั้นพื้นฐานซึ่งจะได้มาจากการวัดปริมาณจิตลักษณะประเภทต่าง ๆ ที่เพิ่มเติมจากการอ้างสาเหตุภายนอกที่สนับสนุนและขัดขวาง ที่ได้มีผู้วิจัยไว้แล้ว

2) ให้ทฤษฎีกำหนดประเภทของสาเหตุของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่จะวิจัย เพื่อให้ครอบคลุมหลายด้านทั้งสาเหตุภายในและสาเหตุภายนอกตัวบุคคล ซึ่งตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์นั่นเอง

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่าผู้ที่เรียนต่อกับผู้ที่ไม่เรียนต่อ จะมีจิตลักษณะต่าง ๆ ในปริมาณที่แตกต่างกันหรือไม่เพียงใด และจิตลักษณะจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนต่อน้อยเพียงใดในบุคคลประเภทไหน
2. เพื่อศึกษาว่า จิตลักษณะพื้นฐานที่ศึกษาจะสัมพันธ์กับลักษณะสถานการณ์ในการสนับสนุนและขัดขวางการเรียนรู้ของบุคคล ในปริมาณที่แตกต่างกันในผู้ถูกศึกษาประเภทต่าง ๆ
3. เพื่อศึกษาว่าจิตลักษณะร่วมกับการรับรู้สภาพภายนอก สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนต่อของบุคคล ได้ดีกว่าจิตลักษณะฝ่ายเดียว หรือการรับรู้สภาพภายนอกมากน้อยเพียงใด

ประโยชน์ของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ได้นำตัวแปรทางจิตวิทยาที่ยังไม่มีผู้ใดศึกษามาก่อน มาเป็นตัวแปรในการทำความเข้าใจพฤติกรรมทางการศึกษาต่อ และมีการศึกษาตัวแปรหลายด้าน ซึ่งยังไม่เคยมีผู้ทำมาก่อน ซึ่งเป็นแนวทางพื้นฐานให้ผู้ที่มีความสนใจได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป
2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะชี้ให้เห็นความเด่นชัดของการนำเอาลักษณะสภาพแวดล้อม บุคลิกภาพ และจิตลักษณะอื่น ๆ มาประกอบกับลักษณะทางทัศนคติ เพื่อใช้ในการทำนายพฤติกรรมตามแนวทฤษฎีของพิชเบน ซึ่งเป็นพื้นฐานทางวิชาการและทางการวิจัย เพื่อวิเคราะห์เหตุการณ์พฤติกรรมที่สำคัญทางด้านนี้ต่อไป
3. เพื่อทราบถึงลักษณะที่เป็นกำลังสำคัญในการที่อาจจะส่งผลให้บุคคลมีความมานะ บากบั่น พยายาม เพื่อศักยภาพของตนเองทางด้านการศึกษา

เพื่อจะได้นำลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ มาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากร-มนุษย์ โดยการพัฒนาจิตลักษณะเชิงพฤติกรรมศาสตร์ของประชาชนไทยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ศึกษาเฉพาะ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 และเป็นผู้ที่มีงานทำและได้มาเรียน กับกลุ่มเปรียบเทียบ จากหน่วยงานเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันที่ไม่ได้มาเรียน
2. ในการวิจัยครั้งนี้ เน้นการศึกษาลักษณะทางจิตใจ และสภาพ-แวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยส่วนใหญ่อยู่ในสาขา จิตวิทยาสังคมมากกว่าสาขาอื่น ๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

จิตลักษณะพื้นฐาน หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่ เกิดและสะสมกันมาตลอดชีวิต เป็นลักษณะที่คงทน และอาจวัดปริมาณได้ ในการวิจัยนี้มุ่งศึกษาจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ด้าน คือ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และ ความกลัวความสำเร็จ

จิตลักษณะตามสถานการณ์ หมายถึง จิตลักษณะที่เกิดจากการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตใจกับลักษณะของสถานการณ์ ซึ่งอาจวัดและ ศึกษาได้ในรูปของการรับรู้ลักษณะบางประการของสถานการณ์ การตีความหรือ การเห็นความสำคัญของสถานการณ์นั้นของบุคคลผู้กระทำ ในการวิจัยนี้มุ่งศึกษา จิตลักษณะตามสถานการณ์ 4 ด้าน คือ การสนับสนุนทางสังคม ความเครียด ในการทำงาน ทศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทาง สังคมต่อการศึกษาต่อ

พฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง การที่บุคคลได้ ลงทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาโท ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สถานภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึง ปริมาณการมีเงินมีใช้ของสมาชิกในครอบครัวของผู้ตอบ โดยพิจารณาจากคำตอบสองด้านประกอบกัน ด้านแรกคือ ปริมาณรายได้รวมทั้งหมดที่ครอบครัวได้รับในหนึ่งเดือน ส่วนอีกด้านหนึ่งคือ จำนวนสมาชิกในครอบครัวซึ่งใช้จ่ายจากรายได้ดังกล่าว แต่ละด้านแบ่งออกเป็น 3 ระดับ เมื่อนำมาพิจารณาร่วมกันจึงกลายเป็น 9 ระดับ ครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงคือ ครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป และครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท แต่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่า 4 คน (ระดับ 6 ถึง 9) ครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลางคือ ครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท และมีสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป (ระดับ 4 , 5) ครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำคือ ครอบครัวที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ไม่ว่าจะมียอดสมาชิกเท่าไรก็ตาม (ระดับ 1 ถึง 3)

ตาราง ก แสดงการแบ่งระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

จำนวนสมาชิก รายได้/เดือน	มากกว่า 8 คน	4 ถึง 8 คน	น้อยกว่า 4 คน
น้อยกว่า 5,000 บาท	1	2	3
5,001-10,000 บาท	4	5	6
10,001 บาทขึ้นไป	7	8	9

การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์โดยตรง ในความหมายของคำว่า "พฤติกรรมศาสตร์" นั้นเป็นการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ว่ามนุษย์นั้นมีพฤติกรรมอะไรบ้าง และทำไมจึงมีพฤติกรรมเช่นนั้น เป็นการศึกษาเพื่อต้องการทราบว่าทำไมคนจึงมีการกระทำบางอย่างที่คล้าย ๆ กัน และทำไมคนจึงมีการกระทำบางอย่างที่ไม่เหมือนกันและนอกจากนี้ยังพยายามคาดการณ์ หรือทำนายถึงความต้องการของมนุษย์และพฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบุคคลและสังคมโดยรวม (Williams: 1975 : 240) ในการศึกษา ศาสตร์แห่งพฤติกรรมนี้ต้องอาศัยศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ได้เด่นชัดอาจเป็นศาสตร์ทางด้านจิตวิทยา ศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาหรือพฤติกรรมที่เราต้องการศึกษานั้น จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมศาสตร์นี้มีลักษณะ เป็นสหวิทยาการ คือ การรวบรวมเอาเนื้อหา หลักการของศาสตร์ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์มาผสมผสานกันอย่างมีหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ และการที่ต้องอาศัยศาสตร์มากกว่าหนึ่งสาขานั้น เนื่องจากไม่มีสาขาวิชาใดเพียงสาขาเดียวในโลกที่มีมโนทัศน์กว้างพอที่จะครอบคลุม "พฤติกรรมศาสตร์" ในทุก ๆ ด้านได้ นอกจากนั้นพฤติกรรมศาสตร์ยังมีลักษณะเป็นพลวัตร คือ เป็นลักษณะที่ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาในแต่ละสาขาวิชาหรือแม้กระทั่งสาขาวิชาที่เฉพาะเจาะจงลงไป เพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ต้องการศึกษาได้อีกทั้งลำดับความสำคัญของสาขาวิชาที่เลือกมาศึกษาก็ยังต้องขึ้นอยู่กับปัญหาและพฤติกรรมที่ต้องการศึกษา และยังต้องเป็นเนื้อหาวิชาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเท่านั้น เช่นพฤติกรรมทางการเมือง เนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องตามลำดับความสำคัญก็คือ การถ่ายทอดทางการเมือง และเนื้อหาในวิชารัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเมืองที่ต้องการศึกษาเท่านั้น (Berelson, 1987 : 41-45) ในพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานี้ก็เช่นกัน เป็นเพียงส่วนหนึ่งในพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยเนื้อหาในศาสตร์ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ คือ ทางด้านจิตวิทยา ศึกษาศาสตร์ และสังคมวิทยา เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับ

19572

บัณฑิตศึกษา มาผสมผสานกันโดยใช้วิธีการวิจัย ซึ่งเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมการศึกษาต่อที่ต่องการศึกษา

✱ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์นั้น เป็นการศึกษาถึง สาเหตุและผลของพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งสามารถศึกษาได้ 2 ประการ คือ สาเหตุภายนอกตัวมนุษย์ ได้แก่ สภาพภูมิศาสตร์และสภาพทางสังคมวัฒนธรรม เป็นต้น ส่วนสาเหตุภายใน ได้แก่ ลักษณะทางจิตใจของมนุษย์ที่มีผลต่อพฤติกรรม โดยเฉพาะพฤติกรรมที่มีแนวทางในการสร้างสรรค์สังคมและประเทศในทิศทางที่เหมาะสม สมควรแก่กาลเทศะ ดังเช่นพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษานี้เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นบุคลากร ชื่นสูงของประเทศจึงต้องใช้การวิจัยแบบสหวิทยาการทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อค้นหาจิตลักษณะที่สัมพันธ์หรือ เป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริมนี้ เป็นการวิจัยถึงบริสุทธ์ และจากการที่ต้องอาศัยศาสตร์ทางจิต-วิทยา ศึกษาศาสตร์ และสังคมศาสตร์มาใช้ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นใน การวิจัยครั้งนี้จึงต้องใช้วิธีการวิจัยทางจิตวิทยาเป็นหลัก และต้องอาศัยเนื้อหา ความรู้จากวิชาการทางศึกษาศาสตร์ และสังคมศาสตร์มาประกอบ โดย ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางจิตกับลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลมาประกอบ กับสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์พฤติ-กรรมที่เหมาะสม เพื่อศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523)

รูปแบบการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรม

✓ การศึกษาเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของพฤติกรรมนั้น มี 4 รูปแบบ คือ หนึ่งรูปแบบจิตลักษณะ (Traits Models) เป็นการศึกษาลักษณะที่อยู่ ภายในตัวบุคคลที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม การศึกษาในรูปแบบนี้ ได้แก่ การ-ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของบุคคล ซึ่งมีหลักการว่าบุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน และบุคลิกภาพที่แตกต่างกันนี้ทำให้พฤติกรรมของบุคคลแตกต่างกันด้วย โดยในแต่ละลักษณะบุคลิกภาพจะประกอบไปด้วยลักษณะจิตใจย่อย ๆ หลาย จิตลักษณะและลักษณะจิตใจนี้จะคงสภาพอยู่ในตัวบุคคล ทำให้บุคคลมีลักษณะ

พฤติกรรม และการกระทำแตกต่างไปจากบุคคลอื่น เช่นลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จะต้องประกอบไปด้วยลักษณะจิตใจย่อย ๆ ได้แก่ ความวิตกกังวล ความตระหนักรู้ในตนเองต่ำ และพฤติกรรมที่สอดคล้องกันก็คือ การเป็นคนเงียบ-เฉย ไม่ค่อยชอบคบหาสมาคมกับคนอื่น และชอบทำงานคนเดียว (Eysenck, 1975) ลักษณะเช่นนี้อาจเป็นลักษณะโดยส่วนรวมของคนกลุ่มหนึ่ง ดังเช่นในการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของคนไทยพบว่า คนไทยโดยส่วนรวมค่อนข้างจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว เพราะเป็นคนเงียบ สุภาพและสงบเสงี่ยม ซึ่งลักษณะเหล่านี้จะต้องได้รับการสะสมในตัวบุคคลโดยผ่านทางกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม วัฒนธรรม และความเชื่อทางพุทธศาสนาของสังคมไทย ในการกล่าวเช่นนี้มิได้หมายความว่า คนไทยทุกคนจะต้องมีลักษณะเช่นนี้เสมอไป จะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านอื่น ๆ ประกอบกันด้วย (Suwanlert, 1974)

✓รูปแบบที่สองของการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมคือรูปแบบพลวัตทางจิต (Psychodynamic Models) เป็นการศึกษาเชิงโครงสร้างหรือกระบวนการต่าง ๆ ทางจิตที่เป็นต้นเหตุของพฤติกรรม หลักการในการศึกษาก็คือ พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากความขัดแย้งของโครงสร้างทางจิต 3 ด้าน ได้แก่ อิค (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Superego) โครงสร้างทางจิต 3 ด้านนี้จะมีความขัดแย้งกันตลอดเวลา โดยอิคเป็นแรงขับในการกระทำตามความต้องการของตน อีโก้ เป็นส่วนที่พัฒนาขึ้นตามวัยที่เป็นตัวควบคุมให้มีพฤติกรรมอยู่ในขอบเขตของสังคม และซูเปอร์อีโก้เป็นตัวที่ควบคุมอิคกับอีโก้ให้มีความขัดแย้งกันในสภาวะสมดุลย์หรือไม่สมดุลย์ ซึ่งแสดงออกมาในรูปพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม

✓รูปแบบสถานการณ์นิยม (Situationism Models) ในสองรูปแบบที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการกล่าวถึงลักษณะนิสัย บุคลิก และลักษณะโครงสร้างทางจิตที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของบุคคล แต่ในแบบสถานการณ์นิยมนี้มีหลักการว่าพฤติกรรมย่อมเป็นไปตามสถานการณ์หนึ่ง ๆ มากกว่าจะเป็นลักษณะที่คงที่ถาวรดังที่กล่าวไว้ใน 2 รูปแบบแรก รูปแบบที่สามนี้กล่าวว่าสถานการณ์ภายนอกมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ สามารถแก้ไข ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ได้ สถานการณ์แวดล้อมภายนอก เจือจางทางสังคม และสิ่งเร้าต่าง ๆ จะมีอิทธิพลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

ในลักษณะต่าง ๆ กัน แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาลักษณะภายนอกเพียงอย่างเดียว โดยไม่สนใจถึงสาเหตุภายในนั้น ไม่สามารถชี้ให้เห็นถึงสาเหตุของพฤติกรรมที่ครบถ้วนได้

✓ สดท้ายคือรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Models) เป็นการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรม โดยใช้รูปแบบที่หนึ่งกับที่สามร่วมกันแล้ว เพิ่มการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ การเกิดพฤติกรรมนั้นจะขึ้นอยู่กับปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะของบุคคลกับสถานการณ์ที่เขากำลังประสบอยู่ (Endler and Magnusson, 1975 : 956-958) และจากผลการวิจัยของคองเกอร์และคณะ (Conger et.al. 1984) พบว่ารูปแบบนี้มีความหลากหลาย ครอบคลุมสาเหตุได้กว้างขวางจึงสามารถใช้วิเคราะห์ปัจจัยเพื่อทำนายพฤติกรรมได้มากที่สุด ฉะนั้นหลักสำคัญของรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมนี้ก็คือ มีการกำหนดตัวแปรที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรม 3 ประเภท คือ 1) ลักษณะทางจิตใจของผู้กระทำ 2) ลักษณะของสถานการณ์ที่การกระทำนั้นจะเกิดขึ้น และ 3) สาเหตุร่วมระหว่างลักษณะทางจิตใจกับลักษณะของสถานการณ์ ซึ่งอาจวัดและศึกษาได้ในรูปของการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะบางประการของสถานการณ์ การตีความหรือการเห็นความสำคัญของสถานการณ์นั้นของบุคคลผู้กระทำ ✕

ดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่ารูปแบบการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยมนี้ มีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นหลักในการศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานี้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเป็นหลักในการกำหนดตัวแปรจึงมีตัวแปรในการศึกษา 3 ประเภทในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ คือ 1) ลักษณะของสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับที่ทำงาน ครอบครัว และสถานการณ์การศึกษาต่อของบุคคลซึ่งอาจจะพิจารณาจากตำแหน่ง หน้าที่การงาน ระยะเวลาที่ทำงานและจบการศึกษา ความต้องการของหน่วยงาน แบบอย่างพฤติกรรมการศึกษาต่อ ฐานะ ความรับผิดชอบทางครอบครัว เป็นต้น 2) จิตลักษณะของผู้ถูกศึกษา ทางด้านที่เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะและแรงจูงใจในการที่จะพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าในอาชีพ เช่น บุคลิกลักษณะแบบเอ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ 3) จิตลักษณะตาม

สถานการณ์ซึ่งเป็นผลจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะบางประการของบุคคลกับลักษณะของสถานการณ์ที่บุคคลนั้นประสบอยู่ โดยเน้นจิตลักษณะตามสถานการณ์ทำงานและสถานการณ์เรียนต่อ เช่น ความเครียดตามสถานการณ์ทำงานทัศนคติต่อการเรียนต่อ เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาโดยการควบคุมตัวแปรสถานการณ์ ด้วยการจับคู่ผู้ถูกศึกษาโดยเปรียบเทียบคนที่มียุติกรรมการศึกษาต่อ และไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อที่มาจากที่ทำงานเดียวกัน มีระยะเวลาการจบการศึกษามานานใกล้เคียงกัน มีผลการเรียนในระดับปริญญาตรีที่เท่าเทียมกัน เพื่อให้เห็นความเด่นชัดของปัจจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ที่ต้องการศึกษา

สภาพแวดล้อมและภูมิหลังกับการศึกษาต่อ

การวิจัยภายในขอบเขตของเรื่องการศึกษาต่อในประเทศไทยนั้นไม่พบว่ามีการศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมการศึกษาต่อโดยตรง โดยทั่วไปมักศึกษาลักษณะความต้องการการศึกษาต่อ และการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งก็พบว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของบุคคลอยู่มาก ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้

กรองจิต วาทีสาธกกิจ (2522) ได้ศึกษาเรื่อง "ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่องของพยาบาลในโรงพยาบาลของสภาวิชาชีพไทย" โดยแบ่งกลุ่มพยาบาลตามอายุออกเป็น 4 กลุ่ม คือ อายุ 20-24 ปี 25-29 ปี 30-34 ปี และมากกว่า 34 ปี พบผลการวิจัยว่าพยาบาลกลุ่มอายุน้อย (20-24 ปี และ 25-29 ปี) มีค่าเฉลี่ยความต้องการการศึกษาต่ออยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าพยาบาลที่เพิ่งจะสำเร็จการศึกษามาไม่นาน คือ ปฏิบัติงานในระยะ 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยความต้องการการศึกษาต่อมากที่สุด คือมากกว่ากลุ่มที่มีระยะปฏิบัติงาน 6-10 ปี และมากกว่า 15 ปี ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ปัจจัยทางด้านอายุและระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษามีความสัมพันธ์กับความต้องการการศึกษาต่อของพยาบาลที่มีอายุต่างกัน อาจจะเข้าใจได้ว่าอยู่ในสภาพความพร้อมของการเรียนต่อที่ต่างกัน โดยคนอายุน้อยและเพิ่งจบมีความพร้อมที่จะศึกษาต่อ

มากกว่าคนอายุมากและจบมานานเพราะต่างกันทางด้านเนื้อหาความรู้ที่จะนำไปใช้ในการสอบเข้าเรียนต่อและทางด้านความเคยชินและภาระงาน

ส่วนนิพนธ์ รุ่งสิริภรณ (2525) ได้ศึกษาเรื่อง "ความต้องการการศึกษาต่อเนื่องของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย" พบผลการวิจัยว่า การที่อาจารย์วิชาบรรณารักษศาสตร์ไม่ต้องการศึกษาต่อเนื่องจากการขาดเงินทุนสนับสนุน ซึ่งจะเป็นทั้งปัญหาส่วนตัวและปัญหาของหน่วยงาน เพราะโดยสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน เงินเดือนที่ข้าราชการได้รับแทบจะไม่พอกับการดำรงชีพ และการศึกษาต่อจะต้องใช้เงินเพิ่มอีกหลายด้านส่วนปัญหาของหน่วยงานนั้นก็คือ ในสถาบันการทำงานมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ จึงทำให้ไม่สามารถให้การสนับสนุนอาจารย์ที่ต้องการมาศึกษาต่อได้ (นิพนธ์ รุ่งสิริภรณ. 2525 : 84-85) ฉะนั้นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อก็คือ การมีสภาพเศรษฐกิจต่ำ ทำให้ไม่เกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อ

นอกจากนี้ การที่บุคคลมีสถานภาพสมรสต่างกัน ก็มีผลทำให้มีความต้องการการศึกษาต่อแตกต่างกันด้วย จากผลการวิจัยของกรองจิต วาทีสาธกิจ เช่นกันที่ได้ศึกษาโดยแยกตัวแปรด้านสถานภาพสมรสเป็นโสด หม้าย หย่า และแยกกันอยู่ พบว่าความต้องการการศึกษาต่อของพยาบาลที่มีสถานภาพสมรสคู่กับโสดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพยาบาลที่เป็นโสดมีระดับความต้องการศึกษาต่อมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ (กรองจิต วาทีสาธกิจ. 2522 : 42) นอกจากนี้ยังมีความเกี่ยวข้องกับภาวะไม่มีภาระครอบครัว ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มาส่งเสริมการเกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ ดังที่พบผลในการวิจัยของนิพนธ์ รุ่งสิริภรณ (2525) และเยาวลักษณ์ เลาพะจินดา (2518) ด้วย

จากที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าการที่บุคคลมีลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังครอบครัวแตกต่างกัน เช่น อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อที่แตกต่างกัน โดยปรากฏว่าผู้ที่มีอายุน้อย เป็นโสด และสภาพเศรษฐกิจเอื้ออำนวย เป็นผู้ที่มีความต้องการการศึกษาต่อมากที่สุด ดังนั้น ปัจจัยทางด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังนี้อาจเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ซึ่งเป็น

ปัจจัยที่来帮助ให้การศึกษาปัจจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การศึกษาต่อในครั้งนี้มีวามเด่นชัดมากขึ้น

นอกจากลักษณะสถานการณ์ทางด้านที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนบุคคลและสถานภาพทางสังคมของบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษา ต่อดังที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นแล้ว ความต้องการการศึกษาต่อยังขึ้นอยู่กับลักษณะ ของสถานการณ์ทางที่ทำงานและทางบ้านที่เื้อออำนวยความสะดวกหรือจัดหาการศึกษา ต่อของบุคคล โดยทางด้านลักษณะสถานการณ์ที่ทำงานนั้น เท่าที่ได้รวบรวม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผลงานวิจัยเพียงเรื่องเดียวที่ได้ ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาต่อการมาศึกษาต่อในระดับ ปริญญาโทของผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งได้แก่ผลการวิจัยของนพรัตน์ ผลานิบลย์ เรณา พงษ์เรืองพันธ์ และผ่องศรี เกียรติเลิศนภา (2530) ซึ่งได้ศึกษา เรื่อง "การศึกษาความต้องการการศึกษาต่อในสาขาเฉพาะทางการพยาบาล ระดับปริญญาโทของพยาบาล" กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือพยาบาลปฏิบัติ การระดับปริญญาตรีที่กำลังปฏิบัติการอยู่ในโรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวง สาธารณสุข เฉพาะในส่วนภูมิภาค และอาจารย์พยาบาลระดับปริญญาตรีของ วิทยาลัยพยาบาล และผู้บังคับบัญชา พบผลการวิจัยว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้ บริหารโรงพยาบาลมีความต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชาศึกษาต่อร้อยละ 91.9 และกลุ่มผู้บริหารของวิทยาลัยพยาบาลมีความต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชาศึกษา ต่อร้อยละ 100 ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อว่า เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และเป็นสิ่ง รุงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชามีกำลังใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น แต่ในบางโอกาสผู้ ที่มีความต้องการการศึกษาต่อก็ไม่สามารถไปศึกษาต่อได้ ทั้งนี้เนื่องจากขาด คนมาปฏิบัติหน้าที่แทน ซึ่งก็แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ว่าผู้บริหารจะสนับสนุนให้ มาศึกษาต่อ แต่ถ้าสถานการณ์ไม่เอื้ออำนวยแล้วบุคคลก็ไม่สามารถมาศึกษาต่อ ได้ นอกจากนี้ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชายังมีความเห็นว่า การที่ผู้ได้บังคับบัญชา ไม่สามารถมาศึกษาต่อตามความประสงค์ของตนเองได้นั้น เนื่องจากปัญหา ทางด้านคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ได้บังคับบัญชาเองได้แก่ การมีภาระครอบครัว การสอบแข่งขันไม่ผ่าน และอื่น ๆ ซึ่งส่วนมากเป็นปัจจัยทางด้านคุณลักษณะ ส่วนตัวและสถานภาพทางสังคมของบุคคลตามที่ได้กล่าวไว้แล้วเบื้องต้นนั่นเอง

เห็นได้ว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อได้นั้นจะตั้งอยู่ในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวย

ส่วนทางด้านลักษณะสถานการณ์ทางบ้านนั้น การรับรู้การสนับสนุนจากผู้ปกครองก็เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจศึกษาต่อ ทั้งนี้จากผลการวิจัยของคาร์เพนเตอร์และฟลีชแมน (Carpenter and Fleishman, 1987) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนต่อในระดับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยของเด็กวัยรุ่นนออสเตรเลียที่จบการศึกษาระดับ 12 แล้ว พบผลการวิจัยว่าการรับรู้การสนับสนุนจากผู้ปกครองและระดับการศึกษาของบิดาก็เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนต่อ ทั้งนี้เนื่องจากบิดามีบทบาทสำคัญในการแนะนำให้บุตรทราบถึงแนวทางการศึกษา และเป็นหลักในการแนะแนวทางประกอบอาชีพของบุตร นอกจากนี้บทบาทที่ต้องใช้คุณวุฒิการศึกษาสูงของพ่อมีผลทำให้บุตรอยากมีระบบการทำงานเช่นเดียวกับพ่อ จึงทำให้บุตรตัดสินใจและความตั้งใจในการศึกษาระดับสูง และการรับรู้การสนับสนุนจากผู้ปกครองก็มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อ จากผลการวิจัยพบว่าในกลุ่มที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุน ผู้หญิงตัดสินใจเรียนต่อถึงร้อยละ 90 และชายตัดสินใจเรียนต่อร้อยละ 89 ส่วนในกลุ่มที่ผู้ปกครองไม่ให้การสนับสนุน ผู้หญิงตัดสินใจเรียนต่อเพียงร้อยละ 42 และชายร้อยละ 25 เห็นได้ว่าสัดส่วนในการเรียนต่อของกลุ่มที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนและไม่ให้การสนับสนุนแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งก็หมายความว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองเป็นปัจจัยหนึ่งที่มาส่งเสริมให้บุคคลมีความต้องการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้การสนับสนุนของผู้ปกครองที่มีต่อบุตรชายและหญิงยังแตกต่างกันอีกด้วย กล่าวคือผู้ปกครองมักแสดงถึงความคาดหวังให้ลูกชายเรียนต่อมากกว่าลูกสาว ด้วยการชักจูง ชักชวนและโน้มน้าวให้ลูกชายเรียนต่อ แต่ไม่มีการแสดงออกในลักษณะเช่นนี้กับลูกสาว ซึ่งการกระทำเช่นนี้มีผลกระทบต่อความไม่ตั้งใจในการศึกษาต่อของบุคคลเพศหญิง โดยพบว่าชายมีสัดส่วนในการเรียนต่อสูงกว่าหญิงคือ ชายร้อยละ 64.5 และหญิงร้อยละ 54 (Carpenter and Fleishman, 1987 : 91-97) ซึ่งก็หมายความว่า การสนับสนุนของผู้ปกครองมีอิทธิพลส่งเสริมให้บุคคลมีการศึกษาต่อในระดับสูงโดยเฉพาะในเพศชาย จึงสามารถสรุปในส่วนนี้ได้ว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อเป็นกลุ่มที่

บิดามีระดับการศึกษาสูงกว่า มีการรับรู้การสนับสนุนจากผู้ปกครองสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และในกลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อการรับรู้การสนับสนุนจากผู้ปกครองของชายและหญิงไม่แตกต่างกัน ส่วนในกลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อหญิงมีการรับรู้การไม่สนับสนุนจากผู้ปกครองสูงกว่าชาย

เห็นได้ว่าลักษณะสถานการณ์ทางด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและสภาพทางสังคม ได้แก่ สภาพแวดล้อม ภูมิหลัง และลักษณะสถานการณ์ทางที่ทำงานและทางบ้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคล โดยบุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อได้นั้นต้องอยู่ในลักษณะสถานการณ์เอื้ออำนวยมากกว่ากลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

ดังที่ได้ทราบแล้วว่า การวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมโดยมีตัวแปรอิสระ 3 ประเภทคือ 1) ลักษณะสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อม 2) จิตลักษณะของบุคคลและ 3) การปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองคือจิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่กล่าวไปแล้วข้างต้นแล้วตัวแปรประเภทที่ 1 คือ ลักษณะสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมกับการศึกษาต่อ ดังนั้นต่อไปนี้จะกล่าวถึงตัวแปรประเภทที่ 2 คือ จิตลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ

จิตลักษณะของบุคคลกับการศึกษาต่อ

ดังที่ได้กล่าวไว้เบื้องต้นแล้วว่า ในการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุพฤติกรรมมนุษย์นั้น จิตลักษณะเป็นตัวแปรสำคัญในการทำนายพฤติกรรมมนุษย์ โดยในแต่ละพฤติกรรมต้องประกอบไปด้วยจิตลักษณะหลายจิตลักษณะที่เป็นสาเหตุของแต่ละพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป ในพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานี้ก็เช่นเดียวกันมีจิตลักษณะที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมหลายจิตลักษณะด้วยกัน จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า จิตลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคคล เช่น ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ แกรงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ เหล่านี้อาจเป็นจิตลักษณะที่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลได้ ดังจะกล่าวโดยละเอียดดังนี้

ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ (Type A behavior pattern Personality) จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า บุคคลที่รักความก้าวหน้า ชอบฝ่าฟันอุปสรรค และลักษณะอื่น ๆ ที่เป็นภาวะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นนั้น มีลักษณะสำคัญประการหนึ่งก็คือเป็นคนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ดังนั้นการที่บุคคลมีพฤติกรรมการศึกษาต่อได้นั้นอาจมีสาเหตุมาจากการที่เขาเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอเป็นเอง ในการวิจัยนี้จึงได้เลือกตัวแปรนี้มาศึกษา อีกทั้งยังไม่เคยพบว่ามีการศึกษาบุคลิกภาพแบบเอในคนไทยนี้มาก่อน การวิจัยนี้จึงเป็นแบบอย่างในการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษาในด้านมีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมในที่นี้ขอกล่าวถึงในด้านของความหมายและความสำคัญ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และพฤติกรรมการศึกษาต่อ

ความหมายและความสำคัญ บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ นั้น หมายถึงคนที่ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาที่น้อย ๆ มีความรู้สึกวุ่นวายเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามมากในการทำงานอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ได้ความสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้กับการทำงานที่ล่าช้า มีความต้องการการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น (Friedman and Rosenman, 1974) นอกจากนี้ยังเป็นคนที่มีความก้าวร้าว โมโหง่าย (Jenkin, 1974 ; Rosenman cited in Matthews, 1982) จากความหมายนี้จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอนี้ เปรียบได้กับคนประเภท "เอางานเอากาย" อยู่เฉยไม่ได้ ชอบความก้าวหน้า ฝ่าฟันอุปสรรค ดังนั้นการที่บุคคลมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ อาจเป็นสาเหตุที่กระตุ้นให้ บุคคลมีพฤติกรรมการศึกษาต่อได้

ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและพฤติกรรมการศึกษาต่อ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ เป็นคนที่เอากายเอางาน เห็นเวลาเป็นของมีค่า ชอบการแข่งขัน มีความมานะพยายาม ฝ่าฟันอุปสรรค และชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาที่น้อย ๆ ส่วนบุคคลที่มีลักษณะตรงข้ามคือ บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี จะเป็น

คนที่มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ และไม่ค่อยชอบทำงานในเวลาอันรีบด่วน จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การที่บุคคลมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี มีความสัมพันธ์กับลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลอยู่มากดังนี้

ความแตกต่างทางด้านลักษณะชีวสังคมภูมิหลัง และการทำงาน แคลลีและเฮาส์ตัน (Kelly and Houston, 1985) ได้ศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงที่ทำงานนอกบ้าน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี พบว่าหญิงที่ทำงานนอกบ้านที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ มีระดับการศึกษาสูงกว่า ระดับสถานภาพทางอาชีพสูงกว่า และจากการศึกษาโดยใช้ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะการทำงาน พบว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า มีปริมาณงานที่ทำมากกว่า มีแนวโน้มว่าจะมีชั่วโมงการทำงานต่ออาทิตย์มากกว่า และรายงานว่ามีความสับสนในบทบาทการทำงาน ความตึงเครียดในการทำงาน และต้องการประสบการณ์การทำงานมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี

/ชวาทซ์และคณะ (Schwartz et. al. 1986) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบการกระทำพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี ที่ประสบความสำเร็จในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดประสบความสำเร็จเลย (ประสบความสำเร็จหมดทุกคน ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จเลย) และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ) พบผลการวิจัยว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมักมีความมุ่งหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่ไม่เอาตัวเองไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้เลย / สตรูบและโบลันด์ (Strube and Boland, 1986) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำ และความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมีความเชื่อถือในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้นพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางลบกล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้น บุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง และจะมีความเพียรพยายามมากในงานที่มี

ความยากปานกลาง ในขณะที่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบีเห็น ความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่แตกต่างกัน และการวินิจฉัยความยากของงานและความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก สตรูเบและคณะ (Strube et. al. 1987) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองในสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ความพยายามและความสำเร็จไม่สอดคล้องกัน พบผลการวิจัยว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ มักมีความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

/ไคลเวอร์และไวด์เนอร์ (Kleiver and Weidner. 1987) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและความปรารถนาความสำเร็จ : ศึกษาในกรณีการตั้งเป้าหมายความสำเร็จของเด็กและผู้ปกครอง" เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอกับระดับความปรารถนาความสำเร็จในเด็ก และจุดมุ่งหมายอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กชาย 32 คน เด็กหญิง 41 คน มีอายุระหว่าง 9-12 ปี และผู้ปกครองของเด็กเหล่านี้ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอและบี พบผลการวิจัยว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการกระทำพฤติกรรม เด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมักทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า/

จากที่ได้กล่าวมาตั้งแต่ตอนต้นแล้วว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความต้องการการศึกษาคือ ความต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่ อาชีพ การงานและยังต้องเป็นคนที่มีความมานะพยายาม ไม่ลดละความพยายามลงเมื่อประสบความล้มเหลว ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้สอดคล้องกับลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ นอกจากนี้การวิจัยต่างประเทศยังพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ยังมีระดับการศึกษาสูงกว่าบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี ดังนั้นจึงเห็นได้ชัดว่า การที่บุคคลมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเออาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความต้องการ และมีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น โดยอาจกล่าวได้ว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อน่าจะเป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่าผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

การวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ทางด้านการวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ
และปีนั้น แบบวัดที่ใช้ในปัจจุบันมี 3 แบบวัดคือ

แบบวัดแรกคือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ เป็นการถามโดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสถานการณ์ที่ทำให้คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอไม่สามารถทนได้ เช่น สถานการณ์ที่ทำให้เกิดความโกรธ สถานการณ์ที่มีภาระแข่งขันอย่างมาก ตัวอย่างคำถามก็ได้แก่ "ท่านมีความรู้สึกอย่างไร ถ้าต้องร่วมงานกับคนที่ทำงานล่าช้า และต้องรอคอยเป็นเวลานาน" โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาอาสาสมัครที่เรียนวิชาจิตวิทยาเบื้องต้น ผลที่ได้จากแบบวัดนี้สรุปได้ว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ รายงานว่าตนเอง ก้าวร้าว ไม่โอ้อวด มุ่งสัมฤทธิ์ สุ่ม ทำงานหนักมากกว่าคนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ

แบบวัดที่สองคือ มาตรวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานตนเอง เช่นเดียวกับแบบที่สาม ประกอบด้วยข้อคำถามประมาณ 10 ข้อ วัดทางด้านแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์ การมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการรับรู้ว่ามีความกดดันในการทำงาน

แบบวัดสุดท้ายที่สำคัญคือ แบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) เป็นแบบสอบถามแบบรายงานตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 21 ข้อ ซึ่งคล้ายกับแบบวัดชนิดแรก แต่ได้ดัดแปลงเป็นแบบปรนัย และได้วิเคราะห์คุณภาพแล้วสรุปผลจากการใช้แบบวัดนี้ได้ว่า คนที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูง เป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ โดยกลุ่มบุคคลนี้รายงานว่า มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ทำงานด้วยความรีบเร่ง ไม่ลดละต่อความอ่อนล้าหรือการทำงานที่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้อังยังรายงานว่าตนเองทำงานหนักและมีความต้องการผลสัมฤทธิ์มากกว่า โดยเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ รายงานว่ามีความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ มีความตั้งใจเพิ่มสถานการณ์อาชีพให้สูงขึ้น รับรู้ว่าได้รับแรงเสริมจากการทำงานมากกว่า อีกทั้งยังมี

ระดับการศึกษาสูงกว่า สตรูเบและคณะ (Strube et. al., 1987) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรรมของเจเนกินส์ว่า เป็นแบบวัดที่ให้โดยคนที่มีความผิดปกติทางแบบเอหรือรายงานพฤติกรรมตนเองว่า มีการแสดงออกอย่างไร ก็พบว่าคนที่มีความผิดปกติทางแบบเอให้รายงานว่ามีแรงขับในการแข่งขันสูงมุ่งสัมฤทธิ์และมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งแบบวัดนี้วัดลักษณะบุคลิกภาพแบบเอที่ต้องการศึกษา ดังนั้นในวิจัยครั้งนี้จึงเลือกให้แบบวัดนี้และนอกจากนี้ยังมีเหตุผลอีก 5 ประการคือ 1) ในการวิจัยนี้เน้นศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบเอที่มีอิทธิพลต่อการกระทำพฤติกรรม 2) บุคคลที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูง มีลักษณะที่สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ (Evans et. al. 1987; Musante et. al. 1983; Matthews. 1982) ซึ่งตรงกับลักษณะที่ต้องการศึกษา นั่นได้ว่ามีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง 3) แบบวัดนี้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลที่ไม่มีอาชีพเป็นกรรมกรมากกว่าบุคคลที่มีอาชีพเป็นกรรมกร (Matthews, 1982) และ 4) เหมาะกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูง ระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (Heilburn et al., 1987) และ 5) ไม่มีผลกระทบจากตัวแปรเพศ (Heilburn and Friedberg. 1988)

และนอกจากนี้ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ที่เป็นลักษณะภายในที่ผลักดันให้บุคคลมีความต้องการพัฒนาตนเอง อาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ และจิตลักษณะอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเอง เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่เป็นลักษณะภายในที่กระตุ้นให้บุคคลมีความต้องการผลสัมฤทธิ์โดยเจเนอย่างซึ่งทางด้านการศึกษา และความกลัวความล้มเหลวที่เป็นพลังที่มาต่อต้านไม่ให้บุคคลกระทำพฤติกรรม โดยเจเนในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง ซึ่งสถานการณ์การศึกษาต่อให้เป็นสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง ดังนั้นจิตลักษณะทั้งสองนี้อาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อได้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความกลัวความล้มเหลว เป็นที่ทราบกัน

แล้วว่า การศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งซึ่งนอกจากจะเป็นการลงทุนทั้งทางด้านร่างกาย แรงใจ และกำลังสมองแล้ว ผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อได้นั้นจะต้องมีการฝ่าฟันอุปสรรคนานัปการ ต้องมีความมานะพยายาม เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาตั้งแต่ระดับประถม มัธยม อุดมศึกษา จนกระทั่งถึง

ระดับบัณฑิตศึกษา อีกทั้งสถานการณ์การศึกษายังเป็นสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงกล่าวคือ ในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งก็คือจะต้องมีการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อ และเมื่อสอบคัดเลือกได้แล้วก็ไม่แน่ว่าจะประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะการศึกษาในระดับนี้จะต้องใช้ความสามารรถ ศักยภาพ และความพยายามสูงมาก นั่นคือมีโอกาสที่จะประสบสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้ ซึ่งพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการลงทุลงแรง และเสี่ยงต่อความล้มเหลวนี้ สามารถทำนายได้โดยจิตลักษณะด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความกลัวความล้มเหลว ดังเช่นพฤติกรรมการลงทุลงแรงทางวิชาการ (เนพนธ์ สัมมา. 2523 ; นาด พันธุ์นาวันและคณะ. 2522) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า จิตลักษณะทั้งสองนี้อาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ และเนื่องจากจิตลักษณะทั้งสองอยู่ในกรอบทฤษฎีเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ในที่นี้ผู้วิจัยจึงขอกล่าวถึงทั้งสองจิตลักษณะไปพร้อมกัน ทั้งทางด้านความหมายและความสำคัญ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกลัวความล้มเหลวกับการประกอบพฤติกรรมและพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลและการวัด

ความหมายและความสำคัญ ในการใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแอคคินสัน (Atkinson. 1966) เป็นแนวทางในการทำนายพฤติกรรม การเสี่ยงนั้นหลักพื้นฐานของทฤษฎีนี้ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ 3 ประการ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกลัวความล้มเหลว และการรับรู้ว่าจะประสบความสำเร็จได้ โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง ตัวที่มากำหนดให้บุคคลเกิดความมุ่งมั่น มีความมานะ พยายาม และอดทน แล้วแสดงออกมาในรูปของการกระทำ เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ตามเกณฑ์มาตรฐานอันสูงเลิศ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นนี้เรียกว่า พฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ | ความกลัวความล้มเหลว หมายถึง ความวิตกกังวลว่า การประกอบพฤติกรรมจะประสบความล้มเหลว ทำให้ผู้กระทำได้รับความอับอาย หรือสูญเสียบางสิ่งบางอย่างไป พฤติกรรมของผู้ที่มีความกลัวความล้มเหลว จึงแสดงออกมาในรูปของการหลีกเลี่ยงความล้มเหลว คือ ไม่ยอมประกอบพฤติกรรม หรือประกอบพฤติกรรมที่ผิดปกติ เช่น ทำงานที่ง่ายมากจนไม่มีทางทำผิดได้เลย หรือทำงานที่ยากมาก ๆ จนไม่มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้เลย และองค์ประกอบที่สาม คือ การรับรู้ว่าจะประสบความสำเร็จได้ หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นว่า การประกอบพฤติกรรมนั้น มีความ

เป็นไปได้ที่จะประสบความสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใดทั้งสามองค์ประกอบนี้สามารถทำนายแนวโน้มในการประกอบพฤติกรรมดังสมการ

$$Ta = (Ms - Mf) [Ps \cdot (1 - Ps)] + Text$$

Ta	หมายถึง แนวโน้มที่จะประกอบพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์
Ms	หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
Mf	หมายถึง ความกลัวความล้มเหลวหรือความวิตกกังวล
Ps	หมายถึง การรับรู้โอกาสในการประสบความสำเร็จ
Text	หมายถึง แนวโน้มที่จะประกอบพฤติกรรมที่มีอิทธิพลมาจากภายนอก

จากสมการจะเห็นได้ว่า แนวโน้มที่จะประกอบพฤติกรรมอาจจะมีค่าเป็นบวกหรือลบ กล่าวคือบุคคลจะประกอบพฤติกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับปริมาณความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความกลัวความล้มเหลว ถ้าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่ามากกว่าความกลัวความล้มเหลว แนวโน้มที่จะประกอบพฤติกรรมมีค่าเป็นบวก ซึ่งหมายถึงว่ามีการกระทำพฤติกรรมเกิดขึ้น แต่ถ้าความกลัวความล้มเหลวมีค่ามากกว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แนวโน้มที่จะประกอบพฤติกรรมมีค่าเป็นลบ นั่นหมายถึงว่าไม่มีการกระทำพฤติกรรมนั้น จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความกลัวความล้มเหลวเป็นสิ่งที่ด้านกันหรือส่งผลกลับกันต่อพฤติกรรมของบุคคล

นอกจากนี้แนวโน้มในการประกอบพฤติกรรมจะมีค่ามากหรือน้อย ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบการรับรู้ว่าจะประสบความสำเร็จ ซึ่งจากสมการแนวโน้มในการประกอบพฤติกรรม จะมีค่าสูงสุดเมื่อความเป็นไปได้ที่จะประสบความสำเร็จมีค่าปานกลาง (0.50) นั่นคือ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าความกลัวล้มเหลว เลือกประกอบพฤติกรรมในงานที่มีค่าความยากปานกลาง และอีกองค์ประกอบที่มีผลกระทบท่อนแนวโน้มในการประกอบพฤติกรรม ก็คือ แนวโน้มที่จะประกอบพฤติกรรมที่มีอิทธิพลมาจากภายนอก ซึ่งก็คือ สถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่มาส่งเสริมหรือขัดขวางการประกอบพฤติกรรมของบุคคลนั่นเอง ซึ่งในส่วนนี้ถือว่ามีค่าเป็นศูนย์

แรงจูงใจไฟสัณฤทธิ ความกลัวความล้มเหลวกับการประกอบ

พฤติกรรมและพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคล เนพนธ์ สัมมา (2523) ได้ศึกษาพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางกายภาพ โดยใช้ทั้งมุมมองประกอบของทฤษฎีแรงจูงใจไฟสัณฤทธิของแอคคินสัน ได้นัก แรงจูงใจไฟสัณฤทธิ ความกลัวความล้มเหลว และการรับรู้ว่าจะประสบความสำเร็จ พบผลการวิจัยว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไฟสัณฤทธิกับความกลัวความล้มเหลวมีอิทธิพลโดยตรงต่อการประกอบพฤติกรรม โดยผู้ที่มีแรงจูงใจไฟสัณฤทธิสูง มีความกลัวความล้มเหลวต่ำ มีพฤติกรรมกล้าเสี่ยงปานกลางมากที่สุด ส่วนพวกที่มีแรงจูงใจไฟสัณฤทธิต่ำ มีความกลัวความล้มเหลวสูง เป็นพวกที่มีพฤติกรรมกล้าเสี่ยงน้อยที่สุด (เนพนธ์ สัมมา 2523 : 114) นอกจากนี้ นาค พันธุมนาวันและคณะ (2522) ได้ศึกษาเรื่อง "แรงจูงใจไฟสัณฤทธิ ความกล้าเสี่ยง และความวิตกกังวลของเกษตรกร ในการยอมรับวิทยาการแบบใหม่ของผู้ปลูกข้าวโพด ในอำเภอหมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และอำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา" พบผลการวิจัยในทำนองเดียวกัน คือผู้ที่ยอมรับวิทยาการเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจไฟสัณฤทธิสูง มีความกล้าเสี่ยงมาก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้ที่ประกอบพฤติกรรมโดยเฉพาะในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงนั้น ต้องเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจไฟสัณฤทธิสูง ความกลัวความล้มเหลวต่ำ มีความกล้าเสี่ยงมาก นอกจากนี้ ในกลุ่มที่มีความกลัวความล้มเหลวสูงกว่าแรงจูงใจไฟสัณฤทธิยังพยายามหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์เสี่ยงสัณฤทธิ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่มีทางเป็นไปได้ว่า จะประสบความสำเร็จ และความกลัวความล้มเหลวยังเป็นตัวขัดขวางการกระทำพฤติกรรมที่ต้องถูกนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานหรือการแข่งขันกับคนอื่น (Atkinson and Feather, 1966) ดังเช่นสถานการณ์การศึกษาต่อ นอกจากจะเป็นสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงแล้ว ยังเป็นสถานการณ์ที่มีการแข่งขันสูงมาก ดังนั้น คนที่มีความกลัวความล้มเหลวสูงกว่าแรงจูงใจไฟสัณฤทธิก็จะไม่มาสมัครสอบแข่งขัน เพราะกลัวว่าตนเองจะสอบไม่ได้ และเมื่อสอบไม่ได้ก็จะได้รับความเสียหาย เสียหน้า อับอาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมวัฒนธรรมไทย คนที่ประสบกับความล้มเหลวในเรื่องใดก็ตามจะต้องถูกตำหนิ ตีเตียน ดูหมิ่นเหยียดหยาม ว่ากลัวว เป็นผู้ที่ไม่มีความสามารถ แล้วยังขาดไปถึงในการทำงานในเรื่องต่าง ๆ อีกด้วย

จากการศึกษาของ บัวร์และคณะ (Boer et al., 1969) พบว่าการล้มเหลวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไทยมีลักษณะกับกลุ่มบุคคลผู้ล้มเหลวมากจนกระทั่งต้องหลีกเลี่ยงจากสภาพแวดล้อมนั้น และหมดความสนใจ ความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นอีกต่อไป

สรุปในส่วนนี้จะเห็นได้ว่า คนที่มีความกลัวความล้มเหลวสูงกว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น มักพาตัวเองหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์ที่มุ่งสัมฤทธิ์และมีการแข่งขันมาก ดังนั้นถึงแม้ว่าหน่วยงานหรือทีมที่จะสนับสนุน หรือสถานการณ์ที่ทำงานของเขาบังคับให้เขาเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นก็จะพยายามหลีกเลี่ยง ด้วยการไม่สนใจต่อการศึกษาต่อ ไม่มาสมัครสอบ และหลีกเลี่ยงในการมาศึกษาต่อ และถึงแม้ว่าบุคคลจะมีความสามารถทางด้านการศึกษามากพอที่จะสอบคัดเลือกผ่าน แต่ถ้าเขามีความกลัวความล้มเหลวสูงแล้ว ก็มีโอกาสเป็นไปได้มากที่เขาจะไม่ผ่านการสอบคัดเลือก ทั้งนี้เนื่องจากความกลัวความล้มเหลวเป็นปัจจัยไปขัดขวางความสามารถทางการศึกษาของเขา และเมื่อเขาประสบความสำเร็จจากการสอบคัดเลือกแล้ว เขาก็จะไม่มาสมัครสอบเป็นครั้งที่สอง เห็นได้ว่าบุคคลที่มีความกลัวความล้มเหลวสูง แม้สถานการณ์จะเอื้ออำนวย เขาก็ไม่อาจมีพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ จึงอาจกล่าวได้ว่าในกลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ เป็นกลุ่มที่มีความกลัวความล้มเหลวต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

อนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบเอชของบุคคลที่อาจมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ เป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความพยายาม อดทน และมุ่งมั่นเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ และมีความเพียรพยายามมากในงานที่มีความยากปานกลาง (Strube and Boland, 1986) ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นลักษณะที่คล้ายกับบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ดังนั้นจึงได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบเอชแนวแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งจะทำได้ประโยชน์ในแงุ่มที่กว้างกว่า เห็นผลที่เด่นชัด และมีความทันสมัยมากกว่า เพราะฉะนั้นการศึกษาตัวแปรในส่วนนี้ จะมุ่งเน้นที่ความกลัวความล้มเหลวเป็นประเด็นสำคัญ

การวัดความกลัวความล้มเหลว

ในการวัดความกลัวความล้มเหลวนั้น จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า แบบวัด Manifest Anxiety Scales (MAS) เป็นแบบวัดที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป โดยเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูง และยังพบว่าผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้สูง เป็นผู้มีพฤติกรรมหลักเลียง หรือถดถอยลง (Birney et. al. 1966 : 149) แต่อย่างไรก็ตามก็เป็นแบบที่ใช้ในต่างประเทศที่มีระบบสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากสังคมและวัฒนธรรมไทย ต่อมาได้มีการดัดแปลงและปรับปรุงแบบวัดนี้ให้มีความเหมาะสมในการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างข้ามวัฒนธรรมโดยให้ชื่อแบบวัดว่า Revised Children's Manifest Anxiety Scale (RCMAS) แบบวัดนี้แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบซึ่งแต่ละองค์ประกอบเป็นความวิตกกังวลที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ใน 3 ระดับคือ ระดับที่หนึ่งเป็นข้อความที่แสดงถึงการตอบสนองทางด้านสรีระ (Physiological anxiety) เช่น ฉันรู้สึกวุ่นวายนอนไม่ค่อยหลับในเวลากลางคืน ระดับที่สองเป็นการตอบสนองทางด้านความกังวลใจเกินเหตุ (Worry /oversensitively) เช่น ฉันกลัวว่าจะมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้นกับฉัน และระดับที่สามเป็นการตอบสนองในระดับความกลัว (Fear/oversensitively) เช่น การตั้งใจเรียนสำหรับฉันเป็นสิ่งที่ยากลำบากมาก ซึ่งทั้งสามองค์ประกอบนี้ได้มาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบของความวิตกกังวลหรือความกลัวความล้มเหลวนั้นเอง (Richmond et. al. 1988) แต่เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความกลัวความล้มเหลวในวัยผู้ใหญ่และจะมีระดับการศึกษาสูง ดังนั้นจึงต้องใช้แบบวัดที่สร้างขึ้นเอง โดยใช้แนวทางจากแบบวัด MAS และดัดแปลงข้อคำถามจากแบบวัด RCMAS ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพยายามใช้ข้อคำถามให้ลึกถึงระดับที่ว่าค่าประสบการณ์ความล้มเหลวทางการศึกษาแล้ว มีผลกระทบไปถึงการถูกตำหนิว่าล้มเหลวทางด้านการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวันพร้อมทั้งได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือด้วย

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการศึกษาองค์ประกอบของทฤษฎีตรงใจใจ-สัมฤทธิ์ของแอดคินสันในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยบุคคลคาดการณ์ว่าประกอบพฤติกรรมของตนนั้นอาจประสบความล้มเหลว แล้วได้รับความเสียหายจากความล้มเหลวนั้น แต่จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้องพบว่ายังมีข้อประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ ซึ่งอาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลได้นั้นคือ บุคคลมีกาวตาดการคิดว่า เมื่อตนเองประสบความสำเร็จแล้ว จะได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากความสำเร็จนั้น นั่นก็คือ จิตลักษณะด้านความกลัวความสำเร็จ (Fear of success)

ความกลัวความสำเร็จ (Fear of success) ดังที่ได้กล่าวมาแล้วเบื้องต้นว่า สถานการณ์การศึกษาต่อเป็นสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง กล่าวคือ อาจจะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือความล้มเหลวก็ได้ และเมื่อบุคคลได้กระทำสิ่งใดไปแล้วประสบความสำเร็จก็ย่อมที่จะนำความพอใจมาสู่ผู้กระทำ ยกเว้นในกรณีที่ว่าเมื่อบุคคลประสบความสำเร็จแล้วก่อให้เกิดผลเสียหายตามมา ก็ย่อมมีผลกระทบ ทำให้บุคคลไม่อยากจะทำอะไรให้เป็นผลสำเร็จ จึงทำให้การพัฒนาบุคคลและประเทศเจริญก้าวหน้าไปได้ช้า ดังที่ท่านผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเอกลักษณ์แห่งชาติ ดร.สุวิทย์ ยอดมณี (2528) ได้เสนอข้อคิดเห็นไว้ว่า "ปัจจุบันเป็นที่น่าเสียดายว่า คนจำนวนไม่น้อยมีความเชื่อตามคำกล่าวที่ว่า"จงทำดีแต่อย่าเด่นจะเป็นภัย" จึงไม่อยากจะทำอะไร แม้จะมีความรู้ความสามารถก็ตาม ซึ่งความรู้สึกนี้ควรจะเปลี่ยนได้แล้ว เพราะปัจจุบันประเทศไทย ต้องการคนดีมีความสามารถมาช่วยกันพัฒนา ต้องการคนดีเด่นที่จะเป็นตัวอย่างแก่อนุชนคนรุ่นหลัง ทุกคนควรทำอะไรด้วยความมั่นใจ ถ้าสิ่งนั้นถูกต้อง" (สุวิทย์ ยอดมณี, 2528:85-87) ความกังวลในความสำเร็จที่เกิดขึ้นในจิตใจของตัวบุคคลนี้ เป็นปัจจัยที่มาขัดขวางไม่ให้บุคคลมีพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ในด้านต่าง ๆ ดังเช่นพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากเกิดความรู้สึกว่าเมื่อได้มาศึกษาต่อ และสำเร็จการศึกษานแล้ว จะทำให้ตนเองมีภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังอาจเป็นที่อิจฉาตาร้อนจากเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน และยังอาจเป็นการเกินหน้าตาผู้หลักผู้ใหญ่ โดยเฉพาะท่านผู้ใหญ่ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ความกังวลใจเกี่ยวกับความสำเร็จหรือความกลัวความสำเร็จนี้ เป็นจิตลักษณะที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ในด้านลบ ที่ได้ฝังลึกในจิตใจมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนไทยพบว่า มีลักษณะดังกล่าวนี้อยู่มาก ซึ่งอาจเป็นผลมาจากวัฒนธรรมในการอบรมเลี้ยงดูที่ไปสกัดกั้นพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมของเด็ก เช่น การห้ามไม่ให้เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ การให้เด็กนั่งเฉย ๆ ถ้าวเด็กนั่งเฉย ๆ

แล้วจะมีรางวัลให้ และอันนี้เองเป็นผลให้เด็กก็เติบโตขึ้นมาเป็นคนทำงานตามกิจวัตร ที่เขาได้กำหนดไว้ จะทำอะไรแปลกไปสักหน่อยก็ไม่กล้าทำ กลัวผิด กลัวยาก กลัวลำบาก กลัวไม่ดี (สุภา มาลากุล. 2526 : 17) จึงเห็นได้ว่าการที่บุคคลมีความรู้สึกว่า "จงทำดี แต่อย่าเด่นจะเป็นภัย" เป็นลักษณะที่มาขัดขวางพฤติกรรมที่ส่งเสริมการนับตนบุคคล ให้เป็นภรรยานาคบุคคลชั้นสูงของประเทศ ดังนั้น จึงเห็นความจำเป็นว่าควรศึกษาจิตลักษณะ ความกลัว ความสำเร็จนี้ เนื่องจาก อาจเป็นปัจจัยที่มาขัดขวางการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวศึกษาต่อในระดับขั้นที่ศึกษาได้ ในที่นี้จึงขอกล่าวโดยละเอียดตั้งแต่ ความหมายและความสำคัญ ทฤษฎีความกลัวความสำเร็จ และความกลัวความสำเร็จกับพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคล และการวัด

ความหมายและความสำคัญ ความกลัวความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แต่ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้ เนื่องจากมีการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดผลทางลบอันเนื่องมาจากความสำเร็จตามมา กล่าวคือ ถ้าตนเองประสบความสำเร็จแล้ว ทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่มาขัดขวางการเกิดพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ของบุคคล เช่น ถ้ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงแล้วจะถูกปฏิเสธจากสังคม (Social rejection) โดยเฉพาะในบุคคลที่เป็นเพศหญิงพบว่ามักมีพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์น้อยกว่าชาย (Hornér. 1978 : 41) ที่เป็นเช่นนี้ เพราะในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงนั้น เกิดความขัดแย้งระหว่างการประสบความสำเร็จทางวิชาการ และบทบาทของสตรีนั่นเอง (Farmer and Fyans. 1980 : 394) นอกจากนี้ฮอร์นเนอร์ ยังกล่าวอีกว่า "ผู้หญิงที่มีความฉลาดนั้น เปรียบเสมือนกับคนตาบอด 2 ชั้น" คือ ในสถานการณ์มุ่งสัมฤทธิ์ ผู้หญิงที่มีระดับสติปัญญาดี ไม่เฉพาะแต่จะต้องมีความกังวลใจในความล้มเหลวเท่านั้น แต่จะต้องกังวลใจในการเกิดความสำเร็จด้วย นั่นคือถ้าเธอประสบความสำเร็จแล้ว เธอก็ไม่พอใจ แต่ถ้าเธอประสบความสำเร็จ เธอก็ไม่ได้อยู่ในฐานะที่สังคมจะยอมรับ เพราะขัดกับบทบาทสตรีของเธอ ความกังวลใจในความสำเร็จนี้เอง เป็นปัจจัยขัดขวางการเกิดพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ที่ฮอร์นเนอร์ เรียกว่าเป็นแรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงความสำเร็จ (Motive to avoid success) หรือความกลัวความสำเร็จ

ทฤษฎีความกลัวความสำเร็จ และความกลัวความล้มเหลวกับ

พฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคล ฮอร์นเนอร์ (Horner, 1968; 1972; 1974) ได้สร้างทฤษฎีความกลัวความสำเร็จ จากการพบข้อสังเกตว่า ทำไมผู้หญิงที่มีความสามารถและระดับสติปัญญาดี จึงไม่สามารถแสดงพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์หรือพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จได้ โดยที่ความสำเร็จนั้นเป็นการแสดงถึงที่สุดของความพยายาม และความบากบั่น ซึ่งจะนำไปสู่ความมีชื่อเสียง เกียรติยศ และความร่ำรวยที่เป็นผลในทางบวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่เป็นสภาพการแข่งขันกับชาย ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าความกลัวความสำเร็จเมื่อได้เกิดขึ้นกับบุคคลแล้ว ก็จะเกิดความขัดแย้งกับความต้องการความสำเร็จ ผลที่ตามมาก็คือ เป็นปัจจัยที่มาขัดขวางการเกิดพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ (Horner, 1978: 38) และในสังคมตะวันตกแรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงความสำเร็จที่เกิดขึ้นในหญิงนั้น เนื่องมาจากการได้รับการถ่ายทอดบทบาททางเพศที่แตกต่างไปจากชาย (Parsons and Goff, 1980: 353) คือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมในสังคมตะวันตกนั้น บทบาทสตรียังไม่เท่าเทียมกับชาย สภาพสังคมวัฒนธรรมยังไม่ยอมรับบทบาทหญิง ดังนั้น พฤติกรรมใดที่แสดงว่าหญิงนั้นมีความก้าวหน้ามากกว่าชายแล้ว สังคมไม่ยอมรับและไม่สนับสนุน (Schnitzer, 1977 : 282) ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา อาชีพการงาน และความสามารถทางสติปัญญา นอกจากนี้ฮอร์นเนอร์ยังบอกผลจากการวิจัยอีกว่า การที่หญิงมีความสัมฤทธิ์ผลน้อยกว่าชายนั้น มีข้อจำกัดจากต้องสูญเสียความเป็นลูกผู้หญิงตามที่ได้ถูกอบรมสั่งสอนมา และยังพบอีกว่า ความกลัวความสำเร็จนี้มีความสัมพันธ์กับการมุ่งบทบาททางเพศ (Sex role orientation) (Cook and Chandler, 1984; Alper, 1974; Janmam, 1984; Thompson, 1984; Herron, 1984) และการเบี่ยงเบนทางอาชีพ (Occupational deviant) (Fisher and Lynn, 1986)

นอกจากนี้แล้วในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายก็มี จิตลักษณะด้านความกลัวความสำเร็จเช่นกัน (Tresner, 1984: 82) โดยเกรสเนอร์ได้กล่าวว่า การที่ผลการวิจัยต้น ๆ พบว่า ความกลัวความสำเร็จเป็นจิตลักษณะที่เกิดขึ้นในหญิงมากกว่าชายนั้น เนื่องมาจากแบบวัดและวิธีการที่เน้นในเหตุการณ์

ว่า เมื่อผู้หญิงประสบความสำเร็จในสถานภาพใดสิ่งใดแล้วจะเกิดผลในทางลบตามมา ดังนั้นความกลัวความสำเร็จที่เกิดขึ้นนี้ ไม่ใช่เป็นความกลัวการได้มาซึ่งความสำเร็จ แต่เป็นความกลัวผลทางลบอันเนื่องมาจากความสำเร็จ เช่น กลัวว่าจะไม่ได้แต่งงาน และเมื่อศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเพศชาย ที่จบผลการวิจัยว่า ทั้งสองกลุ่มมีความกลัวความสำเร็จแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ในสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป (Pettersson, 1985) ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูง จัดลักษณะความกลัวความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Pessy, 1985: 312B)

สรุปในส่วนนี้ได้ว่า ในตัวบุคคลมีการคาดหวัง 3 ประการ คือ 1) เมื่อประกอบพฤติกรรมที่ประสบความสำเร็จแล้วได้รับรางวัล ทั้งเป็นที่บุคคลพอใจและมีความต้องการ 2) ได้รับโทษและความเสียหายเมื่อประกอบพฤติกรรมแล้วล้มเหลว เป็นสิ่งที่ไม่ต้องการและ 3) เมื่อประสบความสำเร็จแล้วได้รับโทษ จึงเกิดเป็นแรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงความสำเร็จหรือความกลัวความสำเร็จ ซึ่งการคาดหวังประการที่สามนี้ เป็นปัจจัยทางด้านลบที่ไม่ให้บุคคลเกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อไป

ความกลัวความสำเร็จกับพฤติกรรมการศึกษาต่อ เป็นที่ทราบกันแล้วว่า ความกลัวความสำเร็จเป็นแรงจูงใจที่มาขัดขวางไม่ให้บุคคลกระทำพฤติกรรมที่ประสบความสำเร็จโดยเฉพาะในสังคมที่ยังมีความเหลื่อมล้ำต่ำสูง เช่น ในสังคมที่ยังไม่มีการยอมรับบทบาทสตรี มีความเหลื่อมล้ำทางด้านเชื้อชาติและผิวสี ในกลุ่มหญิงผิวดำก็เป็นกลุ่มหนึ่งในสังคมอเมริกันที่ยังไม่มีการยอมรับสถานภาพทางสังคม เฟลมมิง (Fleming, 1987) ได้ทำการศึกษาความกลัวความสำเร็จในกลุ่มนักศึกษาหญิงผิวดำที่มีระดับชั้นทางสังคมต่างกัน โดยแยกออกเป็นชั้นชั้นกลาง และชั้นชั้นอาชีพ พบผลการวิจัยว่า ความกลัวความสำเร็จมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการมุ่งสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะในกลุ่มหญิงผิวดำชั้นชั้นอาชีพ (working class) เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เมื่อให้ข้อมูลย้อนกลับว่าตนเองประสบความสำเร็จ ปรากฏว่า มีความกลัวความสำเร็จสูงขึ้น และมีการกระทำพฤติกรรมลดลง และจากการสอบถามเกี่ยวกับการวางแผนในอนาคตของกลุ่มตัวอย่างนี้ พบว่ากลุ่มหญิงผิวดำที่มีความกลัวความสำเร็จสูงนี้ ไม่สนใจที่จะศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา และถ้าจะศึกษาต่อก็จะไม่เลือกศึกษา

ในสาขาวิชากฎหมาย การแพทย์ หรือธุรกิจ ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่มีความเหมาะสมกับเพศชายมากกว่าเพศหญิง ผลที่ได้นี้แตกต่างไปจากหญิงผิวดำชนชั้นกลาง กล่าวคือ ความกลัวความสำเร็จในกลุ่มตัวอย่างนี้น้อยกว่าและไม่ได้เป็นปัจจัยที่มาขัดขวางการเกิดพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ จากการศึกษานี้ในสถานการณการแข่งกันพบว่า ความกลัวความสำเร็จลดลง และมีการกระทำพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์มากขึ้น ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนในอนาคต พบว่ากลุ่มตัวอย่างนี้มีการวางแผนที่จะศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา และยังเลือกประกอบอาชีพนักธุรกิจ ซึ่งแตกต่างไปจากกลุ่มหญิงผิวดำชนชั้นอาชีพ จะเห็นได้ว่าในกลุ่มที่มีความกลัวความสำเร็จน้อยเป็นกลุ่มที่มีความตั้งใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

จากการที่ฮอร์นเนอร์ ได้ตั้งข้อสงสัยเบื้องต้นไว้ว่า ความสำเร็จจะสูงขึ้นตามศักยภาพความสำเร็จ หมายถึง ในบุคคลที่ประสบความสำเร็จมาก สถานภาพและระดับชั้นทางสังคม และการศึกษาสูง จะมีจิตลักษณะด้านความกลัวความสำเร็จสูงกว่าบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวต่ำกว่า จึงเป็นที่น่าสนใจว่า ถ้าศึกษาความกลัวความสำเร็จในกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น คือ ระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งนับได้ว่ากลุ่มนี้ประสบความสำเร็จมาแล้วคือ ประสบความสำเร็จในการตัดสินใจเข้าเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษาจะยังคงมีจิตลักษณะด้านความกลัวความสำเร็จอีกหรือไม่

จากการวิจัยของเฟลมมิง (Fleming, 1982) ที่ได้ศึกษาความกลัวความสำเร็จในกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาผิวดำทั้งชายและหญิง จากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง พบผลการวิจัยว่า ในกลุ่มตัวอย่างนี้ ไม่มีจิตลักษณะความกลัวความสำเร็จ จึงเห็นได้ว่า ผลการวิจัยนี้ ไม่สอดคล้องกับข้อค้นพบของฮอร์นเนอร์ โดยเฟลมมิงได้อภิปรายผลการวิจัยในส่วนนี้ว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนั้นแตกต่างกัน โดยฮอร์นเนอร์ใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและวิทยาลัย ซึ่งยังคงมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความสำเร็จ แต่ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของเฟลมมิงนี้ ได้มีการเตรียมตัวแก้ปัญหาความขัดแย้งอันเนื่องมาจากการเกิดผลต่อเนื่องทางลบจากการเกิดความสำเร็จ จึงทำให้ไม่มีจิตลักษณะด้านความกลัวความสำเร็จ แต่จะลดความขัดแย้งโดยทุ่มเทกำลังความสามารถในการทำงานที่มีความเหมาะสมกับบทบาททางเพศมากกว่า

จากการที่กล่าวมาแล้ว ในประเทศไทยยังไม่มีผู้ใดนำตัวแปรความกลัวความสำเร็จนี้มาศึกษา แต่ก็ได้มีการกล่าวไว้ว่า "จงทำดีแต่อย่าเด่นจะเป็นภัย" ซึ่งก็มีความหมายในทำนองเดียวกันกับความกลัวความสำเร็จ คือ ถ้าทำดีมาจนเด่น คือประสบความสำเร็จ หรือทำตัวเด่นแล้ว จะมีภัยคือการได้ผลในทางลบตามมา ซึ่งความกลัวความสำเร็จนี้ จะเป็นปัจจัยที่มาขัดขวางและบั่นทอนการพัฒนาทั้งระดับบุคคลและประเทศ โดยความกลัวความสำเร็จอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความ "ไม่สบายดี" "ไม่สบายเด่น" ซึ่งเป็นสิ่งที่อาจมาขัดขวางบุคคลที่มีความพร้อมทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการสนับสนุนจากหน่วยงานไม่ให้ความมั่นใจ ความพยายามและมุ่งมั่นที่จะมาศึกษาต่อ เนื่องจากคาดการณ์ว่า ถ้าสำเร็จการศึกษาระดับที่สูงขึ้นแล้วจะต้องมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นและยังจะต้องถูกอิจฉาริษยาจากเจ้านายและเพื่อนร่วมงานที่จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ชาย ความกลัวความสำเร็จอาจเกิดเนื่องมาจากความไม่สบายดีเกินไปหน้าเจ้านาย เกินหน้าเพื่อนฝูง ดังนั้นความกลัวความสำเร็จจึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ จึงทำให้มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายอยู่มากในปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดจะเห็นได้ว่า จิตลักษณะความกลัวความสำเร็จเป็นตัวแปรที่สามารถชี้ให้เห็นความแตกต่างของบุคคลที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาได้ โดยเฉพาะจากเอกสารที่ได้เสนอไปแล้วทั้งหมดนั้น เป็นสภาพสังคมอเมริกัน ซึ่งมีความแตกต่างไปจากสังคมไทยอยู่มาก ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจว่า ในสภาพสังคมและวัฒนธรรมแบบไทย ๆ นี้ ยังจะปรากฏว่ามีความกลัวความสำเร็จในกลุ่มคนไทยหรือยังจะสามารถจำแนกความแตกต่างของบุคคลที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อหรือไม่อย่างไร โดยอาจคาดได้ว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อมีจิตลักษณะความกลัวความสำเร็จน้อยกว่าบุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

การวัดความกลัวความสำเร็จ ฮอร์นเนอร์ (Horner, 1978) ได้ทำการวัด ความกลัวความสำเร็จโดยใช้เทคนิคการฉาย (Projective techniques) ออกด้วยภาพให้ผู้ตอบเขียนถึงความรู้สึกของตนเองต่อเหตุการณ์ว่า "หลังจากที่เขา/เธอพบว่ามีความชอบได้ได้เป็นลำดับที่หนึ่งของกลุ่มนักศึกษา

แพทย์" ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาว่ามีความกลัวความสำเร็จหรือไม่ก็คือ ผู้ตอบเขียนเรื่องราวที่แสดงถึงความวิตกกังวล หรือคาดการณ์ว่าจะเกิดผลทางลบอันเนื่องมาจากความสำเร็จนั้น แต่เนื่องจากแบบวัดของฮอว์นเนอร์นี้เป็นแบบวัดอัตนัย ซึ่งต้องใช้เวลาในการวัดมีความยาก และไม่สะดวกต่อการแปลความ ดังนั้น จึงได้มีการพัฒนาแบบวัดโดยดัดแปลงเป็นแบบวัดปรนัยแบบมาตรวัด 6 มาตราส่วนได้แก่ แบบวัดซัคเคอร์แมนและอัลลิสัน (Zuckerman and Allison, 1976) แบบวัดแบบถูกผิด ได้แก่ แบบวัดของเปปโป (Pappo, 1972) และแบบวัดของกู๊ดและกู๊ด (Good and Good, 1973) ซึ่งทั้งสามแบบวัดนี้ จากการตรวจสอบและหาความสัมพันธ์ของเครื่องมือ พบว่าแบบวัดของกู๊ดและกู๊ดเป็นแบบวัดที่มีคุณภาพเชื่อถือได้ และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง กล่าวคือ เป็นแบบวัดที่มีความสอดคล้องกับคำนิยามความกลัวความสำเร็จของฮอว์นเนอร์มากที่สุด ใน 3 แบบวัดที่กล่าวมา (Reviere and Possery, 1978) และมุ่งเน้นวัดความกลัวความสำเร็จว่า ผู้ที่มีความกลัวความสำเร็จ คือผู้ที่มีความวิตกกังวลว่า ถ้าได้ทำกิจกรรม พฤติกรรม หรือแสดงความสามารถที่เหนือกว่าคนอื่นแล้วจะเป็นที่ถูกกลัวจินตนาจากคนอื่น และนอกจากนี้ยังพบว่า เป็นแบบที่มีผลกระทบจากตัวแปรเพศของผู้ตอบน้อยที่สุด ซึ่งข้อดีนี้แตกต่างไปจากแบบวัดอื่น ๆ (Chabassol and Ishiyama, 1983:57) อีกทั้งยังเป็นแบบวัดที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ระดับการศึกษาสูง จึงนับได้ว่าเป็นแบบวัดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แต่เนื่องจากสังคมวัฒนธรรมไทยมีความแตกต่างไปจากสังคมวัฒนธรรมอื่น ดังนั้น จึงต้องดัดแปลงมาใช้ โดยดัดแปลงด้านภาษาให้เหมาะสมกับคนไทย และสังคมวัฒนธรรมไทยด้วย และเปลี่ยนจากแบบถูกผิดเป็นแบบวัดที่ใช้มาตร 6 หน่วย

ที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า จิตลักษณะ เช่น ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ เป็นจิตลักษณะที่มาส่งเสริมสนับสนุนหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ควรจะต้องเป็นผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่า มีความกลัวความล้มเหลวต่ำกว่า และมีความกลัวความสำเร็จต่ำกว่า ผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ อีกทั้งยังต้องเป็นผู้ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์เอื้ออำนวยอีกด้วย

เป็นที่ทราบกันแล้วว่าในการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมในการ

วิเคราะห์พฤติกรรมการศึกษาต่อ ซึ่งจะกล่าวข้างต้นเป็นการกล่าวถึงตัวแปรอิสระเพียง 2 ประเภทคือ 1) ลักษณะสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลและ 2) จิตลักษณะของบุคคลที่มาสนับสนุนหรือขัดขวางการเกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคล และตัวแปรประเภทที่ 3 คือการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะ ได้แก่จิตลักษณะตามสถานการณ์ เช่น การสนับสนุนทางสังคม ความเครียดในการทำงานและทัศนคติต่อการศึกษาต่อ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้จะทำให้ผลการวิจัยในครั้งนีมีความครบถ้วนสมบูรณ์ และเด่นชัดตามรูปแบบการวิเคราะห์พฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยม ดังจะกล่าวโดยละเอียดดังนี้

จิตลักษณะตามสถานการณ์

จิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวแปรกลุ่มที่ 3 ในรูปแบบการวิเคราะห์พฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยม คือ เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะของบุคคลกับสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่บุคคลประสบอยู่ขณะที่กระทำพฤติกรรมที่ถูกศึกษานั้น ซึ่งได้แก่ การรับรู้สภาพแวดล้อมในที่ทำงานหรือสถานการณ์การทำงานและการรับรู้สภาพภาวะเรื้อรังต่อ ซึ่งตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องในส่วนนี้ก็คือ การสนับสนุนทางสังคม ความเครียดในการทำงานและทัศนคติต่อการศึกษาต่อ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลดังจะได้กล่าวโดยละเอียดตามลำดับดังนี้

การสนับสนุนทางสังคม(Social support) การสนับสนุนทางสังคมเป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกิดจากการรับรู้ลักษณะและปริมาณของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่นที่อยู่รอบข้าง ที่อาจจะมีบทบาทต่อการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมของบุคคลนั้น และมีส่วนทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตจากการทำงานมาเป็นศึกษาต่อ โดยในที่นี้จะขอกล่าวเริ่มต้นจากความหมายและความสำคัญ ความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ตลอดจนแนวทางในการวัด

ความหมายและความสำคัญ / การได้รับการสนับสนุนทางสังคม เป็นความต้องการพื้นฐานทางสังคมของบุคคล ในขณะที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

③ ลักษณะนี้ประกอบด้วยความพอใจในการมีปฏิสัมพันธ์ ความตระหนักในคุณค่าของตนเอง การมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความเป็นตัวของตัวเอง ③ และมีความรู้สึกว่าตนเองมีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต โดยอาจแยกออกได้เป็น 1) ความต้องการทางด้าน รูปธรรม คือ ความต้องการในสิ่งที่มองเห็นได้ ได้แก่ การได้รับความช่วยเหลือในด้านปัจจัยสี่ เงินทอง คำแนะนำ ข่าวสาร ข้อมูล จากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หรือบุคคลอื่น ๆ ในสังคม และ 2) ความต้องการทางด้าน นามธรรม คือ ความต้องการทางด้านอารมณ์ จิตใจ ได้แก่ ความพอใจ ความเข้าใจ การได้รับการยอมรับ และการที่บุคคลอื่นเห็นในคุณค่าของตนเอง (Thoits, 1982: 145-146) จากความหมายนี้ เห็นได้ว่า การสนับสนุนทางสังคมนั้น เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมนั่นเอง กล่าวคือ เป็นสิ่งที่บุคคลได้รับการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Sarason et. al. 1986: 845) และองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมนี้ ก็ไม่สามารถแยกเป็นอิสระจากบุคคลได้บุคคลแต่ละคนรู้สึกว่าได้มีการสนับสนุนทางสังคมในปริมาณที่แตกต่างกัน ดังจะได้อธิบายต่อไป

การสนับสนุนทางสังคมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ จากการศึกษาของแกนสเตอร์และคณะ (Ganster et. al. 1986) พบว่า บุคคลที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ กล่าวคือ ขาดการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา ได้รายงานว่าตนเองไม่มีความพอใจในการทำงาน ก่อให้เกิดความเครียดในการทำงาน เกิดความสับสนในบทบาทการทำงาน และรู้สึกว่าตนเองมีทักษะความสามารถในการทำงานต่ำ จากการศึกษาของจาโคบี (Jacobi, 1984) พบว่า บุคคลที่กลับเข้ามาศึกษาต่อทั้งในระดับวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยนั้น มีการรายงานว่า ตนเองมีการสนับสนุนทางสังคมต่ำ ได้ประสบกับความกดดัน และความสับสนในบทบาทการทำงาน

เห็นได้ว่าการที่บุคคลรับรู้ว่ามี การสนับสนุนทางสังคมต่ำ ในสถานการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์กับการกลับมาศึกษาต่อของบุคคล และจากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องถึงปัจจัยด้านการสนับสนุน

ทางสังคมนั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลในหลายด้าน โดยอาจเป็นปัจจัยที่ไปสนับสนุนการประกอบพฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริม เช่น พฤติกรรมการสร้างส้วม (พวงพลอย ชุณหวิจิตร 2530) และพฤติกรรมที่ต้องการยับยั้ง เช่น พฤติกรรมการสูบบุหรี่ (Mermelsteintal. 1986) ในการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมที่ต้องการศึกษาได้แก่ พฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งก็พบว่า การสนับสนุนทางสังคมก็เป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีส่วนผลักดันการมีพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคล โดยผู้มาศึกษาต่อรู้สึกว่ ตนขาดการสนับสนุนทางสังคมและการไปศึกษาต่อจะเพิ่มการสนับสนุนทางสังคมที่ตนจะได้รับในอนาคตได้ จากผลการวิจัยของจาโคบี (Jacobi. 1984) ที่พบว่าในทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีผู้หญิงกลับเข้ามาศึกษาต่อในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมากขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่าได้ประสบกับความกดดันและความล้มเหลวในการทำงาน และรับรู้ว่ตนได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ จากผลการวิจัยดังที่ได้กล่าวมานี้ ทำให้คาดได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อเป็นผู้ที่รู้สึกว่ตนได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่าผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

การวัดการสนับสนุนทางสังคม ซาราสันและคณะ (Sarason, et. al. 1983) ได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม คือ Social Support Questionnaire (SSQ) ซึ่งประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบคือ 1) จำนวนความช่วยเหลือจากคนอื่นในยามที่มีความต้องการ (SSQN) และ 2) ระดับความพอใจในความช่วยเหลือที่ได้รับนั้น (SSQS) ซึ่งทั้งสององค์ประกอบนี้ ก็คือขนาดหรือปริมาณของการสนับสนุนทางสังคม และคุณภาพหรือการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมนั่นเอง และนอกจากนี้ยังกล่าวได้ว่า ทั้งสององค์ประกอบนี้คือ ทิศทางหรือมิติของการสนับสนุนทางสังคม 2 มิติที่แตกต่างกันนั่นเอง นั่นก็หมายถึงว่า อย่างน้อยที่สุดการวัดการสนับสนุนทางสังคมจะต้องประกอบไปด้วย 2 มิติ ต่อมาได้มีการสร้างแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมที่ครอบคลุมทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ หรือครอบคลุมทั้งสองมิติของการวัดการสนับสนุนทางสังคม นั่นคือ แบบวัด Multidimension Scale of Perceived Social Support (MSPSS) (Zimet et. al. 1988:30-41) ซึ่งมีข้อดีอยู่ 4 ประการ คือ 1) เป็นแบบวัดปรนัยที่สามารถวัดได้ทั้งปริมาณและคุณภาพของการสนับสนุนทางสังคม 2) แบบวัดนี้แยกออกเป็น

3 ส่วนย่อย ที่แยกวัดการสนับสนุนทางสังคมจาก 3 แหล่ง คือ เพื่อน ครอบครัว และแหล่งอื่น ๆ 3) เป็นแบบวัดที่มีความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงสูง และ 4) แบบวัดนี้ใช้ง่าย สะดวก ใช้เวลาในการทดสอบน้อย ด้วยข้อดีของแบบวัดทั้ง 4 ข้อนี้ จึงได้เลือกใช้เป็นแบบวัดในการวิจัยครั้งนี้ แต่เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ เน้นศึกษาการสนับสนุนทางสังคมจากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน โดยเฉพาะ ในกรณีที่ผู้ที่มีงานทำแล้วได้ตัดสินใจมาเรียนต่อ ดังนั้น นอกจากจะต้องดัดแปลงด้านภาษาให้เหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมไทยและกลุ่มตัวอย่างแล้ว ยังต้องสร้างข้อคำถามเพิ่มเพื่อวัดการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากแหล่งที่ทำงานอีกด้วย

เนื่องด้วยผู้ที่เข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีงานทำแล้วและมีโอกาสมาศึกษาต่อ คนที่จบการศึกษาแล้วเรียนต่อกันก็มีเพียงส่วนน้อย เช่น บัณฑิตรุ่นปี 2525-2526 มีจำนวนผู้จบการศึกษาทั้งหมด 33,356 คน ศึกษาต่อทันที 1,815 คน คิดเป็นเพียงร้อยละ .05 เท่านั้น กองแผนงาน สอ. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย 2527 : 46) และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รุ่นปีการศึกษา 2529-2530 ที่กรอกแบบสำรวจมีจำนวนทั้งหมด 102 คน เป็นผู้ทำงานแล้ว 99 คน คิดเป็นร้อยละ 97 (กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2531:22) ดังนั้นสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อเป็นอย่างมากก็คือ สถานการณ์การทำงาน และจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับสถานการณ์การทำงานและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลก็คือ ความเครียดในการทำงาน

ความเครียดในการทำงาน ความเครียดเป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม โดยบุคคลจะมีการรับรู้ลักษณะของสถานการณ์ และตีความสถานการณ์ไปตามความคาดหวัง ประสบการณ์ และลักษณะพื้นฐานสภาพสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละคน จากการศึกษาของสงศรี อัยสินและคณะ (2527) ที่ได้ทำการสำรวจความเครียดของคนในจังหวัดชลบุรี พบว่าบุคคลที่มีความเครียดต่างกันั้น จะแตกต่างกันในด้านอายุ การมีภูมิลำเนาต่างกัน อาชีพ รายได้ การศึกษา ตลอดจนมีสภาพภาพสมรสแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุมากขึ้นมีแนวโน้มว่าจะมีความ

เครียดสูงขึ้น ผู้ที่ไม่มีรายได้นั้นเสียเงินได้ประมาณ 2,000 บาทต่อเดือน มีความเครียดสูงกว่าผู้ที่มียาได้มากกว่า ในการศึกษาผู้ที่มีการศึกษาต่ำมีความเครียดสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง เห็นได้ว่าคนก็จะตีความการศึกษาต่างกัน มีความเครียดต่างกัน ดังนั้นความเครียดโดยเฉพาะในสถานการณ์การทำงานอาจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลได้ โดยในที่นี้จะกล่าวถึงสาเหตุของการเกิดความเครียดในสถานการณ์การทำงาน ความเครียดในการทำงานกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและพฤติกรรมการศึกษาต่อตลอดจนแนวทางในการวัดจิตลักษณะนี้ตามลำดับดังนี้

สาเหตุการเกิดความเครียดในการทำงาน สภาพการทำงานอาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดความเครียดได้หลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมการทำงานไม่เหมาะสม ลักษณะการทำงานที่ซ้ำซากจำเจ มีการทำงานมากเกินไป มีความรับผิดชอบสูงมากเกินไป การขาดโอกาสที่จะก้าวหน้า หรือมองไม่เห็นความก้าวหน้าของงานที่ทำอยู่ (ซินโฮสก หัสบัวเรอ. 2529:14) การมีความสัมพันธ์กับบุคคลในที่ทำงาน เช่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเครียดในการทำงานได้ (ยรรยง ศุภรัตน์ 2526:34) และความไม่พึงพอใจในการทำงานก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเครียดในการทำงานได้เช่นกัน จากการศึกษานี้ของเขาวลักษณะ เลอาห์จินดา (2518) ได้ศึกษาถึงสภาพความพึงพอใจงาน และความตั้งใจที่จะทำงานอยู่ต่อไปหรือลาออกของพยาบาลประจำการในโรง-พยาบาลมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร พบว่าพยาบาลประจำการกลุ่มที่มีความตั้งใจที่จะทำงานอยู่ต่อไป ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะลาออกจากงาน โดยเฉพาะความพึงพอใจในเรื่องเงินเดือน สวัสดิการ และโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยมีความหวังว่าจะได้รับเงินเดือนสูงขึ้นได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น และมีโอกาสไปศึกษาต่อ ในทางกลับกันพยาบาลประจำการกลุ่มที่มีความตั้งใจจะลาออกอาจมองไม่เห็นแนวทางที่ตนจะได้รับในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ จึงพยายามแสวงหาตัววิธีอื่น ดังเช่น การลาออกจากงานเพื่อไปศึกษาต่อด้วยทุนของตนเอง ซึ่งถ้าบุคคลได้มีโอกาสมาศึกษาต่อได้ ก็หันแนวทางเป็นไปได้มากกว่าจะลามาศึกษาต่อเพื่อหลีกเลี่ยงความเครียดในการทำงาน

ความเครียดในการทำงานกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ การที่บุคคลมีระดับการศึกษาต่างกัน ก็มีความเครียด
 ในการทำงานต่างกันด้วย จากการศึกษาของศิริอนันต์ จูทะเดมีย์ (2523)
 ได้ศึกษาความเครียดของอาจารย์พยาบาล ที่ปฏิบัติภาริในสถานศึกษาพยาบาล
 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า อาจารย์พยาบาลที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มี
 ความเครียดมากกว่า อาจารย์พยาบาลที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่ง
 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฟีระ กรีกอร์นิจิตร (2529) ที่ได้
 ศึกษาเรื่อง "ความเครียดและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของครูที่สอนใน
 โรงเรียนมัธยมศึกษา : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างระดับการศึกษากลางและ
 เขตการศึกษา 2" พบผลการวิจัยว่า ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมี
 ความเครียดสูงกว่า และครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความเครียด
 ต่ำกว่าครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี นั่นคือ ครูที่มีคุณวุฒิต่ำเพียงใดก็มี
 ความเครียดมากขึ้น และนอกจากนี้ผลการวิจัยของจินตนา มัลลมาศ (2529)
 ยังพบว่าข้าราชการที่มีสุขภาพจิตต่ำ คือมีความเครียดสูง เป็นข้าราชการที่มี
 ระดับการศึกษาต่ำด้วย เช่นเดียวกับ ผลการวิจัยของศักดิ์ชัย นิธิฤทธิ์ (2531)
 ที่พบว่าครูผู้หญิงที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่ำ มีทัศนคติต่อสภาพการทำงานต่ำ ซึ่ง
 หมายถึงคนที่มีความเครียดในการทำงานสูง (ศักดิ์ชัย นิธิฤทธิ์, 2531:162)

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นเห็นได้ว่า ผู้ที่มีความเครียดสูงนั้น
 เป็นคนที่ไม่พึงพอใจในการทำงาน มองไม่เห็นความก้าวหน้าของงานที่ทำ
 การเลื่อนตำแหน่ง การลาไปศึกษาต่อ เกิดความเบื่อหน่ายในงานที่ทำอยู่ และ
 มีความตั้งใจลาออกจากการทำงาน ในกลุ่มข้าราชการครูก็อาจจะมีลักษณะ
 ดังที่กล่าวมานี้ จึงทำให้มีข้าราชการครูขออนุญาตลาไปศึกษาต่อในแต่ละปีเป็น
 จำนวนมาก ดังเช่นในปี 2527 มีจำนวนถึง 1,067 คน (กรมสามัญศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ 2527:12) และในกลุ่มที่มีความเครียดมากนี้ มีเป็น
 จำนวนไม่น้อยที่มีความตั้งใจลาออกจากงาน และลาออกจากงานเพื่อไปศึกษา
 ต่อด้วยทุนของตนเอง ดังนั้น ความเครียดอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับ
 พฤติกรรมการศึกษาต่อได้ แต่ยังไม่พื้ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความ
 เครียดในการทำงาน กับการมีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาโดย
 ตรง เพราะฉะนั้นจึงได้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ โดยคาดว่าบุคคลที่มีพฤติกรรม

✓ ทัศนคติต่อการศึกษาคือ ทัศนคติเป็นจิตลักษณะที่เกิดจากการเรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับที่จะเกิดขึ้นอีก หรือสามารถคาดถึงประโยชน์หรือโทษที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากเหตุการณ์หนึ่งหรือจากการกระทำหนึ่ง ในการศึกษาก็ค้นคิดเพื่อให้อ่านสามารถทำนายพฤติกรรมได้ดีขึ้น จะต้องศึกษาก็ค้นคิดให้แคบเฉพาะเจาะจงลงไปเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์นั้น ๆ เป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์ โดยสถานการณ์ในที่นี้คือสถานการณ์การศึกษาคือ ดังนั้นทัศนคติที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือทัศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาคือ ซึ่งอาจเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาคือได้ ดังจะกล่าวโดย

ละเอียดตามลำดับดังนี้คือ ความหมาย องค์ประกอบ และการเกิดทัศนคติ การใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลอธิบาย ทำนายพฤติกรรมและพฤติกรรมการศึกษาคือ ตลอดจนแนวทางในการวัดทัศนคติตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ความหมาย องค์ประกอบและการเกิดทัศนคติ ดังที่ได้กล่าวไปใน

ในตอนต้นแล้วว่า ทัศนคตินั้น หมายถึง จิตลักษณะที่เกิดจากการเรียนรู้ในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ วัตถุ หรือสิ่งต่าง ๆ ทางด้านบวก ลบ หรือ กลาง ๆ (Shaw, 1985:285; Fishbein, 1975:5) ซึ่งทัศนคตินี้ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ 1) องค์ประกอบทางการรู้เชิงประเมินการที่บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งใดนั้น จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นมีคุณหรือโทษมากน้อยเพียงใด ถ้าบุคคลเห็นว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์ก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีความรู้ว่สิ่งนั้นไม่ดี มีโทษ ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น 2) องค์ประกอบทางการรู้สึก เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงความรู้สึกของบุคคลว่าชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น เป็นองค์ประกอบที่เกิดต่อเนื่องมาจากองค์ประกอบที่หนึ่ง กล่าวคือถ้าบุคคลมีความรู้ว่สิ่งนั้นดี มีคุณ ก็เกิดความรู้สึกชอบ พอใจในสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลมีความรู้สึกว่สิ่งนั้นไม่ดี มีโทษ ก็เกิดความรู้สึกไม่ชอบ ไม่พอใจสิ่งนั้น และ 3) องค์ประกอบทางการรับรู้มกระทำ เป็นองค์ประกอบที่กำหนดการกระทำพฤติกรรมของบุคคล เป็นองค์ประกอบที่ใกล้ชิดกับพฤติกรรมมากที่สุด และเป็นองค์ประกอบที่เกิดต่อเนื่องมาจากองค์ประกอบที่หนึ่ง และสอง กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้ว่สิ่งนั้นดี มีคุณ ก็เกิดความรู้สึกว่ชอบ พอใจสิ่งนั้น บุคคลก็พร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งที่ตนเองชอบและพอใจในทำนองให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ในทางกลับกัน ถ้าบุคคลรู้ว่สิ่งนั้น

ไม่ดี มีโทษ เกิดความรู้สึกว่าไม่ชอบ ไม่พอใจในสิ่งนั้น บุคคลก็จะหลีกเลี่ยงที่จะหลีกเลี่ยงหรือเข้าทำลาถวสิ่งนั้นเสีย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524) ดังนั้นถ้าบุคคลมีทัศนคติต่อการศึกษาคือทางบวกนั้น บุคคลจะต้องรู้สึกรู้ว่าการศึกษาคือเป็นสิ่งที่ดี มีคุณ ให้ประโยชน์ ซึ่งเกิดความรู้สึกว่าชอบ พอใจ จึงมีความต้องการที่จะศึกษาต่อ แล้วดำเนินการให้เกิด เป็นพฤติกรรมการศึกษาต่อขึ้นสรุปก็คือถ้าบุคคลรู้ว่าพฤติกรรมการศึกษาต่อเป็นสิ่งดี มีประโยชน์ ประเมินผลทางบวก ในปริมาณที่มาก มีทัศนคติที่ดี พร้อมจะกระทำจะเกิดการกระทำพฤติกรรมการศึกษาต่อในที่สุด

นอกจากนี้ แล้วสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาคือทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรมก็คือ ต้องวัดทัศนคติให้ครอบคลุมทั้งสามองค์ประกอบ หรือวัดองค์ประกอบที่สามอย่างเดียว (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2524; Dillion and Kumar, 1985) ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่งในการทำนายพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่เกิดขึ้นก่อนการกระทำพฤติกรรม มีความใกล้ชิดกับพฤติกรรมมากที่สุด องค์ประกอบนี้ จึงเป็นองค์ประกอบที่ทำนายพฤติกรรมได้แม่นยำมากที่สุด นอกจากนี้สิ่งที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ในการศึกษาทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรมนั้น ต้องศึกษาทัศนคติที่เฉพาะเจาะจงหรือตรงกับพฤติกรรมที่ศึกษา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีความเฉพาะและศึกษาในองค์ประกอบที่สามคือ ความตั้งใจกระทำพฤติกรรมการศึกษาต่อ

การใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลทำนาย ทำนายพฤติกรรม และพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในปัจจุบันได้มีการศึกษาวิจัยทัศนคติในหลายแง่มุมหลายทฤษฎีด้วยกันและในการศึกษาทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรมนั้น จะต้องศึกษา องค์ประกอบด้านความพร้อมกระทำพฤติกรรม และต้องศึกษาในขอบเขตที่ตรงกับพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายนั้น จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of reasoned action) ของฟิชเบินและไอเซน (Fishbein and Ajzen, 1975) มีประโยชน์ในการใช้ทำนายพฤติกรรมโดยทฤษฎีนี้มีความเชื่อพื้นฐานว่า การที่บุคคลจะประกอบพฤติกรรมได้นั้น ขึ้นอยู่กับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมของ

เขาเป็นสำคัญด้วยส่วนหนึ่ง ถ้าสามารถทำนายความตั้งใจกระทำพฤติกรรมของเขาได้ ก็สามารถทำนายพฤติกรรมของเขาได้แม่นยำยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นในการศึกษาพฤติกรรมการศึกษาต่อ ถ้าเราสามารถทำนายความตั้งใจในการมาศึกษาต่อของบุคคลได้ ก็มีโอกาเป็นไปได้มาก ว่าโอกาสที่เขาจะกระทำพฤติกรรมการศึกษาต่อก็มีมากเช่นกัน และในทางกลับกัน ถ้าบุคคลมีพฤติกรรมการศึกษาต่อก็มีโอกาสเป็นไปได้มากกว่าก่อนหน้านี้ นั้น เขามีความตั้งใจกระทำพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่าบุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความตั้งใจกระทำพฤติกรรมนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการคือ ความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อการประกอบหรือไม่ประกอบพฤติกรรมและการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบหรือไม่ประกอบพฤติกรรมนั้น โดยเขียนเป็นสมการดังนี้

$$B \sim BI = w_1 A_{act} + w_2 SN$$

โดย	B	หมายถึง พฤติกรรม
	BI	หมายถึง ความตั้งใจกระทำพฤติกรรม
	A _{act}	หมายถึง ทัศนคติต่อการกระทำพฤติกรรม
	SN	หมายถึง การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม
	w ₁ และ w ₂	หมายถึง น้ำหนักในการทำนาย

เห็นได้ว่าความตั้งใจกระทำพฤติกรรมนั้นประมาณค่าเทียบเท่ากับ พฤติกรรม โดยขึ้นอยู่กับ 2 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบแรก ทัศนคติต่อการกระทำพฤติกรรม (A_{act}) องค์ประกอบนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อของบุคคลว่าการประกอบพฤติกรรมจะให้ผลดีและผลเสียอะไรบ้าง (b_i) และผลเหล่านี้มีความสำคัญเพียงไร (e_i) โดยสร้างเป็นสมการได้ดังนี้

$$A_{act} = \sum b_i e_i \quad ; n \text{ เป็นจำนวนความเชื่อในผลที่จะเกิด}$$

ส่วนองค์ประกอบที่สองคือ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (SN) ซึ่งขึ้น

อยู่กับ 2 ปัจจัยคือ ความเชื่อในบรรทัดฐานของบุคคลว่า ผู้ที่เขาเกี่ยวข้องกับชีวิตด้วยนั้น ต้องการหรือไม่ต้องการให้เขากระทำพฤติกรรม (NB_j) และปริมาณแรงจูงใจของเขาในการคล้อยตามคนแต่ละประเภทนี้ (MC_j) เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$SN = \sum NB_j MC_j \quad ; \quad m \text{ เป็นจำนวนคน}$$

จะได้สมการรวมในการทำนายได้ว่า

$$B \sim BI = w_1 \left(\sum b_i e_i \right) + w_2 \left(\sum NB_j MC_j \right)$$

จากสมการ จะเห็นได้ว่าในองค์ประกอบแรกนั้นเป็นความรู้และการตัดสินใจของบุคคลที่เกี่ยวกับการกระทำพฤติกรรมของตนเอง และองค์ประกอบที่สองขึ้นอยู่กับสถานการณ์เชิงสังคม กล่าวคือ ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของคนทั้งหลายที่เขาเกี่ยวข้องกับ เช่น สามี หรือภรรยา ลูก ญาติ เพื่อน ว่าบุคคลเหล่านี้เห็นว่า เขาควรกระทำพฤติกรรมนั้นหรือไม่ และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามคนที่เขาเกี่ยวข้องกับแต่ละคนมีมากเพียงใด จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนของคนรอบด้านให้ทำพฤติกรรมเป่านั้น เป็นการสนับสนุนทางสังคมแก่พฤติกรรมนั้นของบุคคล จากสององค์ประกอบนี้เองที่ทำให้การทำนายพฤติกรรมจากทัศนคติมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

การใช้ทัศนคติทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อตามแนวทางทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชเบินและไอเซน โดยทำนายความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจาก 2 องค์ประกอบ คือ ทัศนคติต่อการกระทำพฤติกรรม และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ได้แก่ การวิจัยของพารอชกา (Parochka, 1985) ได้ศึกษาความเชื่อและความตั้งใจในการเข้าโครงการการศึกษาต่อเนื่องในกลุ่มคนที่มีอาชีพพยาบาล พฤติกรรมที่ใช้ศึกษาเป็นพฤติกรรมทางลบ คือ การไม่เข้าร่วมในกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง พบผลการวิจัยว่าพฤติกรรมการไม่เข้าร่วมกิจกรรม สามารถทำนายได้โดยความเชื่อเกี่ยวกับโครงการการศึกษาต่อเนื่องทางด้านลบ และองค์ประกอบด้านการรับรู้บรรทัดฐานทาง

สังคม ซึ่งหมายถึงกลุ่มคนที่เขาเกี่ยวข้องกับด้วย ไม่ต้องการให้เข้าร่วมในกิจกรรม ตัวเขาเองจึงไม่เข้าร่วมในกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องนี้ โดยร้อยละ 73 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่า มีความเชื่อเกี่ยวกับการศึกษาต่อทางด้านลบและกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับด้วยไม่ต้องการให้เข้าร่วมในกิจกรรม บุคคลจึงไม่มีพฤติกรรม การเข้าร่วมในกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามการวิจัยนี้ควรที่จะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมและผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วม กิจกรรม เพื่อให้ผลการวิจัยน่าเชื่อถือและเด่นชัดมากยิ่งขึ้น ดังเช่น การวิจัยของนีล (Neil, 1985) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนต่อของ ผู้ที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมในโครงการการศึกษาต่อเนื่อง พบผลการวิจัยว่าผู้ที่ เข้าร่วมในโครงการการศึกษาต่อเนื่องนั้น มีทัศนคติต่อการเรียนต่อทางด้านบวกมากกว่าผู้ที่ไม่เข้าร่วม ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ คาร์เพนเตอร์และฟลีชแมน (Carpenter and Fleishman, 1987) ที่ได้ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเรียนต่อ และพฤติกรรมการศึกษาต่อใน ระดับวิทยาลัยของเด็กนักเรียนชาวออสเตรเลีย ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา 8 แล้ว โดยมีตัวแปรที่ศึกษาหลายตัวแปร แต่ตัวแปรที่ศึกษาตามแนวทฤษฎีนี้คือ ความตั้งใจที่จะศึกษาต่อ และพฤติกรรมการศึกษาต่อพบผลการวิจัยว่า ตัวแปร ที่สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ดีที่สุดคือ ความตั้งใจในการเรียนต่อ (r = .561) โดยร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่างรายงานว่ามีความตั้งใจ เรียนต่อแล้วเป็นจริงตามที่ตั้งใจ คือมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และความตั้งใจ นี้เกิดเนื่องมาจากการมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อในระดับวิทยาลัย และการรับรู้ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง ส่วนกลุ่มที่ไม่มีมีความตั้งใจเรียนต่อมีร้อยละ 35 และต่อมาก็ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ เห็นได้ว่าผลการวิจัยนี้และผลการวิจัย ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด สอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ นิชเบินและไอเซน นั่นคือ บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อควบคู่กับ การรับรู้ ว่า บุคคลรอบข้างสนับสนุนให้มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ทำให้มีความ ตั้งใจที่จะเรียนต่อ แล้วเกิดเป็นพฤติกรรมการศึกษาต่อในที่สุดและเนื่องจาก ปัจจัยที่สามารถทำนายความตั้งใจกระทำพฤติกรรม หรือพฤติกรรมได้ดีคือ ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Aact) และ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (SN) (Carpenter and Fleishman, 1987 : 97 ; Presthodd et al.

1987) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงใช้ปัจจัยทั้งสองนี้ทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยคาดว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่มีความประพฤติการศึกษาต่อ และยังหวังด้วยว่าทั้งสองปัจจัยนี้สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้แม่นยำ

การวัดทัศนคติเพื่อการศึกษาต่อ ในส่วนนี้เป็นการกล่าวถึง

วิธีการที่ใช้วัดทัศนคติ ซึ่งโดยทั่วไป เป็นเครื่องมือประเภทแบบสอบถามในรูปของการใช้กระดาษและดินสอ พิมพ์คำถามให้ผู้ตอบอ่านและผู้ตอบเขียนหรือขีดลงไปบนกระดาษเช่นกัน วิธีนี้ใช้วัดทัศนคติของคนเป็นจำนวนมากไม่จำกัดได้ในเวลาเดียวกัน และสร้างสภาวะที่ลบล้างเฉพาะส่วนตัวให้แก่ผู้ตอบได้มาก ซึ่งแบบสอบถาม เพื่อใช้วัดทัศนคตินั้นมีมากมายหลายประเภทและกำลังเกิดใหม่อยู่เรื่อย ๆ แต่ที่นิยมใช้กันมากมีอยู่ 3 ประเภท คือ วิธีการใช้ค่าประจำประโยค วิธีการประเมินบนมาตราส่วน และวิธีการใช้ความหมายแฝงของคำคุณศัพท์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2523 : 26) โดยจะเลือกใช้ประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับ การพิจารณาถึงความเหมาะสมของแต่ละงานวิจัย แต่อย่างไรก็ตามแบบสอบถามที่นิยมใช้กันมากก็คือ วิธีการประเมินบนมาตราส่วน โดยเฉพาะในงานวิจัยที่เป็นการศึกษาทัศนคติ เพื่อทำนายพฤติกรรมตามแนวทางทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และในการศึกษาทัศนคติตามแนวทางทฤษฎีนี้ ทัศนคติที่ศึกษาต้องแคบเฉพาะเจาะจงลงไปในเรื่องพฤติกรรมที่ต้องการศึกษานั้น ดังนั้น แต่ละงานวิจัย จะต้องใช้แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมที่ต้องการศึกษานั้น ดังเช่นแบบวัดทัศนคติต่อการทำงาน (สีกัดชัย นิรัญทวิ, 2531) ทัศนคติต่อการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร (เนพนธ์ สัมมา 2523) เป็นต้น โดยในแต่ละงานวิจัย ได้สร้างแบบสอบถาม ซึ่งอาศัยโครงสร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชเบิน และไอเซน (Fishbein and Ajzen, 1980) เพราะฉะนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงจำเป็นต้องใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง คือ แบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ ตามแนวทางทฤษฎีของฟิชเบินและไอเซน ดังที่กล่าวมาแล้ว

กล่าวโดยสรุปในส่วนนี้ได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อนั้น ควรจะต้องมีจิตลักษณะตามสถานการณ์ดังนี้คือ มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำ มีความ

เครียดในการทำงานสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยดังที่ได้กล่าวไปแล้วทั้งหมด ทำให้สามารถสรุปและคาดการณ์ได้ว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อนั้น จะต้อง มีปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม เอื้ออำนวยทั้งในสถานการณ์ที่ทำงานและที่บ้าน ตลอดจนปัจจัยทางด้านจิตลักษณะคือ เป็นบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอามากกว่า มีความกลัวความล้มเหลวและความกลัวความสำเร็จต่ำ และปัจจัยทางด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ คือ มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำ มีความเครียดในการทำงานสูง มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อทางด้านบวก มากกว่าผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ตัวแปรที่มีการวัดใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็นดังนี้ 1) ตัวแปรทางด้านสภาพแวดล้อมชีวสังคมและภูมิหลังของผู้ตอบ 2) ตัวแปรจิตลักษณะพื้นฐาน อันได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ และ 3) ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ อันได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม ความเครียดในการทำงาน ทัศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อ 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ดังมีคำนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

1) ตัวแปรทางด้านสภาพแวดล้อมทางชีวสังคมและภูมิหลังของผู้ตอบ มีทั้งหมด 6 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก เป็นลักษณะของผู้ตอบ มี 4 ตัวแปรได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คืออายุน้อย (30 ปีลง) และอายุมาก (30 ปีขึ้นไป) 3) สถานภาพสมรส แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ เป็นโสด หรืออยู่คนเดียว และแต่งงานแล้ว 4) สถานภาพทางทางเศรษฐกิจ หมายถึง ปริมาณการมีเงินมีใช้ของสมาชิกในครอบครัวของผู้ตอบ โดยพิจารณาจากคำตอบสองด้านประกอบกันด้านแรกคือ ปริมาณรายได้รวมทั้งหมดที่ครอบครัวได้รับในหนึ่งเดือน ส่วนอีกด้านหนึ่งคือ

จำนวนสมาชิกในครอบครัวซึ่งใช้จ่ายจากรายได้ดังกล่าว แต่ละด้านแบ่งออกเป็น 3 ระดับเมื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน จึงกลายเป็น 9 ระดับ. ครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงคือ ครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป และครอบครัวที่มีรายได้ ตั้งแต่ 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท แต่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่า 4 คน (ระดับ 6 ถึง 9) ครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลางคือ ครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท และมีสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป (ระดับ 4 , 5) ครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำคือ ครอบครัวที่มีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท ไม่ว่าจะ มีสมาชิกเท่าไรก็ตาม (ระดับ 1 ถึง 3) ประเภทที่สอง เป็นการรับรู้สถานการณ์ของผู้ตอบ มี 2 ตัวแปร คือ 5) การรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน หมายถึง การรับรู้สถานภาพความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ มีความรู้สึกว่ามี ความมั่นคงทั้งทางด้านจิตใจ และสถานภาพการทำงานของผู้ตอบ วัดโดยใช้ ประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย จาก "จริงที่สุด" มีคะแนนเป็น 6 คะแนน ถึง "ไม่จริงเลย" มีคะแนนเป็น 1 คะแนน จำนวน 14 ข้อ ผู้ที่ได้คะแนน มากเป็นผู้มีสถานภาพการทำงานมาก 6) การมีภาระทางครอบครัว หมายถึง ความรับผิดชอบของผู้ตอบที่มีต่อครอบครัวทางด้านการเงิน เวลาที่ต้องดูแลเอา ใจใส่ต่อคนในครอบครัว และจำนวนคนในครอบครัวที่ผู้ตอบต้องคอยดูแลเอาใจ ใส่ วัดโดยใช้ประโยคประกอบมาตร 6 หน่วยจาก "จริงที่สุด" มีคะแนนเป็น 6 คะแนน ถึง "ไม่จริงเลย" มีคะแนนเป็น 1 คะแนน จำนวน 15 ข้อ ผู้ ที่ได้คะแนนมากเป็นผู้ที่มีภาระทางครอบครัวมาก

2) ตัวแปรทางด้านจิตลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบ ในที่นี้จิตลักษณะพื้นฐาน ที่ศึกษามี 3 จิตลักษณะ คือ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ ดังมีนิยามปฏิบัติการดังนี้

ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ หมายถึง บุคคลที่มีลักษณะอย่างน้อย 4 ประการ คือ ความก้าวร้าว โกรธง่าย มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไป อย่างรวดเร็ว และมีแรงขับอันส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเพื่อมุ่งสัมฤทธิ์สูง ใช้ แบบวัดที่ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ (Heilburn et. al. 1986 : 525-539) ซึ่งเป็นประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย จำนวน 20 ข้อ ผู้ตอบจะได้คะแนนอยู่ในช่วง 20 - 120 คะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนจาก แบบวัดนี้มาก เป็นผู้มีบุคลิกภาพแบบเอสูง

ความกลัวความล้มเหลว หมายถึง แรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ความล้มเหลว ทำให้เกิดความวิตกกังวลในการกระทำพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ในที่นี้ หมายถึงสถานการณ์การศึกษา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้วัด โดยใช้แบบวัดที่ดัดแปลงมาจากแบบวัด Revised Children's Manifest Anxiety Scale (Richmond et. al. 1988: 165 - 170) โดยดัดแปลงภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างและใช้ข้อคำถามที่ลึกถึงระดับที่ว่า ถ้าประสบความล้มเหลวทางด้านการศึกษาแล้วจะแผ่ขยายไปถึงการล้มเหลวในด้านอื่น ๆ ด้วยมากเพียงใด ซึ่งเป็นประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย จำนวน 20 ข้อ ผู้ตอบจะได้คะแนนอยู่ในช่วง 20-120 คะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก คนที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นผู้มีความกลัวความล้มเหลวสูง

ความกลัวความสำเร็จ หมายถึง แรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่ง ๆ เนื่องจากเกิดการคาดการณ์ว่า ถ้ากระทำพฤติกรรมแล้ว ประสบความสำเร็จจะให้ผลทางลบมากกว่าทางบวก ในการวัดตัวแปรนี้ใช้แบบวัดที่ดัดแปลงมาจากแบบวัดของกูดและกูด (Good and Good 1973:1009-1010) จากแบบวัดที่ให้ผู้ตอบรายงานว่า ข้อความนั้นตรงกับลักษณะของตนเองหรือไม่ ถ้าตรงได้คะแนน 1 ถ้าไม่ตรงได้คะแนน 0 มาเป็นแบบวัดที่ใช้มาตร 6 หน่วย พร้อมทั้งได้ดัดแปลงด้านภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนไทย ซึ่งเป็นประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย จำนวน 25 ข้อ ผู้ตอบจะได้คะแนนอยู่ในช่วง 25 - 150 คะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก โดยคนที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นคนที่มีความกลัวความสำเร็จสูง

3) ตัวแปรทางด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สถานการณ์ในที่นี้มี 2 สถานการณ์ คือ สถานการณ์ที่ทำงาน ซึ่งมีจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่ศึกษาในการวิจัยนี้มี 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนทางสังคม และความเครียดในการทำงาน และอีกสถานการณ์หนึ่งก็คือ สถานการณ์การศึกษาต่อ อันได้แก่ทัศนคติ ในที่นี้ศึกษาทัศนคติตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ซึ่งมีตัวแปรที่ศึกษา คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อ ดังนั้นนิยามปฏิบัติการ ดังนี้

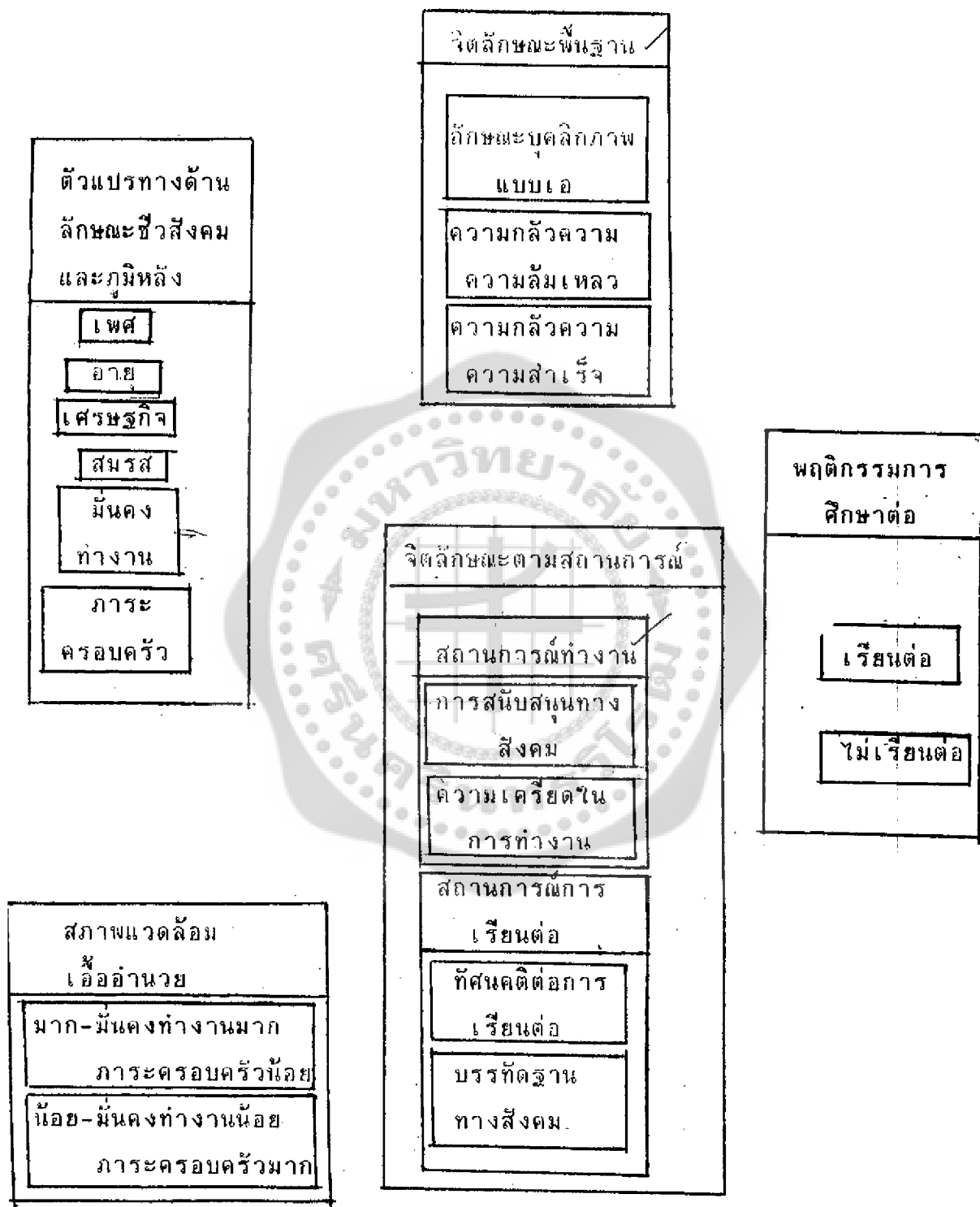
การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่า มีคนคอยให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านรูปธรรม และนามธรรม ในยามที่มีความต้องการ การวัดตัวแปรนี้ใช้แบบวัดที่ดัดแปลงมาจากแบบวัด Multidimension Scale of Percieved Social Support (Zimet et.al. 1988: 30 - 41) ซึ่งเป็นประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย จำนวน 20 ข้อ ผู้ตอบจะได้คะแนนอยู่ในช่วง 20 - 120 คะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก คนที่ได้คะแนนสูงจากแบบวัดนี้ เป็นคนที่รู้สึกว่าคุณได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง

ความเครียดในการทำงาน หมายถึง ความไม่พึงพอใจในสภาพแวดล้อมการทำงานของบุคคล ทำให้เกิดความวิตกกังวล กลุ้มใจ โกรธง่าย ตื่นเต้นง่าย ขาดสมาธิ ขาดความกล้า มีการปรับตัวที่ไม่ดีเท่าที่ควร ในการวิจัยครั้งนี้ วัดโดยใช้แบบสอบถาม "ความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพการทำงาน" ของ จินตนา บิลมาศ (2529) จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นประโยค แสดงความรู้สึกของผู้ตอบ เกี่ยวกับสภาพการทำงานที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น หหมดกำลังใจ รำคาญ เกิดความเครียด มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตร ซึ่งเป็นประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย ส่วนตอนที่ 2 เป็นการถามถึงความถี่ของการเกิดความรู้สึกเช่นนี้ ในตัวผู้ตอบขณะทำงานในหน่วยงาน มีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตร 4 หน่วย ซึ่งคิดคะแนนในแต่ละข้อ โดยนำคะแนน 2 ส่วนนี้มาคูณกัน ผู้ตอบจะได้คะแนนอยู่ในช่วง 20 - 480 คะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นผู้มีความเครียดในการทำงานสูง

ทัศนคติต่อการศึกษาค่อ หมายถึง ความเชื่อและการประเมินผลดีและผลเสียของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมทางการศึกษาค่อ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบวัดที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย จำนวน 20 ข้อ ผู้ตอบจะได้คะแนนอยู่ในช่วง 20 - 120 คะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นผู้ที่มีความเชื่อและประเมินว่า การศึกษาให้ผลดีกับตนเองและพอใจที่จะมีพฤติกรรมทางการศึกษาค่อ ในกรณีที่ต้องมีการแบ่งกลุ่ม จะแบ่งโดยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นเกณฑ์

การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ว่าคุณค่าที่ถูกรับรองและมีความสำคัญต่อเขา เห็นว่าเขาควรมีพฤติกรรมการศึกษาต่อหรือไม่ และเขาจะคล้อยตามความเห็นของบุคคลนั้น ๆ หรือไม่ โดยวัดได้จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง จำนวน 5 ข้อ ในแต่ละข้อประกอบไปด้วยทั้งสององค์ประกอบข้างต้น คือแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นประโยคแสดงความคิดเห็นของบุคคลที่มีความสำคัญต่อผู้ตอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตรา 6 หน่วย และตอนที่ 2 เป็นประโยคแสดงถึงความสำคัญในการยอมทำตาม หรือคล้อยตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ ซึ่งมีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตรา 6 หน่วย แล้วนำคะแนนมาคูณกันในแต่ละข้อ ผู้ตอบจะได้คะแนนอยู่ในช่วง 5 - 180 คะแนน คนที่ได้คะแนนจากแบบวัดนี้มาก เป็นคนที่มี การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมทางบวกสูง

4) สถานแวดล้อมเอื้ออำนวย หมายถึง ลักษณะผสมระหว่างค่าของสองตัวแปร คือ สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน และการรับรู้ภาระทางครอบครัว โดยผู้ตอบที่อยู่ในสถานการณืเอื้ออำนวยมาก หมายถึง ผู้ตอบที่ได้คะแนนจาก แบบวัดความมั่นคงในการทำงานมาก และได้คะแนนจากแบบวัดการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย ส่วนผู้ตอบที่อยู่ในสถานแวดล้อมเอื้ออำนวยน้อยนั้น หมายถึงผู้ตอบที่ได้คะแนนจากแบบวัดความมั่นคงในการทำงานน้อย และได้คะแนนจากแบบวัดการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก ในการวิจัยนี้ ศึกษาตัวแปรทั้งหมดที่กล่าวมานี้ โดยมีกรอบความคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังได้แสดงในแผนภูมิที่ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกรอบความคิดในการทำวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นนี้ สามารถตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อมีบุคลิกภาพแบบเอมมาก ความกลัวความล้มเหลวน้อย และความกลัวความสำเร็จน้อยกว่าบุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

สมมติฐานที่ 2 บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อมีจิตลักษณะตามสถานการณ์ คือ มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่า และมีความเครียดในการทำงานก่อนมาเรียนต่อมากกว่าบุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

สมมติฐานที่ 3ทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อและการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อ สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้

สมมติฐานที่ 4 กลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และอยู่ในสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยน้อย มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอสูงกว่า ความกลัวความล้มเหลวต่ำกว่า และความกลัวความสำเร็จต่ำกว่า กลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และอยู่ในสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยมาก

สมมติฐานที่ 5 ในกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อน้อย คนที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่า ความเครียดในการทำงานก่อนมาเรียนต่อสูงกว่า อยู่ในสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยสูงกว่า และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมสูงกว่าคนที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

สมมติฐานที่ 6 ในกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมาก คนที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ เป็นคนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอสูงกว่า มีความกลัวความล้มเหลวต่ำกว่า และมีความกลัวความสำเร็จต่ำกว่าคนที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

สมมติฐานที่ 7 จิตลักษณะทั้ง 7 ด้าน และลักษณะทางด้านชีวิตสังคมและภูมิหลัง 7 ด้าน ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลได้ดีที่สุด รองลงมาคือ จิตลักษณะทั้ง 7 ด้าน และสุดท้ายคือ ลักษณะทางด้านชีวิตสังคมและภูมิหลัง 7 ด้าน ตามลำดับ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยภาคสนามเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ อันได้แก่ สภาพแวดล้อมทางชีวสังคมและภูมิหลัง และจิตลักษณะต่าง ๆ กับพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ ในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ นครปฐม ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม และนนทบุรี ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานมีคุณสมบัติที่เหมาะสมครบถ้วนตามระเบียบกฎเกณฑ์ และมีโอกาสได้รับสิทธิในการลามาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา และเพื่อนร่วมงานที่ทำงานในที่ทำงานเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้มาลงทะเบียน เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 และผู้ที่มิงานทำแล้ว และได้ลามาศึกษาต่อ ซึ่งประกอบไปด้วย นิสิตภาคพิเศษและภาคปกติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนิสิตวิชาเอกพลศึกษา ศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และบรรณารักษศาสตร์ จำนวน 120 คน และประเภทที่สองคือ เพื่อนร่วมงานที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกันกับผู้ที่มาศึกษาต่อ หรือมีลักษณะสภาพแวดล้อมการทำงานคล้ายคลึง แต่ไม่ได้ลามาศึกษาต่อ จำนวน 120 คน โดยทั้งสองประเภทนี้ต้องมีลักษณะตรงกัน 4 ประการ คือ 1) เพศ 2) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 3) มีระยะเวลาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีต่างกันไม่เกิน 3 ปี และ 4) มีตำแหน่งหน้าที่การงานใกล้เคียง รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 240 คน

เครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยนี้มีภาควัดตัวแปร 2 ประเภท คือ (1) สภาพแวดล้อมทางชีวสังคมและภูมิหลัง ซึ่งเป็นการถามรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และ (2) จิตลักษณะ 7 ด้านเป็นแบบวัดบุคลิกภาพ 3 ด้านซึ่งเป็นจิตลักษณะพื้นฐาน ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความล้มเหลว แบบวัดจิตลักษณะตามสถานการณ์การทำงานอีก 2 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม และความเครียดในการทำงาน และแบบวัดจิตลักษณะตามสถานการณ์การศึกษาต่อมี 2 แบบวัด คือ ทัศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อ

แบบวัดสภาพแวดล้อมทางชีวสังคมและภูมิหลัง ซึ่งเป็นการถาม

เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ ในที่นี้มีทั้งหมด 6 ตัวแปร คือ เพศ อายุ สภาพภาพสมรส สถานภาพทางเศรษฐกิจ ปริมาณการมีภาระทางครอบครัว และ สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน โดยให้ผู้ตอบวัดตัวเลือก หรือเติมตัวเลขในช่องว่างในแบบวัด ซึ่งพิมพ์รวมเล่มกับแบบวัดอื่น ๆ ทั้งหมด

สำหรับแบบวัดการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน และแบบวัดการมีภาระทางครอบครัวนั้น แบบประจักษ์ประกอบมาตรา 6 หน่วย ซึ่งแบบวัดทั้งสองนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเอง และได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ด้านเนื้อหาอย่างละเอียด และปรับปรุงจนเป็นที่เชื่อถือได้ พร้อมทั้งได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ปีที่ 1 : ปีการศึกษา 2532 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน แล้วนำมาหาค่าความจำแนก โดยคำนวณค่าทีของแต่ละข้อความ และเลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงสุดหรือมีค่าที่มากกว่า 2.00 ขึ้นไป หลังจากนั้น ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (Anastasi, 1989 : 117) จากการวิเคราะห์ พบว่าแบบวัดการรับรู้การมีภาระทางครอบครัว ซึ่งกว้างไว้ 15 ข้อ และเมื่อวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือแล้ว ได้ค่าที่วางข้ออยู่ระหว่าง 0.28 - 0.92 ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.89 และแบบวัดการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงใน

การทํางาน มีทั้งหมด 15 ข้อ ได้ข้อที่มีค่าความจําแนกรายชื่ออยู่ระหว่าง 2.35 - 9.43 จำนวน 14 ข้อได้ข้อที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 1.35

แบบวัดจิตลักษณะของผู้ตอบ 7 ด้าน ซึ่งเป็นแบบวัดบุคลิกภาพ 8 ด้าน ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ - ความกล้าและความกล้าหาญ และความกล้า ความกล้าจริง แบบวัดจิตลักษณะตามลักษณะการทํางาน 2 ด้าน ได้แก่ การรับผิดชอบทางสังคม และความเครียดในการทํางาน และแบบวัดจิตลักษณะ ตามสถานการณ์การเรียนต่อ 2 ด้าน ได้แก่ทัศนคติต่อเหตุการณ์การศึกษาต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อ ดังนี้

แบบวัดลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็น ประโยคประกอบมาตรา 6 หน่วย มีจำนวน 20 ข้อ เนื้อหาในประโยคเหล่านี้ เกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ คือความมั่นใจในใจจริง มีความต้องการ มุ่งสัมฤทธิ์สูง เป็นคนกระตือรือร้น ไม่ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปโดยเปล่า ประโยชน์ ต้องการทํางานให้เสร็จก่อนเวลา มีมาตรฐานการทํางานสูง และไม่อดทนต่อการทํางานที่ล่าช้า วัดโดยให้ผู้ตอบขีดลงบนมาตรา 6 หน่วย จาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" เป็นการตอบวิธีแบบเปิด ส่วนแต่ละประโยค ในปริมาณที่ต่างกัน โดยสังเกตจากจำนวนที่คะแนนในประโยคตอบรับ ผู้ที่ตอบ จริงที่สุด ได้คะแนน 6 ผู้ที่ตอบ จริง ได้คะแนน 5 ผู้ที่ตอบ ค่อนข้างจริง ได้ คะแนน 4 ผู้ที่ตอบ ค่อนข้างไม่จริง ได้คะแนน 3 ผู้ที่ตอบ ไม่จริง ได้คะแนน 2 ผู้ที่ตอบ ไม่จริงเลย ได้คะแนน 1 ส่วนในประโยคปฏิเสธ ผู้ที่ตอบ จริงที่ สุด ได้คะแนน 1 ผู้ที่ตอบ จริง ได้คะแนน 2 ผู้ที่ตอบ ค่อนข้างจริง ได้ คะแนน 3 ผู้ที่ตอบ ค่อนข้างไม่จริง ได้คะแนน 4 ผู้ที่ตอบ ไม่จริง ได้คะแนน 5 ผู้ที่ตอบ ไม่จริงเลย ได้คะแนน 6 ข้อที่ลดคะแนนจะอยู่ระหว่าง 20 - 120 คะแนน ผู้ที่มีคะแนนมากเป็นผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ สูง

ในการสร้างแบบวัดนั้น มีแนวทางการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ เจนกินส์ (Jenkins Activity Survey: Heilbrun et al. 1986: 525 - 539) ในการนำมาใช้นี้ได้ดัดแปลงด้านภาษาให้มีความเหมาะสมกับ สังคมและวัฒนธรรมไทย อีกทั้งได้เปลี่ยนข้อคำถามแบบข้อเลือกเป็นตัวเลือก จาก การเลือกคำตอบต่าง ๆ มาเป็นแบบวัดแบบประโยคประกอบมาตรา 6 หน่วย จำนวน 26 ข้อ และได้ทำการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถามนี้ขึ้นโดยกับ

แบบวัดแรก พบว่า ได้ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.11-4.63 จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .82

แบบวัดความกลัวความล้มเหลว เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็น ประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย มีจำนวน 20 ข้อ ลักษณะของเนื้อหา นั้น เกี่ยวกับการที่บุคคลคาดการณ์ว่า ตนเองจะต้องประสบกับความล้มเหลวทาง ด้านการทำงาน การแข่งขัน และการศึกษาต่อ ซึ่งมีผลทำให้ได้รับความอับอาย ความเสียหายทั้งทางด้านสังคมและจิตใจ จนทำให้บุคคลไม่กล้ากระทำ พฤติกรรมนั้น และมีแนวโน้มว่าจะหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ ความล้มเหลว วัดโดยให้ผู้ตอบขีดบนมาตร 6 หน่วย ซึ่งมีแนวทางการให้คะแนน เช่นเดียวกับแบบวัดแรก ผู้ตอบจะมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 20 - 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมากเป็นผู้ที่มีความกลัวความล้มเหลวสูง

ในการสร้างแบบวัดนี้ ผู้วิจัยมีโครงสร้างในการสร้างข้อคำถาม แต่ละข้อ จากการพิจารณาการคาดการณ์ของบุคคลในการประกอบพฤติกรรมว่า จะประสบความล้มเหลวเพียงใด และได้รับผลเสียหายจากความล้มเหลว นั้นมาก น้อยเพียงใด ในสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป คือ งานที่ทำประจำ การแข่งขันในเรื่อง ต่าง ๆ และการเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา เป็นจำนวน 25 ข้อ แล้วนำ มาตรวจและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือเช่นเดียวกับแบบวัดแรก พบว่า ได้ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 2.70 - 7.64 จำนวน 20 ข้อ และได้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77

แบบวัดความกลัวความสำเร็จ เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นประโยค ประกอบมาตร 6 หน่วย มีจำนวน 25 ข้อ ลักษณะของเนื้อหา นั้น เกี่ยวกับการ คาดการณ์ของบุคคลว่า เมื่อบุคคลกระทำพฤติกรรมแล้ว ประสบความสำเร็จ จะทำให้ได้รับผลเสียมากกว่าผลดี จึงทำให้บุคคลไม่ยอมทำอะไรให้ประสบ ความสำเร็จ หรือความก้าวหน้าในการทำงาน และการดำเนินชีวิต วัดโดย ให้ผู้ตอบขีดบนมาตร 6 หน่วย ซึ่งมีรูปแบบการให้คะแนนเช่นเดียวกับ แบบวัดแรก ผู้ตอบจะมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 25 - 150 คะแนน ผู้ที่มี คะแนนมากเป็นผู้ที่มีความกลัวความสำเร็จสูง

ในการสร้างแบบวัดนี้ ผู้วิจัยได้แนวทางมาจกแบบวัดความกลัวความสำนึกของกุดและกุด (Good and Good, 1973 : 1009 - 1010) ซึ่งแบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อความแบบที่ให้ผู้ตอบรายงานว่า หือความนั้นตรงกับลักษณะของตนเองหรือไม่ ถ้าตรงได้คะแนน 1 ถ้าไม่ตรงได้คะแนน 0 ซึ่ง 20 ข้อ มีข้อถูก 23 ข้อผิด 6 ข้อ ผู้ที่ตอบถูกจะได้คะแนน 1 ผู้ที่ได้คะแนนมากเป็นผู้มีความกลัวความสำนึกสูง โดยมีเงื่อนไขว่าถ้าบุคคลได้กระทำกิจกรรมผิดกฎ หรือแสดงอาการก้าวร้าวหรือคนอื่นแล้ว จะถูกพิจารณา วิเคราะห์จากคนอื่น แบบวัดนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นแล้วได้ค่าความเชื่อมั่นภายในทั้งหมด .80 ซึ่งนับว่าเป็นแบบวัดที่มีคุณภาพเชื่อถือได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดัดแปลงแบบวัดนี้มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และได้แปลข้อความมาเป็นภาษาไทย และพยายามไม่ให้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากความหมายเดิม และเพิ่มเติมข้อความโดยยึดค่านิยามความกลัวความสำนึกเป็นแนวทางในการสร้าง พร้อมทั้งได้เปลี่ยนลักษณะของแบบวัดจากแบบวัดถูกผิดมาเป็นแบบประเมินบนมาตรา 6 หน่วย จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเมื่อได้ทำการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพ เช่นเดียวกับแบบวัดแรก ได้ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 2.81-8.44 จำนวน 25 ข้อ และได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับ .92

แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม แบบวัดนี้เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นประโยชน์ประกอบมาตรา 6 หน่วย มีจำนวน 20 ข้อ ลักษณะของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ลึกและการรับรู้ของบุคคลว่า บุคคลที่อยู่รอบตัวเขาเป็นที่พึ่งได้มากเพียงใด และมีศักยภาพให้ความช่วยเหลือ ให้ความรัก ทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรม ในยามที่เขามีปัญหาหรือมีความต้องการหรือไม่ได้คาดไว้ โดยให้ผู้ตอบขีดบนมาตรา 6 หน่วย ซึ่งมีค่าการให้คะแนนเช่นเดียวกับแบบวัดแรก ผู้ตอบจะมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 100 - 120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมากเป็นผู้ที่ให้การรับรู้ว่ามีหรือได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง

ในการสร้างแบบวัดนี้ผู้วิจัยได้แนวทางมาจกแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมแบบหลายทิศทาง (The Multidimensional Scale of Perceived Social Support) (Zimet et al, 1988 : 30-41) ซึ่งแบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อความแบบ (2) ข้อ แบบวัดนี้เป็นส่วนย่อยที่เป็นการรับรู้การสนับสนุนจากบุคคล 3 กลุ่ม คือ ครอบครัว เพื่อน

และบุคคลพิเศษ โดยแบบวัดนี้เป็นแบบวัดที่มีคุณภาพได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ภาพด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบซ้ำ ได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละส่วนย่อย แบบวัดมาัดดแปลงใช้ในการวิจัยนี้โดยแปลเป็นภาษาไทยให้คงความหมายเดิม และเพิ่มแหล่งการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลเป็น 5 กลุ่มคือ ผู้บังคับบัญชา เพื่อน เพื่อนร่วมงาน ครอบครัวและบุคคลพิเศษ รวมเป็น 20 ข้อ แล้วทำการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 4.52 - 8.85 และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .94

แบบวัดความเครียดในกรรทำงาน ในการวัดด้วยแบบใช้วิจัย ใช้แบบวัดสุขภาพจิตในการวิจัยของจินตนา บิลมัสต์ และคณะ (2529) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบไปด้วยประโยคบอกเล่า 1 ประโยค สำหรับตอนที่ 1 เป็นประโยค แสดงความรู้สึกของผู้ถูกศึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำงานที่เน้นไปจากปกติ เช่น หมดกำลังใจ ไร้ค่า เกิดความเครียด ความกลัว ความวิตกกังวล ความหงุดหงิด วัดโดยให้ผู้ตอบขีดขนาด 6 หน่วยจาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" เป็นการตอบรับหรือปฏิเสธในปริมาณที่ต่างกัน โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนในประโยคตอบรับ ผู้ที่ตอบ "จริงที่สุด" ได้คะแนน 6 ผู้ที่ตอบ "จริง" ได้คะแนน 5 ผู้ที่ตอบ "ค่อนข้างจริง" ได้คะแนน 4 ผู้ที่ตอบ "ค่อนข้างไม่จริง" ได้คะแนน 3 ผู้ที่ตอบ "ไม่จริง" ได้คะแนน 2 ผู้ที่ตอบ "ไม่จริงเลย" ได้คะแนน 1 ส่วนในประโยคปฏิเสธ ผู้ที่ตอบ "จริงที่สุด" ได้คะแนน 1 ผู้ที่ตอบ "จริง" ได้คะแนน 2 ผู้ที่ตอบ "ค่อนข้างจริง" ได้คะแนน 3 ผู้ที่ตอบ "ค่อนข้างไม่จริง" ได้คะแนน 4 ผู้ที่ตอบ "ไม่จริง" ได้คะแนน 5 ผู้ที่ตอบ "ไม่จริงเลย" ได้คะแนน 6 และตอนที่ 2 เป็นการถามถึงความรู้สึกของการเกิดของโรคที่ตอบขึ้นในคำ ผู้ตอบขณะทำงานในหน่วยงาน วัดโดยให้ผู้ตอบขีดขนาด 6 หน่วย จาก "เสมอ" ถึง "เกิดขึ้นน้อยที่สุด" แล้วนำข้อ 1-2 ส่วนนี้มาจัดกลุ่มในแต่ละข้อ แล้วรวมคะแนนทุกข้อของผู้ตอบคนเดียวกัน ผู้ตอบจริงจริงคะแนนอยู่ระหว่าง 20-480 คะแนน ผู้ตอบที่มีคะแนนจากนั้นให้วัดมาคเป็น ผู้ที่มีความเครียดในการทำงานสูง และได้ทำการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ แล้วได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92

แบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ

เป็นแบบวัดที่มี

ลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตร 6 หน่วย ซึ่งจะมีประมาณ 20 ข้อ ลักษณะของเนื้อหาเน้นเกี่ยวกับ ความเชื่อเชิงประเมินค่าของบุคคลที่มีต่อการกระทำพฤติกรรมการศึกษาต่อ ซึ่งหมายถึง ความเชื่อในประโยชน์และโทษของพฤติกรรมการศึกษาต่อ ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อการศึกษาต่อ และแนวโน้มที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาวัดโดยให้ผู้ตอบขีดบมาตร 6 หน่วย ซึ่งมีรูปแบบการให้คะแนน เช่นเดียวกับแบบวัดอื่น ๆ ผู้ตอบจะมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 20 - 120 คะแนน ผู้ที่มีคะแนนมากเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อมาก

ในการสร้างแบบวัดนี้ผู้วิจัยมีโครงสร้างในการตั้งข้อความแต่ละข้อโดยใช้องค์ประกอบของทัศนคติซึ่งมี 3 องค์ประกอบคือ ความรู้หรือความเชื่อเชิงประเมินค่า ความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ และแนวโน้มในการประกอบพฤติกรรมการศึกษาต่อ และสถานการณ์ในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ การเตรียมตัวเพื่อศึกษา ขณะศึกษา และหลังจากจบการศึกษาแล้ว ในการสร้างเนื้อหาในแต่ละข้อความนั้นพิจารณาจากองค์ประกอบของทัศนคติประกอบเนื้อหาในสถานการณ์ว่า ผู้ตอบมีความเชื่อหรือมีความรู้สึกเชิงประเมินค่าว่าการได้มีการเตรียมตัวเพื่อมาศึกษาต่อ การได้มาศึกษาต่อ และหลังจากที่จบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแล้ว เป็นสิ่งที่ดีหรือมีประโยชน์หรือไม่เพียงใด ผู้ตอบมีความเห็นด้วยหรือประเมินว่าการได้มีการเตรียมตัวเพื่อมาศึกษาต่อ การศึกษาต่อ และหลังจากที่จบการศึกษาแล้ว มีผลดีหรือผลเสียเพียงใด และผู้ตอบมีแนวโน้มว่าจะประกอบพฤติกรรมในการเตรียมตัวเพื่อมาศึกษาต่อ ศึกษาต่อ และหลังจากที่จบการศึกษาแล้วหรือไม่เพียงใด จำนวน 27 ข้อ โดยทั้งหมดนี้เป็นการวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ แล้วนำแบบวัดนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้นนั้น ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดพร้อมทั้งดำเนินการวิเคราะห์ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งพบว่ามีความน่าเชื่อถือรายข้ออยู่ระหว่าง 2.45 - 8.85 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

แบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการศึกษาต่อ เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 5 ข้อ แต่ละข้อแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นประโยคแสดงถึงความคิดเห็นของบุคคลที่มีความสำคัญต่อผู้ตอบ โดยในที่นี้แบ่งบุคคลออกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1) เพื่อนสนิท 2) เพื่อนร่วมงาน 3) ผู้บังคับบัญชา 4)ญาติผู้ใหญ่ และ 5) สามี ภรรยา หรือพี่น้อง สำหรับผู้ตอบว่า เห็นด้วยหรือมีความต้องการให้ผู้ตอบศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเช่นเดียวกับแบบวัดอื่น ๆ และตอนที่ 2 เป็นการถามถึงความสำคัญในการยอมทำตาม หรือคล้อยตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ วัดโดยให้ผู้ตอบขีดลงบนมาตรา 6 หน่วยจาก "มากที่สุด" ถึง "น้อยที่สุด" คัดคะแนนโดยการนำคะแนนทั้ง 2 ตอนมาคูณกันในแต่ละข้อแล้วรวมคะแนนของผู้ตอบทุกข้อในแต่ละตัวกัน ผู้ตอบจะมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 5 - 180 คะแนน ซึ่งมีจำนวน 5 ข้อ หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแล้ว พบว่าทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 3.42 - 7.02 และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 และเพื่อนร่วมงานที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกันที่ไม่ได้มาศึกษาต่อ ดังนั้นจึงมีวิธีดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

การเก็บข้อมูลจากนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์อย่างเป็นทางการจากบัณฑิตวิทยาลัย และคณาจารย์ที่สอนวิชานี้ในฐานะโดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่ห้องเรียน พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจะให้ชื่อเพื่อนที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกัน และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะกำหนดวันที่จะมารับแบบสอบถามคืน

การเก็บข้อมูลจากบุคคลที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกับผู้ที่ได้มาศึกษาต่อ หลังจากที่ได้รายชื่อมาแล้ว ผู้วิจัยจะคัดเลือกเฉพาะหน่วยงานในกรุงเทพมหานคร และ 5 จังหวัดใกล้เคียง หลังจากนั้นผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ทำหนังสืออย่างเป็นทางการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงหน่วยงานที่ผู้มาศึกษาต่อสังกัดอยู่

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^x และ SPSS/PC⁺ โดยมีการวิเคราะห์ดังนี้คือ

1. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่แบ่งตามปัจจัยทางชีวสังคม การมีพฤติกรรมการศึกษาต่อและสถานแวดล้อมเชื้ออำนาจ เพื่อกทดสอบสมมติฐานที่ 1, 2, 4, 5 และ 6 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทางหรือ 3 ทางแล้วแต่กรณี และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน สำหรับ dependent sample ในการวิเคราะห์บางตอนที่การจับคู่ของกลุ่มตัวอย่างมีอิทธิพลต่อตัวแปรที่ต้องการศึกษา

2. วิเคราะห์ความสามารถในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อจากตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย และเนื่องจากตัวแปรตามมีลักษณะข้อมูลเป็นการจัดกลุ่ม คือ มีกับไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ดังนั้นจึงต้องใช้สถิติการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) แบบเป็นขั้นตอนเพื่อหาตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ดีที่สุด และทดสอบความมีนัยสำคัญโดยใช้ไคสแควร์ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และลัดดาวัลย์ ยอดมณี. 2527 : 87 - 112) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 3 และ 7

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะต่าง ๆ ในกลุ่มย่อยที่แบ่งตามพฤติกรรมหรือลักษณะอื่น ๆ ของผู้ตอบ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์นอกเหนือสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งการวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาคสนามที่มีจุดประสงค์จะพิจารณาว่าลักษณะทางจิตใจและสภาพแวดล้อมทั้งทางครอบครัวและในที่ทำงาน ว่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาในระดับบัณฑิตของบุคคลอย่างไร โดยได้มีการแบ่งตัวแปรที่ศึกษาออกเป็น 5 กลุ่มดังนี้ คือ 1) ตัวแปรทางด้านชีวสังคมและภูมิหลัง ซึ่งมีทั้งหมด 6 ตัวแปรคือ เพศ อายุ การรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน สถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพสมรส และการรับรู้การมีภาระทางครอบครัว 2) ตัวแปรจิตลักษณะพื้นฐานที่อาจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามี 3 ตัวแปร คือ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ 3) ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่อาจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามี 4 ตัวแปรคือ การสนับสนุนทางสังคม ความเครียดในการทำงาน ทักษะที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา 4) สภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย เป็นตัวแปรที่รวมตัวแปรทางชีวสังคมและภูมิหลังเข้าด้วยกัน ในที่นี้ได้รวมตัวแปรการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน และการรับรู้การมีภาระทางครอบครัว เข้าด้วยกัน โดยบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยมากคือ บุคคลที่มีสถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง และมีการรับรู้ว่ามีภาระทางครอบครัวต่ำ และ 5) พฤติกรรมที่ศึกษาคือ พฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และผู้ที่ไม่มีความประพฤติการศึกษาต่อ ซึ่งจบปริญญาตรีแล้วและทำงานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

✕ ในบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเริ่มจากการพิจารณาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างแล้ว จึงเสนอผลตามจิตลักษณะพื้นฐานและจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งใช้เป็นตัวแปรตามในการวิเคราะห์ โดยพิจารณาผลทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดและในกลุ่มที่แยกย่อยตามตัวแปรอิสระที่เป็นลักษณะ

ทางชีวสังคมและภูมิหลัง นอกจากนี้ยังได้ใช้ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังจิตลักษณะพื้นฐาน และจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวแปรอิสระเพื่อใช้ทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งทั้งหมดนี้จะได้มีการเสนอผลทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และกลุ่มย่อยที่แยกตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย

จากที่ได้กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์จึงมีหลายชนิดคือ การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis, Stepwise) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง (Three-way Analysis of Variance) โดยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีต่าง ๆ เหล่านี้ ทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด และกลุ่มที่แยกย่อยตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังต่าง ๆ และเพื่อให้เข้าใจถึงการแบ่งกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง ในที่นี้จึงขอเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเสียก่อน

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการศึกษาว่า บุคคลที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามีลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังและจิตลักษณะต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จึงแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อและกลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยในที่นี้ขอเสนอลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาดังนี้

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีจำนวน 240 คน เป็นผู้ที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ 120 คน และไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่ออีก 120 คน เป็นชาย 95 คน (39.60 %) หญิง 145 คน (60.40%) มีช่วงอายุระหว่าง 22 - 42 ปี (ค่าเฉลี่ย = 30.81 เอสดี = 4.50) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม แบ่งออกเป็นกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ค่อนข้างต่ำ 102 คน (42.50 %) และกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง 138 คน (57.50 %) สถานภาพสมรสแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดหรืออยู่คนเดียวจำนวน 123 คน (51.30 %) และกลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกันจำนวน 117 คน (48.70 %)

ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา มีจำนวน 120 คน เป็นชาย 48 คน (40.00 %) เป็นหญิง 72 คน (60.00 %) มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 22-33 ปี (ค่าเฉลี่ย = 27.70 เอสดี = 2.58) มีช่วงระยะเวลาที่จบปริญญาตรีจนถึงปัจจุบัน 1-13 ปี (ค่าเฉลี่ย = 6.03 เอสดี = 3.28) ลักษณะการลามาเรียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ลามาเรียนตลอดหลักสูตรจำนวน 48 คน (40.00 %) และเรียนโดยไม่ไ้ได้ลาและทำงานควบคู่กับการมาเรียนจำนวน 72 คน (60.00%) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแบ่งออกเป็น มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำจำนวน 39 คน (32.50 %) และกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูงจำนวน 81 คน (67.50 %) สถานภาพสมรสแบ่งออกเป็นโสดหรืออยู่คนเดียวมีจำนวน 73 คน (60.83 %) และแต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกันมีจำนวน 47 คน (39.17 %)

ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา มีจำนวน 120 คน เป็นชาย 47 คน (39.17 %) เป็นหญิง 73 คน (60.83 %) มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 23 - 42 ปี (ค่าเฉลี่ย = 33.92 เอสดี = 3.80) มีช่วงระยะเวลาในการทำงานในสถานที่นั้น 2 - 18 ปี (ค่าเฉลี่ย = 9.65 เอสดี = 3.83) มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำจำนวน 63 คน (52.50 %) มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูงจำนวน 57 คน (47.50 %) เป็นโสดหรืออยู่คนเดียว 50 คน (41.67 %) และแต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกัน 70 คน (58.33 %)

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปความแตกต่างได้ดังนี้ 1) อายุ โดยเฉลี่ยกลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อมีอายุน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อถึง 6 ปี (27.70 ปี และ 33.62 ปี ตามลำดับ) 2) กลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีผู้ตอบที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูงเป็นส่วนใหญ่ (67.50%) ในขณะที่กลุ่มที่ไม่มี

พฤติกรรมการศึกษาต่อมีผู้ตอบที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้าง
สูงน้อยกว่า (47.50 %) และ 3) กลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ส่วนใหญ่
แต่งงานมีครอบครัวแล้ว ที่เป็นโสดมีเพียง 41.67 % และมีลักษณะที่คล้าย
กันก็คือ จำนวนผู้ตอบที่เป็นเพศชายและเพศหญิง ในแต่ละกลุ่มคือ 40.00 %
และ 60.00 % เหมือนกันทั้งกลุ่มที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาว่า บุคคลที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาว่า จะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอแตกต่างกันหรือไม่ โดยมีการคาดการณ์ว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่าบุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง โดยเอาตัวแปรอิสระอื่น ๆ มาใช้ประกอบเป็นตัวแปรอิสระด้วยดัง จะได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ หมายถึงบุคคลที่ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาที่น้อย ๆ มีความรู้สึกเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว และมีแรงขับมุ่งสัมฤทธิ์สูง ผู้ตอบแต่ละคนมีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ อยู่ระหว่าง 66 - 116 คะแนน คนที่ได้คะแนนมากเป็นคนที่มีความบุคลิกภาพแบบเอสูง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 88.20 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.86

จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง โดยมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติที่ต่อการศึกษาต่อเป็นตัวแปรอิสระในกลุ่มรวมนั้นไม่พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อได้ทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยที่แยกตามตัวแปรลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย พบว่าในกลุ่มที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ (ดูตาราง 1) คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ในแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 3 ตัว ซึ่งผลที่พบนี้แตกต่างจาก กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการ

ทำงานสูง (ดูตาราง 2 ในภาคผนวก ค) และเมื่อได้ทำการเปรียบเทียบค่า

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่าง
ที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ (๖)

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอมเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	57.62	<1
อายุ (ข)	1	<1	<1
ทัศนคติ (ค)	1	9.02	<1
กxข	1	2.97	<1
กxค	1	7.80	<1
ขxค	1	210.68	2.35
กxขxค	1	578.24	6.46*
ส่วนที่เหลือ	113	89.53	
รวม	120	92.89	

* มีนัยสำคัญที่ .05

รวมทำนายได้ 1.30 %

เฉลี่ยของคะแนน 8 กลุ่มเป็นรายคู่ (ดูตาราง 3 ในภาคผนวก ค) ปรากฏว่าพบความแตกต่างอย่างเด่นชัด โดยในกลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ สูงกว่าในกลุ่มอื่นอีก 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อน้อย กลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อน้อย และกลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ แต่มีอายุมากและมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อน้อย และนอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด (ดูตาราง 2) บุคคลที่มีพฤติกรรมการ

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่าง
ที่เป็นโสด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	387.03	4.91*
อายุ (ข)	1	357.54	4.53*
ทัศนคติ (ค)	1	223.61	2.84*
กxข	1	167.80	2.13*
กxค	1	<1	<1
ขxค	1	89.96	1.14
กxขxค	1	14.22	<1
ส่วนที่เหลือ	115	78.86	
รวม	112	83.09	

* มีนัยสำคัญที่ .05

รวมทำนายได้ 6.70 %

ศึกษาต่อ นั้น คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอสูงกว่า (ค่าเฉลี่ยคือ 88.26 เอสดีคือ 9.05) กลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ (ค่าเฉลี่ยคือ 87.02 เอสดีคือ 9.25) นอกจากนั้นยังพบว่า คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอแปรปรวนไปตามอายุของผู้ตอบ โดยค่าเฉลี่ยแสดงว่า ผู้ตอบที่มีอายุมากมีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ (ค่าเฉลี่ยคือ 89.21) สูงกว่าผู้ตอบที่มีอายุน้อย (ค่าเฉลี่ยคือ 86.86) ในขณะที่ไม่พบผลเช่นนี้ในกลุ่มผู้ตอบที่มีครอบครัวแล้ว (ดูตาราง 4 ในภาคผนวก ค)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สามารถสรุปได้ว่า ในการวิเคราะห์ผลในกลุ่มตัวอย่างทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยแล้ว พบว่าคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอของผู้ที่เรียนต่อ และไม่เรียนต่อนั้น ไม่แตกต่างกันยกเว้นในกลุ่มตัวอย่าง

ที่เป็นคนโสด ผู้ตอบที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อและเป็นคนโสด มีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่า ผู้ตอบที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อและเป็นคนโสด ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงานต่ำ และผู้ตอบที่มีอายุมาก บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อและมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อมาก มีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่าบุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อและมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อน้อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอแบบสามทาง โดยมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และสถานการณ์ความมั่นคงในการทำงานเป็นตัวแปรอิสระของกลุ่มตัวอย่างรวม (ดูตาราง 3) พบว่า คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอแปรปรวนไปตามการมีภาระ

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอเมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และสถานการณ์ความมั่นคงในการทำงานในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
เรียนต่อ(ก)	1	166.152	1.76
ครอบครัว	1	746.83	7.92**
ทำงาน(ค))	1	365.43	3.88*
กxข	1	<1	<1
กxค	1	11.93	<1
ขxค	1	46.24	<1
กxขxค	1	<1	<1
ส่วนที่เหลือ	232	94.31	
รวม	239	97.23	

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

รวมทำนายได้ 5.60 %

ทางครอบครัว และการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงาน โดยผู้ที่มีการมีภาระทางครอบครัวสูง มีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ (ค่าเฉลี่ย = 90.27 เอสดี = 9.61) มากกว่า ผู้ตอบที่มีการมีภาระทางครอบครัวต่ำ และผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ มีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ (ค่าเฉลี่ย = 89.5 เอสดี = 9.64) มากกว่า ผู้ตอบที่มีสถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานสูง แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 หรือ 3 ตัวแปร กลับไม่พบว่า คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ จะแปรปรวนไปตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่อย่างใด

จากการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย (ดูตาราง 4) พบผลเช่นเดียวกับในกลุ่มรวมว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูงอายุน้อย เป็นโสด และเป็นหญิง คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ แปรปรวนไปตาม การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว โดยในทุกกลุ่มผู้ตอบที่มีภาระทางครอบครัวมาก มีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่าผู้ตอบที่มีภาระทางครอบครัวน้อย และแปรปรวนไปตามการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มที่มีสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ อายุน้อย และแต่งงานแล้ว โดยทุกกลุ่มผู้ตอบที่มีสถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ มีคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานสูง และพบผลเช่นเดียวกับในกลุ่มรวมคือ คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ไม่แปรปรวนไปตามการเรียนต่อและการปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทาง หรือ 3 ทาง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทีละตัวมาทั้งหมดนี้ สามารถสรุปได้ว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอสูงคือ ผู้มาเรียนต่อ โดยเฉพาะในกลุ่มที่เป็นคนโสด ผู้ที่มีทัศนคติที่ต่อการเรียนต่อมาก และผู้ที่มีอายุมาก โดยเฉพาะที่เป็นโสด

ตาราง 4 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ
เพื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานภาพ
ความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เรียนต่อ	ครอบครัว	ทำงาน					%
	(ก)	(ข)	(ค)	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	1.76	7.92 ^{**}	3.88 ^{**}	<1	<1	<1	<1	5.60
เศรษฐกิจต่ำ	1.62	2.97	4.40 [*]	<1	<1	<1	<1	8.70
เศรษฐกิจสูง	1.38	6.22 ^{**}	<1	<1	<1	<1	<1	5.80
อายุน้อย	<1	6.68 ^{**}	4.73 [*]	<1	<1	<1	<1	9.90
อายุมาก	2.92	2.21	<1	<1	<1	<1	<1	7.00
โสด	<1	4.63 [*]	<1	<1	3.18	<1	1.46	4.70
แต่งงาน	1.09	2.58	3.94 [*]	<1	<1	<1	<1	6.90
เพศชาย	<1	<1	3.72	<1	3.02	<1	<1	4.50
เพศหญิง	1.33	13.01 ^{***}	1.29	<1	<1	1.27	<1	10.00

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

*** มีนัยสำคัญที่ .001

ความกลัวความล้มเหลวของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ความกลัวความล้มเหลว เป็นจิตลักษณะหนึ่งที่ได้นำมาศึกษาว่า บุคคลที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ จะมีคะแนนความกลัวความล้มเหลวแตกต่างกันหรือไม่ โดยมีการคาดการณ์ว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวน้อยกว่า บุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ซึ่งได้มีการวิเคราะห์คะแนนความกลัวความล้มเหลว ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง โดยได้มีการนำตัวแปรอื่น ๆ มาร่วมวิเคราะห์เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ความกลัวความล้มเหลวหมายถึง แรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงการกระทำในสิ่งที่ทำไปสู่ความล้มเหลวได้ง่าย ทำให้เกิดความวิตกกังวลในการกระทำพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งผู้ตอบแต่ละคนจะมีคะแนนความกลัวความล้มเหลวอยู่ระหว่าง 36 - 92 คะแนน คนที่มีคะแนนสูงเป็นคนที่มีความกลัวความล้มเหลวสูง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความกลัวความล้มเหลวของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 60.37 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 10.56

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลวแบบ 3 ทาง โดยมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติเป็นตัวแปรอิสระในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (ดูตาราง 5) พบว่าคะแนนความกลัวความล้มเหลว แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการศึกษาต่อและทัศนคติ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายคู่ (ดูตาราง 5 ในภาคผนวก ค) แล้วพบว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย (ค่าเฉลี่ย=63.79 เอสดี=10.06) และผู้ตอบที่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย (ค่าเฉลี่ย=66.78 เอสดี=8.86) มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ตอบที่เรียนต่อมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก (ค่าเฉลี่ย=56.87, เอสดี=10.13) และผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก (ค่าเฉลี่ย= 54.90 เอสดี=8.46)

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และ ทักษะคติ ในกลุ่มตัวอย่าง
รวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	799.02	9.21**
อายุ (ข)	1	480.44	5.54*
ทักษะคติ (ค)	1	4586.36	52.89**
กxข	1	19.23	<1
กxค	1	372.46	4.30*
ขxค	1	761.58	8.78**
กxขxค	1	191.04	2.20
ส่วนที่เหลือ	232	86.72	
รวม	239	11.41	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

รวมทำนายได้ 20.80 %

ส่วนผลการเปรียบเทียบรายคู่ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างอายุและทักษะคติ (ดูตาราง 6 ในภาคผนวก ค) นั้นพบว่า ผู้ที่มีอายุมากและมีทักษะคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย (ค่าเฉลี่ย=62.80) มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่าผู้ที่มีทักษะคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก ทั้งผู้ที่มีอายุมากและอายุน้อย (ค่าเฉลี่ย=54.87 ค่าเฉลี่ย = 56.83 ตามลำดับ) และนอกจากนี้ยังพบว่าผู้ตอบที่มีอายุมาก มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (ค่าเฉลี่ย=61.75 เอสดี = 10.59) มากกว่าผู้ตอบที่มีอายุน้อย (ค่าเฉลี่ย = 59.03 เอสดี = 10.39) ผู้ที่มีทักษะคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (ค่าเฉลี่ย=

65.15 เอสดี = 9.12) มากกว่าผู้ที่ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก (ค่าเฉลี่ย 58.12 เอสดี = 11.64)

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์คะแนนความกลัวความล้มเหลว ในกลุ่มย่อยที่แยกตามตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับรวมเป็น 12 กลุ่ม ที่วิเคราะห์คะแนนโดยมีการเรียนต่อ อายุ และทัศนคติ เป็นตัวแปรอิสระเช่นเดียวกัน (ดูตาราง 6) พบว่าในกลุ่มที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง คะแนนความกลัวความล้มเหลวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ต่อ และอายุ และเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่แล้ว (ดูตาราง 8 ในภาคผนวก ค) พบว่าผู้ที่ไม่เรียนต่อ อายุน้อย และผู้ที่ไม่เรียนต่อ อายุมาก มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (ค่าเฉลี่ย = 66.00, 63.35 ตามลำดับ) มากกว่าผู้ที่เรียนต่ออายุมาก (ค่าเฉลี่ย = 58.95) ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง คะแนนความกลัวความล้มเหลวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การเรียนต่อและทัศนคติ และเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ (ดูตาราง 9 และ 11 ในภาคผนวก ค) แล้วพบผลที่เหมือนกันคือ ผู้ที่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (โสด: ค่าเฉลี่ย = 68.08, หญิง: ค่าเฉลี่ย = 67.58) มากกว่าอีก 3 กลุ่มคือ กลุ่มไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก (โสด: ค่าเฉลี่ย = 54.06, หญิง: ค่าเฉลี่ย = 56.48) กลุ่มที่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก (โสด: ค่าเฉลี่ย = 56.72, หญิง: ค่าเฉลี่ย = 56.56) และกลุ่มที่ไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย (โสด: ค่าเฉลี่ย = 61.47, หญิง: ค่าเฉลี่ย = 64.55) แต่ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง พบที่แตกต่างกันอีกประการหนึ่งคือ กลุ่มที่ไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (ค่าเฉลี่ย = 64.55) มากกว่า กลุ่มที่เรียนต่อ มีทัศนคติต่อการเรียนต่อมาก (ค่าเฉลี่ย = 56.56) นอกจากนี้คะแนนความกลัวความล้มเหลว ยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างอายุและทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด เป็นหญิง มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ และมีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง จึงเมื่อได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ในกลุ่มย่อยทั้ง 5 นี้ (ดูตาราง 12, 13, 14, 16 และ 17 ในภาคผนวก ค) แล้วพบผลที่เหมือนกันคือ ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย

ตาราง 6 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความพึงพอใจตามพฤติกรรม
การศึกษาคือ สาขา และทัศนคติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เรียนต่อ(ก)	อาชีพ(ข)	ทัศนคติ(ค)	อาชีพ	อาชีพ	สังคม	อาชีพ	% ความแปรปรวน
รวม	9.21**	5.54*	52.89***	<1	4.30*	8.78**	-2.20	20.80
เศรษฐกิจต่ำ	3.62	<1	11.85**	<1	2.22	2.76	<1	11.80
เศรษฐกิจสูง	4.65*	4.45*	42.30*	<1	<1	2.63	2.62	28.80
โสด	9.83**	1.69	35.09**	<1	5.64*	5.82*	<1	24.60
แต่งงาน	2.01	2.99	20.84**	2.07	<1	1.88	3.10	19.20
เพศชาย	8.79**	6.08*	19.96**	<1	<1	<1	<1	22.30
เพศหญิง	1.94	<1	32.80**	<1	5.61*	8.23**	<1	20.40
รับรู้รอบครัวต่ำ	6.35*	3.12	23.71**	<1	2.76	7.92**	<1	16.50
รับรู้รอบครัวสูง	<1	<1	19.06**	7.81**	3.65	3.03	-	18.00
รับรู้สถานภาพ								
การทำงานต่ำ	2.03	<1	8.85**	<1	1.98	4.08*	2.00	8.30
รับรู้สถานภาพ								
การทำงานสูง	11.47**	9.53**	61.78**	<1	1.37	4.57*	<1	40.30

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

*** มีนัยสำคัญที่ .001

ทั้งที่มีอายุมากและน้อย มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก ทั้งที่มีอายุมากและน้อย ยกเว้นในกลุ่มที่เป็นหญิงที่พบว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก อายุน้อย มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติต่อการเรียนต่อมาก และมีอายุน้อย ซึ่งผลที่กล่าวนี้ ไม่พบความมีนัยสำคัญในกลุ่มเปรียบเทียบเดียวกัน

นอกจากนี้คะแนนความกลัวความล้มเหลวยังแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ คือแปรปรวนไปตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง กลุ่มที่เป็นเพศชาย และกลุ่มมีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง โดยทั้ง 3 กลุ่มนี้ผู้ที่เรียนต่อ มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ที่ไม่เรียนต่อ และคะแนนความกลัวความล้มเหลวแปรปรวน ไปตามอายุของผู้ตอบ ในกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มที่กล่าวไปข้างต้น โดยผู้ตอบที่มีอายุมาก มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ตอบที่มีอายุน้อย และตัวแปรทัศนคติ ก็พบว่า คะแนนความกลัวความล้มเหลว ก็แปรปรวนไปตามทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อของผู้ตอบ ในทุกกลุ่มที่ปรากฏในตาราง 6 และพบผลที่เหมือนกัน คือในกลุ่มผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปในส่วนนี้ได้ว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนต่อ ไม่เรียนต่อ อายุมาก และอายุน้อย จะมีคะแนนความกลัวความล้มเหลว มากกว่าผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก โดยเฉพาะ ในกลุ่มตัวอย่างรวม และเป็นหญิง ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่าผู้ตอบที่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก

นอกจากนี้ยังได้มีการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบว่า คะแนนความกลัวความล้มเหลวแปรปรวนไปตามสถานการณ์หรือไม่ ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง โดยมีการเรียนต่อ การรับรู้ภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน เป็นตัวแปรอิสระ จากผลการวิเคราะห์ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (ดูตาราง 7) พบว่าคะแนนความกลัวความล้มเหลวแปรปรวนไปตามตัวแปรการรับรู้ภาระทางครอบครัว โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (ค่าเฉลี่ย = 63.88 เอสดี = 11.18) มากกว่าผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามการเรียนต่อ การรับรู้ภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถาน
ภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	एमएस	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	40.46	<1
การรับรู้ภาระทางครอบครัว (ข)	1	2181.88	21.42**
รับรู้ความมั่นคงในการทำงาน (ค)	1	363.46	3.57
กxข	1	<1	<1
กxค	1	43.76	<1
ขxค	1	113.22	1.11
กxขxค	1	158.80	1.56
ส่วนที่เหลือ	232	101.86	
รวม	239	111.41	

* มีนัยสำคัญที่ .01

รวมทำนายได้ 10.10 %

(ค่าเฉลี่ย = 57.64 เอสดี = 9.20) และในกลุ่มตัวอย่างรวมนี้ไม่พบผลอื่นใด นอกจากนี้ไม่ว่าจะเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หรือตัวแปรอิสระอื่น แต่เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ในรูปแบบนี้ในกลุ่มย่อย ที่แยกตามตัวแปรทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย (ดูตาราง 8) พบว่า คะแนนความกลัวความล้มเหลวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ 3 ทาง ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น และเมื่อได้ทำการเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ (ดูตาราง 22 ในภาคผนวก ค) แล้วพบว่า ผู้ตอบที่เรียนต่อ มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (ค่าเฉลี่ย 69.91) มากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย และมีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงใน

ตาราง 8 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้การมีภาระครอบครัว การรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงานในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เงื่อนไข	ภาระ	มั่นคงใน	ภ.ข.ภ	ภ.ข.ค	ข.ข.ค	ภ.ข.ภ.ค	% ความแปรปรวน
	(ก)	(ข)	(ค)					
รวม	<1	21.42 ^{**}	3.57	<1	<1	1.11	1.56	10.10
เศรษฐกิจต่ำ	<1	15.41 ^{**}	1.22	<1	<1	<1	2.16	15.50
เศรษฐกิจสูง	<1	8.29 ^{**}	2.35	<1	<1	1.33	<1	7.80
อายุน้อย	<1	7.65 ^{**}	7.19 ^{**}	<1	<1	4.50 [*]	<1	12.80
อายุมาก	5.02 [*]	11.20 ^{**}	<1	1.84	<1	<1	<1	12.10
โสด	<1	11.55 ^{**}	<1	<1	<1	<1	4.05 [*]	12.50
แต่งงาน	<1	7.59 ^{**}	4.95 [*]	<1	1.55	<1	<1	11.20
เพศชาย	<1	7.21 ^{**}	2.61	1.88	<1	<1	1.34	11.30
เพศหญิง	<1	13.41 ^{**}	1.29	1.30	<1	2.77	<1	9.50

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

การทำงานสูง ซึ่งจากการเปรียบเทียบ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น และผลที่พบนี้ไม่พบในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย พบว่าคะแนนความกลัวความล้มเหลว แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงาน จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (ดูตาราง 23 ในภาคผนวก ค) พบว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก มีการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานน้อย มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (ค่าเฉลี่ย=67.13) มากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย มีการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานมาก (ค่าเฉลี่ย=56.00) ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก มีความมั่นคงในการทำงานมาก (ค่าเฉลี่ย=57.55) และ ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย มีความมั่นคงในการทำงานน้อย ซึ่งไม่พบผลเช่นนี้ในกลุ่มที่มีอายุมาก แต่ในกลุ่มที่มีอายุมาก กลับพบผลว่า คะแนนความกลัวความล้มเหลว แปรปรวนไปตามการเรียนรู้ต่อ ซึ่งมีเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่พบผลเช่นนี้โดยผู้ตอบที่เรียนรู้ต่อ มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว (ค่าเฉลี่ย = 65.95) มากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนรู้ต่อ (ค่าเฉลี่ย = 60.90) นอกจากนี้ ยังแปรปรวนไปตามการมีภาระทางครอบครัวของบุคคล ในทุกกลุ่มที่ปรากฏในตาราง 23 โดยทุกกลุ่ม ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย ส่วนในกลุ่มที่มีอายุน้อย และแต่งงานแล้วนั้น พบว่า คะแนนความกลัวความล้มเหลวแปรปรวนไปตามการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานของบุคคล โดยทั้งสองกลุ่ม ผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ มีคะแนนความกลัวความล้มเหลว มากกว่าผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานการณ์ภาพความมั่นคงในการทำงานสูง ซึ่งไม่พบผลเช่นนี้ในกลุ่มที่มีอายุน้อย และเป็นาสด

กล่าวโดยสรุปในส่วนนี้ได้ว่า กลุ่มที่เป็นโสด มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก มีความมั่นคงในการทำงานน้อย เวียนต่อ มีคะแนนความกลัวความล้มเหลวมากกว่าผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย มีความมั่นคงในการทำงานมาก ไม่เรียนรู้ต่อ และกลุ่มที่มีอายุน้อย มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก มีความมั่นคงในการทำงานน้อย มีความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย มีความมั่นคงในการทำงานมาก ผู้เรียนรู้ต่อ มีความกลัวความล้มเหลว

มากกว่าผู้ไม่เรียนต่อ ผู้ที่มีภาระทางครอบครัวมาก มีความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ที่มีภาระทางครอบครัวน้อย และผู้ที่มีความมั่นคงในการทำงานน้อยมีความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ที่มีความมั่นคงในการทำงานมาก

กล่าวโดยสรุปทั้งหมดได้ว่าผู้ที่มีความกลัวความล้มเหลวมากนั้น เป็นผู้ที่มาเรียนต่อ โดยเฉพาะในชาย มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง มีความมั่นคงในการทำงานมาก และเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย โดยเฉพาะในชาย และมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ และในกลุ่มที่มีอายุมาก โดยเฉพาะในชายที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง และมีความมั่นคงในการทำงานสูง

ความกลัวความสำเร็จของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ความกลัวความสำเร็จ เป็นเจตลักษณะพื้นฐานตัวแปรหนึ่งที่จะเป็นปัจจัย ที่มาขัดขวางการกระทำพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคล ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ศึกษาเจตลักษณะความกลัวความสำเร็จ โดยคาดว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีคะแนนความกลัวความสำเร็จน้อยกว่า บุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งได้ทำการตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง โดยนำตัวแปรอื่น ๆ มาร่วมวิเคราะห์กับการเรียนต่อ เป็นตัวแปรอิสระอีก 2 ตัว ดังจะได้เสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ความกลัวความสำเร็จหมายถึง แรงจูงใจในการหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่ง ๆ เนื่องจากเกิดการคาดการณ์ว่า ถ้ากระทำพฤติกรรมแล้ว ประสบความสำเร็จจะให้ผลในทางลบมากกว่าทางบวก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนจะมีคะแนนความกลัวความสำเร็จอยู่ระหว่าง 30 - 111 คะแนน ผู้ตอบที่มีคะแนนมาก เป็นผู้ที่มีความกลัวความสำเร็จสูง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความสำเร็จของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด คือ 68.49 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 16.97

จากการที่ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทางโดยมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ เป็นตัวแปรอิสระ จากผลการวิเคราะห์ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (ดูตาราง 9)พบว่าคะแนนความกลัวความสำเร็จแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง อายุ และทัศนคติ และเมื่อนำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แล้ว (ดูตาราง 25 ในภาคผนวก ค)พบว่า

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความสำเร็จ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอมเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	3239.16	12.72**
อายุ (ข)	1	722.11	2.84*
ทัศนคติ (ค)	1	5494.03	21.58**
ก x ข	1	< 1	< 1
ก x ค	1	400.25	1.03
ข x ค	1	1623.27	6.38*
ก x ข x ค	1	< 1	< 1
ส่วนที่เหลือ	232	254.63	
รวม	239	287.82	

* มีนัยสำคัญที่ .05

*** มีนัยสำคัญที่ .001

** มีนัยสำคัญที่ .01

รวมทนายได้ 5.60 %

ผู้ตอบที่มีอายุมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย (ค่าเฉลี่ย = 74.34)

ผู้ตอบที่มีอายุน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย (ค่าเฉลี่ย = 70.98)

มีคะแนนความกลัวความสำเร็จ มากกว่าผู้ตอบที่มีอายุมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการ

เรียนต่อมาก (ค่าเฉลี่ย = 60.34) และผู้ตอบที่มีอายุมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนความกลัวความสำเร็จ (ค่าเฉลี่ย = 74.34) มากกว่าผู้ตอบที่มีอายุน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก (ค่าเฉลี่ย = 66.57) นอกจากนี้แล้ว ยังพบว่าคะแนนความกลัวความสำเร็จยังแปรปรวนไปตามการเรียนต่อ โดยผู้ตอบที่เรียนต่อ มีคะแนนความกลัวความสำเร็จ (ค่าเฉลี่ย = 70.78 เอสดี = 17.90) มากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 66.20 เอสดี = 15.71)

นอกจากนี้ยังได้ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนความกลัวความสำเร็จแบบ 3 ทาง โดยมีการเรียนต่อ อายุ และทัศนคติเป็นตัวแบบอิสระเข้าในกลุ่มย่อยที่แยกตามลักษณะวิชาสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย (ดูตาราง 10) พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง และผู้ตอบที่รับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูงนั้น คะแนนความกลัวความสำเร็จแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรอายุ และทัศนคติ และเมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่แล้ว (ดูตาราง 26 และ 27 ในภาคผนวก ค) พบผลเหมือนกับที่พบในกลุ่มรวมข้างบนในทุกประการ

นอกจากนี้คะแนนความกลัวความสำเร็จ ยังแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระหลัก คือการเรียนต่อ ในกลุ่มย่อยอีก 7 กลุ่ม แต่พบว่าในกลุ่มที่เป็นโสด และกลุ่มที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ ในขณะที่กลุ่มเปรียบเทียบไม่พบผลเช่นนี้ จึงมีความสำคัญ สมควรนำมากล่าวในสองกลุ่มดังกล่าวว่า ผู้ที่เรียนต่อมีคะแนนความกลัวความสำเร็จ (โสดค่าเฉลี่ย = 71.07, รับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำค่าเฉลี่ย = 68.01) มากกว่าผู้ที่ไม่เรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 62.69 ตามลำดับ) และคะแนนความกลัวความสำเร็จ ยังแปรปรวนไปตามตัวแปรทัศนคติใน 3 กลุ่มย่อย โดยทุกกลุ่ม พบผลเช่นเดียวกันว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนความกลัวความสำเร็จมากกว่าผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก โดยพบในกลุ่มผู้ตอบที่แต่งงานแล้ว และผู้ตอบที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง แต่ไม่พบในชาย ในกลุ่มที่เป็นโสด และผู้ตอบที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ

ตาราง 10 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความสำเร็จ เพื่อพิจารณาตาม
พฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เรียนต่อ(ก)	อายุ(ข)	ทัศนคติ(ค)	ภขช	ภขค	ภขค	ภขคค	% ความแปรปรวน
รวม	12.72**	2.84	21.58**	<1	1.93	6.38*	<1	20.80
เศรษฐกิจต่ำ	5.82*	1.21	2.71	<1	<1	3.04	<1	11.80
เศรษฐกิจสูง	6.41*	1.28	21.07**	<1	1.41	2.99	<1	28.80
โสด	1.87**	<1	12.77	1.12	<1	1.11	<1	24.60
แต่งงาน	3.37	2.42	10.32**	1.87	<1	4.48	<1	19.20
เพศชาย	5.02*	<1	2.83	1.72	<1	<1	<1	22.30
เพศหญิง	6.09*	1.37	20.65**	<1	2.40	5.32*	<1	20.40
รับรู้อรอบครัวต่ำ	9.31*	1.31	11.83**	<1	1.20	3.28	<1	16.50
รับรู้อรอบครัวสูง	2.33	<1	5.34*	3.07	1.17	<1	-	18.00
มั่นคงทำงานต่ำ	3.36	<1	1.02	<1	1.52	<1	<1	9.00
มั่นคงทำงานสูง	14.52*	2.33	37.53***	<1	3.48	4.23*	<1	28.50

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

*** มีนัยสำคัญ .001

จากผลวิเคราะห์ที่กล่าวไปข้างต้น สามารถสรุปผลในส่วนนี้ได้ว่า ผู้ตอบที่เรียนต่อมีคะแนนความกลัวความสำเร็จมากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ ในกลุ่มรวม โดยเฉพาะในกลุ่มคนโสด และผู้ที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย ทั้งที่มีอายุมากและน้อย ทั้งในกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง และกลุ่มตัวอย่างที่มีความมั่นคงในการทำงานมาก มีคะแนนความกลัวความสำเร็จมากกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก และสุดท้ายผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนความกลัวความสำเร็จมากกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก

นอกจากนี้ยังได้มีการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนความกลัวความสำเร็จแบบ 3 ทาง โดยมีตัวแปรการเรียนรู้ต่อ การรับรู้ภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน เป็นตัวแปรอิสระ จากการวิเคราะห์คะแนนในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด พบว่าความกลัวความสำเร็จแปรปรวนไปตาม (ดูตาราง 11) การรับรู้ภาระทางครอบครัว โดยกลุ่มที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูงมีคะแนนความกลัวความสำเร็จ (ค่าเฉลี่ย=72.39 เอสดี=16.57) มากกว่ากลุ่มที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 65.45 เอสดี = 16.71) ส่วนในตัวแปรการเรียนรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน การปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทางและ 3 ทาง ไม่พบผลที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความสำเร็จแบบ 3 ทางโดยมีตัวแปรอิสระดังกล่าวข้างต้น ในกลุ่มย่อยที่แยกตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย (ดูตาราง 12) พบผลในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม คือคะแนนความกลัวความสำเร็จแปรปรวนไปตาม การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มอื่น ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มที่เป็นหญิง แต่ไม่พบผลนี้ในกลุ่มชาย ดังปรากฏในตาราง 12 โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง มีคะแนนความกลัวความสำเร็จมากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ และพบว่าความกลัวความสำเร็จยังแปรปรวนไปตาม การรับรู้ความมั่นคงในการทำงาน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ตอบที่เป็นชายเท่านั้น โดยพบว่า ผู้ที่มีการรับรู้ความมั่นคงในการทำงานต่ำมีคะแนนความกลัวความสำเร็จ มากกว่าผู้ตอบที่มีการรับรู้ความมั่นคงในการทำงานสูง

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความสำเร็จ
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และ
สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	एमएस	เอฟ
เรียนต่อ(ก)	1	1510.43	5.49*
ครอบครัว (ข)	1	2841.45	10.32**
ทำงาน(ค))	1	474.33	1.72
กxข	1	17.82	<1
กxค	1	14.39	<1
ขxค	1	91.11	<1
กxขxค	1	33.40	<1
ส่วนที่เหลือ	232	275.35	
รวม	239	287.82	

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

รวมทำนายได้ 6.9 %

สรุปผลในส่วนนี้ได้ว่า ผู้ที่มีคะแนนความกลัวความสำเร็จมากนั้น มักเป็นผู้ที่มาเรียนต่อ โดยเฉพาะในกลุ่มที่เป็นโสด มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ และเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อน้อย โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีอายุมาก มีความมั่นคงในการทำงานมาก มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง และแต่งงานแล้ว และเป็นผู้ที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ โดยเฉพาะกลุ่มที่เป็นหญิง และในกลุ่มที่มีการรับรู้มั่นคงในการทำงานมาก โดยเฉพาะที่เป็นชาย

ตาราง 12 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความสำเร็จ เมื่อพิจารณาตาม
พฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้การมีภาระครอบครัว การรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน ใน
กลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่มีนัยสำคัญ

กลุ่ม	เรียนต่อ	ภาระ ครอบครัว	มั่นคงใน การทำงาน	กxก	กxค	กxค	กxกxค	% ความแปรปรวน
	(ก)	(ข)	(ค)					
รวม	5.49*	10.32*	1.72	<1	<1	<1	<1	10.10
เศรษฐกิจต่ำ	4.16*	5.69*	2.82	1.67	1.35	<1	3.08	15.50
เศรษฐกิจสูง	3.33	6.12*	<1	<1	<1	<1	<1	7.80
อายุน้อย	2.86	2.79	1.40	<1	<1	1.67	<1	7.10
อายุมาก	5.92*	6.06*	<1	1.25	<1	<1	1.27	12.10
โสด	7.82*	7.50*	<1	<1	<1	1.47	<1	12.50
แต่งงาน	<1	2.24	<1	<1	1.24	<1	<1	3.10
เพศชาย	4.56*	<1	6.90*	2.20	<1	1.29	<1	11.30
เพศหญิง	2.36	10.23*	<1	<1	<1	2.23	<1	9.50

นัยสำคัญที่ .05

การสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

การสนับสนุนทางสังคม เป็นตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่ได้นำมาศึกษา ว่าบุคคลที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ จะมีการสนับสนุนทางสังคมแตกต่างกันหรือไม่ โดยได้มีการคาดการณ์ว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่า บุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในที่นี้ตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การสนับสนุนทางสังคมหมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่า มีคนคอยให้ความช่วยเหลือ ทั้งทางด้านรูปธรรม และนามธรรมในยามที่มีความต้องการ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ มีพิสัยของคะแนนในตัวแปรนี้ อยู่ระหว่าง 40 - 120 คะแนน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนการสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีค่าเท่ากับ 85.53 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 14.88

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนการสนับสนุนทางสังคมแบบ 3 ทาง โดยมีการเรียงต่อ อายุ และทัศนคติเป็นตัวแปรอิสระในกลุ่มตัวอย่างรวม (ดูตาราง 13) พบว่า คะแนนการสนับสนุนทางสังคมแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระตัวเดียว คือทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ โดยผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อน้อย มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = 81.54) มากกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมาก (ค่าเฉลี่ย=89.27) และนอกจากนี้แล้ว ไม่พบว่าคะแนนการสนับสนุนทางสังคมนี้ แปรปรวนไปตามการปฏิสัมพันธ์ของตัวแปร แบบ 2 ทาง หรือ 3 ทาง หรือตัวแปรอิสระหลักอื่น ๆ แต่อย่างใด

แต่เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย ที่แยกตามตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย (ดูตาราง 14) พบว่า ในกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมค่อนข้างสูง และกลุ่มที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ สองกลุ่มนี้คะแนนการสนับสนุนทางสังคมแปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ต่อ อายุ และทัศนคติ

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่าง
รวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	74.46	<1
อายุ (ข)	1	69.74	<1
ทัศนคติ (ค)	1	2811.46	13.52*
กxข	1	2.50	<1
กxค	1	185.25	<1
ขxค	1	121.95	<1
กxขxค	1	484.21	2.33
ส่วนที่เหลือ	232	207.90	
รวม	239	221.28	

* มีนัยสำคัญที่ .05

รวมทำนายได้ 7.50 %

สังคมค่อนข้างสูง (ดูตาราง 28 ในภาคผนวก ค) แล้วพบว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ
อายุน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคม
น้อยกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอื่น ๆ อีก 7 กลุ่ม ส่วนในกลุ่มที่มีการรับรู้ภาวะ
ทางครอบครัวต่ำนั้น (ดูตาราง 29 ในภาคผนวก ค) พบว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ
มีอายุน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนมาก มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมมากกว่า
กลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่ม คือผู้ตอบที่เรียนต่อ อายุมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการ
เรียนต่อน้อย ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ อายุน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย

ตาราง 14 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม เมื่อพิจารณาตาม
พฤติกรรมการศึกษาต่อ ลาหยุด และทัศนคติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เรียนต่อ(ก)	ลาหยุด(ข)	ทัศนคติ(ค)	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	% ความแปรปรวน
รวม	<1	<1	13.52 [*]	<1	<1	<1	2.33	20.80
เศรษฐกิจต่ำ	<1	1.47	6.87 [*]	<1	<1	<1	<1	11.80
เศรษฐกิจสูง	3.05	<1	8.86 ^{**}	2.62	2.71	2.47	7.79 ^{**}	28.80
โสด	<1	<1	6.07 ^{**}	<1	2.94	3.60	1.44	24.60
แต่งงาน	<1	1.33	6.81 ^{**}	<1	<1	<1	<1	19.20
เพศชาย	<1	1.06	4.39 [*]	2.27	2.95	<1	1.52	22.30
เพศหญิง	1.27	<1	10.76 ^{**}	<1	<1	<1	1.64	20.40
รับรู้ครอบครัวต่ำ	<1	1.43	10.05 [*]	<1	2.26	<1	4.93 [*]	16.50
รับรู้ครอบครัวสูง	<1	<1	3.48	<1	<1	<1	<1	4.10
มั่นคงทำงานต่ำ	1.11	<1	5.73 [*]	<1	<1	<1	<1	5.90
มั่นคงทำงานสูง	<1	2.98	7.04 ^{**}	<1	<1	<1	<1	18.00

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ อายุมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ตอบที่เรียนต่อ อายุมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมน้อยกว่า กลุ่มเปรียบเทียบอีก 5 กลุ่ม โดยเฉพาะผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ อายุมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก

กล่าวโดยสรุปในส่วนนี้ว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มักมีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมน้อยกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก และในผู้ตอบที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง อายุน้อย ผู้ที่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษามาก และน้อย มีการสนับสนุนทางสังคมมากกว่าผู้ไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาน้อย ในผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ และอายุมาก คนที่ไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมสูงกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย ส่วนในกลุ่มคนที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ และ อายุมาก คนที่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมน้อยกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก นอกเหนือจากผลที่ได้กล่าวไปแล้ว ก็ไม่พบผลที่มีนัยสำคัญในการวิเคราะห์ใด ๆ เลยทั้งในการปฏิสัมพันธ์ 2 ทาง 3 ทาง และตัวแปรอิสระอื่นๆ

นอกจากนี้ยังได้มีการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนการสนับสนุนทางสังคมแบบ 3 ทาง โดยมีการเรียนต่อ การรับรู้ภาระทางครอบครัวและการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (ดูตาราง 15) พบว่า คะแนนการสนับสนุนทางสังคม แปรปรวนไปตาม การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = 86.87) มากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง (ค่าเฉลี่ย=83.82)

จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทาง ดังกล่าวไปแล้วข้างต้น ในกลุ่มตัวอย่างที่แยกย่อย ตามตัวแปรทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย (ดูตาราง 16) พบว่า ในกลุ่มชายและหญิงนั้น คะแนนการสนับสนุนทางสังคม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การเรียนต่อ และการรับรู้ภาระทางครอบครัว และเมื่อได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่แล้ว (ดูตาราง 30 และ 31 ในภาคผนวก ค) แล้ว

พบว่า ในกลุ่มชาย มีการรับรู้การมีภาระทางครอบครัวมาก เรียนต่อ มีคะแนนการสนับสนุนทางสังคมมากกว่า ผู้ที่ไม่เรียนต่อ และในกลุ่มหญิง มีการรับรู้

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และ สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
เรียนต่อ (ก)	1	665.86	3.32
ครอบครัว (ข)	1	315.94	1.58
ทำงาน (ค))	1	4325.75	21.59**
กxข	1	30.74	<1
กxค	1	5.48	<1
ขxค	1	518.39	2.59
กxขxค	1	94.92	<1
ส่วนที่เหลือ	232	200.36	
รวม	239	221.28	

** มีนัยสำคัญที่ .01

รวมทำนายได้ 10.90 %

ภาระทางครอบครัวน้อย คนที่เรียนต่อมีคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = 91.57) มากกว่า คนที่ไม่เรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 82.26) และ คะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ยังแปรปรวนไปตามการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มย่อยดังที่ปรากฏในตาราง 16 และพบผลที่เหมือนกันคือ กลุ่มที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานมาก มีคะแนน การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมน้อยกว่า กลุ่มที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานน้อย

ตาราง 16 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม เมื่อพิจารณาตาม
การเริ่มต้น การรับบริการทางครอบครัวและการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวม
และกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เริ่มต้น (ก)	ครอบครัว (ข)	ทำงาน (ค)	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	% ความแปรปรวน
รวม	3.32	1.58	2.59*	<1	<1	2.59	<1	10.90
เศรษฐกิจต่ำ	<1	3.50	13.07**	<1	<1	3.33	<1	15.40
เศรษฐกิจสูง	3.89	<1	9.14**	<1	<1	<1	<1	9.70
อายุน้อย	<1	2.20	17.83**	<1	<1	<1	<1	15.70
อายุมาก	<1	<1	5.73*	<1	<1	1.07	<1	3.20
โสด	1.49	<1	14.70**	3.00	<1	1.48	1.36	13.20
แต่งงาน	1.61	<1	7.49**	<1	<1	<1	<1	8.40
ชาย	<1	1.89	5.98*	3.86*	<1	<1	<1	9.80
หญิง	3.38	<1	16.25**	4.04*	<1	3.27	<1	12.40

* มีนัยสำคัญ .05

** มีนัยสำคัญ .01

กล่าวโดยสรุปทั้งหมด ในส่วนที่เป็นการสนับสนุนทางสังคมได้ว่า คนที่มีการสนับสนุนทางสังคมมาก เป็นผู้ที่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง อายุ น้อย และในกลุ่มที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานมาก และสุดท้าย ในกลุ่มที่มีการรับรู้การมีภาระทางครอบครัวน้อย โดยเฉพาะในกลุ่มหญิง

ความเครียดในการทำงานของผู้ที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ความเครียดในการทำงาน เป็นตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งในที่นี้เกี่ยวข้องกับการทำงานของผู้ตอบ โดยในการวิจัยนี้ได้มีการคาดการณ์ว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีคะแนนความเครียดในการทำงานมากกว่า บุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ซึ่งในการตรวจสอบนั้น ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเช่นเดียวกับ การวิเคราะห์คะแนนของตัวแปรอื่น ๆ และได้ทำการวิเคราะห์โดยแยกออกเป็นกลุ่มย่อย ตามตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย ซึ่งจะได้เสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ความเครียดในการทำงานนั้น หมายถึง ความไม่พึงพอใจในสภาพแวดล้อมการทำงานของบุคคล ทำให้เกิดความวิตกกังวล กลุ้มใจ โกรธง่าย ตื่นเต้นง่าย ขาดสมาธิ ความกล้า มีการปรับตัวที่ไม่ดีเท่าที่ควร พิสัยของคะแนนในแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 31 - 357 คะแนน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมดคือ 193.72 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 60.00

จากการพิจารณา ผลการวิเคราะห์คะแนนความเครียดในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ 3 ทาง โดยมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาคือเป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มตัวอย่างรวม (ดูตาราง 17) พบว่า คะแนนความเครียดในการทำงานแปรปรวนไปตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยผู้ตอบที่เรียนต่อ มีคะแนนความเครียดในการ

ทำงาน (ค่าเฉลี่ย = 204.44 เอสดี = 60.06) มากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 183.00 เอสดี = 58.24)

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียดในการทำงาน เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ(ก)	1	37244.12	10.73**
อายุ (ข)	1	6726.43	1.94
ทัศนคติ(ค)	1	6529.61	1.90
กxข	1	942.30	<1
กxค	1	221.23	<1
ขxค	1	10889.17	3.14
กxขxค	1	342.22	<1
ส่วนที่เหลือ	232	3470.53	
รวม	239	3600.31	

* มีนัยสำคัญที่ .01

รวมทำนายได้ 5.00 %

ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนความเครียดในการทำงาน โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ในกลุ่มย่อยที่แยกตาม ตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย (ดูตาราง 18) พบว่า คะแนนความเครียดในการทำงาน แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ ระหว่าง อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่ แต่งงานแล้ว และเมื่อได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่แล้ว ไม่พบว่า มีค่าเฉลี่ย คู่ใดที่มีความแตกต่างกันในระดับที่ยอมรับได้ และคะแนนความเครียดในการ

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียดในการทำงาน เมื่อพิจารณา
ตามการเริ่มต้น อายุและ เพศใน กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.

กลุ่ม	เริ่มต้น (ก)	อายุ (ข)	เพศ (ค)	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	ความแปรปรวน
รวม	10.73*	1.94	1.90	<1	<1	3.14	<1	5.00
เศรษฐกิจต่ำ	6.54*	<1	1.22	1.25	<1	1.12	<1	8.20
เศรษฐกิจสูง	4.07*	2.21	<1	2.32	<1	<1	<1	3.80
โสด	5.40*	1.07	1.68	<1	<1	<1	<1	5.00
แต่งงาน	5.82*	<1	<1	<1	1.76	4.64*	<1	6.30
ชาย	1.54	<1	<1	1.40	<1	<1	<1	2.20
หญิง	9.44*	1.97	2.75	1.27	<1	3.36	<1	8.00
รับรู้ครอบคลุมต่ำ	3.54	1.12	<1	<1	<1	<1	<1	2.70
รับรู้ครอบคลุมสูง	5.38*	<1	<1	<1	<1	<1	-	8.80
มั่นคงทำงานต่ำ	7.51*	2.34	<1	<1	1.33	2.67	<1	6.30
มั่นคงทำงานสูง	6.05*	<1	1.28	<1	<1	<1	<1	6.00

* มีนัยสำคัญ .05

ทำงานแปรปรวนไปตามการเรียนรู้ต่อ ในทุกกลุ่มที่ปรากฏในตาราง 18 โดยทุกกลุ่ม ผู้ตอบที่เรียนรู้ต่อ มีคะแนนความเครียดในการทำงาน มากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนรู้ต่อ

นอกจากนี้ยังได้มีการวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนความเครียดในการทำงานแบบ 3 ทาง โดยมีการเรียนรู้ต่อ การรับรู้ภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน เป็นตัวแปรอิสระ จากผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ดูตาราง 19) พบว่า คะแนนความเครียดในการทำงานแปรปรวน ไปตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร คือการเรียนรู้ต่อ โดยผู้ตอบที่เรียนรู้ต่อ มีคะแนนความเครียดในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย = 204.44

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียดในการทำงาน เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และสถานการณ์ความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวม

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
เรียนรู้ต่อ(ก)	1	35471.15	11.37***
ครอบครัว	1	34275.60	10.99***
ทำงาน(ค)	1	64833.60	20.78***
กxข	1	3164.18	1.01
กxค	1	1.28	<1
ขxค	1	106.15	<1
กxขxค	1	63.83	<1
ส่วนที่เหลือ	232	3119.41	
รวม	239	3600.31	

*** มีนัยสำคัญที่ .001

รวมทำนายได้ 15.50 %

เอสดี = 60.06) มากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 183.00 เอสดี = 58.24) ตัวแปรการรับรู้การมีภาระทางครอบครัว โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง มีคะแนนความเครียดในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย = 208.01 เอสดี = 55.96) มากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 182.91 เอสดี = 60.88) และตัวแปรการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ มีคะแนนความเครียดในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย = 210.19 เอสดี = 62.39) มากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง (ค่าเฉลี่ย = 176.98 เอสดี = 52.65) สำหรับผลการวิเคราะห์ ในส่วนที่เป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 หรือ 3 ตัวแปรนั้น ไม่พบว่าความเครียดในการทำงานจะแปรปรวนไปตามการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่อย่างใด

จากการที่ได้การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียดในการทำงานแบบ 3 ทาง โดยมีตัวแปรอิสระดังกล่าวข้างต้น ในกลุ่มย่อยที่แยกตามตัวแปรชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย พบผลใน 8 กลุ่ม (ตาราง 20) พบว่า คะแนนความเครียดในการทำงาน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระหลักคือ การเรียนต่อ ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ กลุ่มที่มีอายุมาก และกลุ่มที่เป็นหญิงโดยผู้ตอบที่เป็นประเภทตรงข้ามไม่พบผลเช่นนี้ในกลุ่มทั้งสามที่กล่าวมานี้ ซึ่งพบว่าผู้ตอบที่เรียนต่อ มีคะแนนความเครียดในการทำงาน มากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ ซึ่งไม่พบผลเช่นนี้ในกลุ่มเปรียบเทียบในตัวแปรเดียวกัน ยกเว้นตัวแปรเพศ ที่พบผลที่มีนัยสำคัญทั้ง 2 กลุ่ม และคะแนนความเครียดในการทำงานยัง แปรปรวนไปตาม ตัวแปรการรับรู้การมีภาระทางครอบครัวในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง กลุ่มที่มีอายุน้อย กลุ่มที่เป็นโสด และกลุ่มที่เป็นหญิง โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง มีคะแนนความเครียดในการทำงานมากกว่าในทุกกลุ่มย่อยที่กล่าวมา ซึ่งไม่พบผลเช่นนี้ในกลุ่มเปรียบเทียบในตัวแปรเดียวกัน และสุดท้าย คะแนนความเครียดในการทำงาน แปรปรวนไปตามการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในทุกกลุ่มที่ปรากฏในตาราง 20 โดยในทุกกลุ่ม ผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ

มีคะแนนความเครียดในการทำงาน มากกว่าผู้ตอบที่มีการรับรู้สภาพความ
มั่นคงในการทำงานสูง ส่วนผลการวิเคราะห์ในส่วนที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ตัวแปรนั้นพบผลเช่นเดียวกับผลในกลุ่มตัวอย่างรวม คือคะแนนความเครียดใน
การทำงานไม่ได้แปรปรวนไปตามการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรหรือ 3 ตัวแปร
ในกลุ่มใด ๆ เลย

สรุปผลจากการวิเคราะห์ ในส่วนที่เป็นความเครียดในการทำงาน
ทั้งหมดได้ว่า ผู้ที่มีความเครียดในการทำงานมากคือ ผู้ที่เรียนต่อ โดยเฉพาะ
ในผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ อายุมาก และเป็นหญิง
ในกลุ่มที่มีการรับรู้การมีภาวะทางครอบครัวสูง โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีสถานภาพ
ทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง อายุน้อย เป็นโสด และเป็นหญิง และ
สุดท้าย ในกลุ่มที่มีการรับรู้สภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ ในผู้ตอบ
ทุกประเภท

ทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมควรศึกษาต่อผู้ที่ไม่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา

ทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมควรศึกษาต่อ เป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์
โดยสถานการณ์ในที่นี้หมายถึง สถานการณ์การศึกษาคือ ในกรณีวิจัยนี้ได้ศึกษา
โดยมีการคาดการณ์ว่า บุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีทัศนคติที่ต่อ
การศึกษาต่อมากกว่า บุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในการตรวจสอบด้วย
การวิเคราะห์ทางสถิติในตัวแปรนี้ ได้ความแตกต่างที่ปรากฏตัวแปรอื่น ๆ ทั้งนี้
เนื่องจาก ได้มีการนำคะแนนที่สอดคล้องต่อการศึกษาคือ มีการจัดกลุ่มเป็นตัวแปร
อิสระในการวิเคราะห์ของขั้นตอน ๑-๒ ได้มีการแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มคือ
กลุ่มที่มีทัศนคติที่ต่อพฤติกรรมควรศึกษาต่อ และกลุ่มที่มีทัศนคติที่ต่อ
พฤติกรรมการศึกษาต่อน้อย ดังนั้น ในการวิเคราะห์ทางสถิติในขั้นตอนนี้จึงมี
เพียงแต่ การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ต่อการศึกษา
ต่อ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง โดยมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ
การรับรู้การมีภาวะครอบครัว และการรับรู้สภาพความมั่นคงในการทำงาน
เป็นตัวแปรอิสระ จึงมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อ หมายถึง ความเชื่อและการประเมินผลดี และผลเสียของบุคคล ที่มีต่อการกระทำพฤติกรรมการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีนิสัยของคะแนนทัศนคติอยู่ ระหว่าง 40-111 คะแนน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อเท่ากับ 79.90 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 13.56

จากผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ดูตาราง 21) พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ แปรปรวนไปตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ โดยผู้ตอบที่เรียนต่อ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 83.26 เอสดี = 12.63) มากกว่า ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 76.54 เอสดี = 13.67) และ

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทางครอบครัว และสถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
เรียนต่อ(ก)	1	2348.03	14.38***
ครอบครัว	1	2036.42	12.47**
ทำงาน(ค)	1	700.01	4.30*
กxข	1	264.85	1.62
กxค	1	48.21	<1
ขxค	1	69.95	<1
กxขxค	1	56.03	<1
ส่วนที่เหลือ	232	163.27	
รวม	239	183.82	

* มีนัยสำคัญที่ .05

*** มีนัยสำคัญที่ .001

** มีนัยสำคัญที่ .01

รวมทำนายได้ 12.80 %

แปรปรวนไปตามการรับรู้ภาระทางครอบครัวของผู้ตอบ โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย มีคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 82.70 เอสดี = 13.57) มากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก (ค่าเฉลี่ย = 76.31 เอสดี = 12.72) และยังแปรปรวนไปตาม การรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง มีคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย = 80.60 เอสดี = 12.89) มากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 75.34 เอสดี = 13.27) ส่วนในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรนั้น ไม่พบผลในระดับที่ยอมรับได้

ส่วนผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยที่แยกตาม ตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อยนั้น (ดูตาราง 22) พบว่า ในกลุ่มที่เป็นชายนั้น คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบ 3 ทาง และจากผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน (ดูตาราง 32 ในภาคผนวก ค) ผู้ตอบใน 4 ประเภทคือ 1) ไม่เรียนต่อ มีภาระครอบครัวน้อย มีความมั่นคงในการทำงานมาก 2) เรียนต่อ มีภาระครอบครัวน้อย มีความมั่นคงในการทำงานน้อย 3) เรียนต่อ มีภาระครอบครัวมาก มีความมั่นคงในการทำงานมาก และ 4) เรียนต่อ มีภาระครอบครัวน้อย มีความมั่นคงในการทำงานมาก มีคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ มากกว่าผู้ตอบไม่เรียนต่อ มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก มีความมั่นคงในการทำงานมาก ซึ่งไม่พบผลเช่นนี้ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง นอกจากนี้ ในกลุ่มที่มีอายุน้อย พบว่าคะแนนทัศนคติแปรปรวนไปความปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทาง ระหว่างตัวแปร การเรียนต่อ และภาระทางครอบครัว และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แล้วพบว่า (ดูตาราง 33 ในภาคผนวก ค) ผู้ตอบที่เรียนต่อ มีภาระทางครอบครัวน้อย และผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ มีภาระทางครอบครัวมาก มีคะแนนทัศนคติมากกว่า ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ มีภาระทางครอบครัวน้อยและ ผู้ตอบที่เรียนต่อ มีภาระทางครอบครัวมาก ซึ่งไม่พบผลเช่นนี้ ในกลุ่มที่มีอายุมาก นอกจากนี้ยังแปรปรวนไปตามการเรียนต่อ ของบุคคลในกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม แต่ที่สำคัญคือ กลุ่มชาย เนื่องจากไม่พบผลเช่นนี้ในกลุ่มหญิง ที่ผู้ตอบที่เรียนต่อ มีคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ มากกว่าผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ

ตาราง 22 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเรียนต่อ เมื่อพิจารณาตาม
พฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงใน
การทำงาน ในกลุ่มย่อยและกลุ่มรวม

กลุ่ม	เรียนต่อ	ครอบครัว	ทำงาน					%
	(ก)	(ข)	(ค)	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	14.38**	12.47**	4.30*	1.62	<1	<1	<1	12.80
เศรษฐกิจต่ำ	7.79*	7.07*	<1	1.27	<1	<1	<1	15.20
เศรษฐกิจสูง	4.40*	5.95*	4.82*	<1	<1	<1	<1	11.60
อายุน้อย	2.51	4.83*	1.64	4.84*	<1	<1	<1	6.30
อายุมาก	<1	5.41*	3.11	2.19	<1	<1	<1	8.00
โสด	14.97**	11.71**	1.01	<1	<1	2.44	<1	18.70
แต่งงาน	4.19*	5.44*	3.06	<1	<1	<1	<1	11.00
เพศชาย	7.48*	7.83*	<1	<1	<1	<1	3.83*	15.40
เพศหญิง	2.56	2.53	2.96	<1	<1	<1	<1	12.00

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ และแปรปรวนไปตามการรับรู้ทางครอบครัวของผู้ตอบ (ตาราง 22) ในกลุ่มผู้ตอบที่เป็นชาย และผู้ตอบที่มีอายุน้อย โดยพบว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง มีคะแนนทัศนคติที่ต่อการเรียนต่อ มากกว่าผู้ตอบที่มีรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ และแปรปรวนไปตามการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานของผู้ตอบ โดยเฉพาะ ในกลุ่มมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง โดยผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง มีคะแนนทัศนคติที่ต่อการเรียนต่อ มากกว่าผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ

กล่าวโดยสรุป ในส่วนที่เป็นการวิเคราะห์ทัศนคติที่ต่อการเรียนต่อทั้งหมดได้ว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ต่อการเรียนต่อมากนั้น มักเป็นผู้เรียนต่อ โดยเฉพาะในเพศชาย มีภาระทางครอบครัวมาก แต่อายุน้อย ส่วนผู้ที่ไม่เรียนต่อนั้น เป็นผู้ที่มีภาระทางครอบครัวมาก และเป็นผู้ที่มีภาระทางครอบครัวมาก โดยเฉพาะในผู้ตอบที่มีอายุน้อยและเป็นชาย นอกจากนี้ยังพบในผู้ตอบที่มีอายุน้อย โดยเฉพาะที่เป็นชาย และสุดท้ายในกลุ่มที่มีความมั่นคงในการทำงานมาก โดยในกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง

การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อของผู้มีและไม่มีพฤติกรรม การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาต่อเป็น จิตลักษณะตามสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การศึกษาต่อ ซึ่งในการวิจัยนี้คาดว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ มีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากกว่า บุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ซึ่งในการตรวจสอบได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเช่นเดียวกับตัวแปรอื่น ๆ โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมหมายถึง การที่บุคคลรับรู้ว่าคุณค่าที่อยู่รอบข้าง และมีความสำคัญต่อเขา เห็นว่า เขาควรมีพฤติกรรมการศึกษาต่อหรือไม่ และเขาจะคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ หรือไม่ ซึ่งมีพิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 180 คะแนน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด คือ 79.21 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 35.19

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมแบบ 3 ทาง โดยมีการเรียนต่อ อายุ และทัศนคติ เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด (ดูตาราง 23) พบว่า คะแนนการรับรู้บรรทัดฐาน

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอมเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ(ก)	1	465.95	<1
อายุ (ข)	1	12545.63	13.56***
ทัศนคติ(ค)	1	33027.20	35.69***
กxข	1	75.83	<1
กxค	1	1874.52	2.03
ขxค	1	202.17	<1
กxขxค	1	249.54	<1
ส่วนที่เหลือ	232	925.35	
รวม	239	1238.43	

*** มีนัยสำคัญที่ .001

รวมทำนายได้ 26.70 %

ทางสังคม แปรปรวนไปตามอายุของผู้ตอบ โดยผู้ตอบที่มีอายุน้อย มีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = 92.59 เอสดี = 33.92) มากกว่า

ผู้ตอบที่มีอายุมาก (ค่าเฉลี่ย = 65.37 เอสดี = 30.98) และ แปรปรวนไป ตามทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อของผู้ตอบ โดยผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ มาก มีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = 93.47 เอสดี = 34.92) มากกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย (ค่าเฉลี่ย = 63.97 เอสดี = 28.56) นอกเหนือจากที่กล่าวนี้ คะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรแบบ 2 ทางหรือ 3 ทาง แต่อย่างใด

นอกจากจะได้มีการวิเคราะห์คะแนนในกลุ่มรวมแล้ว ยังได้มีการ วิเคราะห์ในกลุ่มย่อย ที่แยกตามตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย (ดูตาราง 24) แล้วพบว่า คะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทาง ระหว่างตัวแปร การเรียนต่อ และทัศนคติใน 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่เป็นคนโสด และ กลุ่มที่มีการรับรู้การมีภาระทางครอบครัวต่ำ จึงได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่แล้ว (ดูตาราง 34 และ 35 ในภาคผนวก ค) พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีผลที่เหมือนกัน คือ ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย มีคะแนนการรับรู้ บรรทัดฐานทางสังคมต่ำสุด แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ โดยเฉพาะ จากกลุ่มผู้ตอบที่เรียนต่อ และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก ซึ่งเป็นกลุ่มที่มี คะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมสูงสุด นอกจากนั้นคะแนนการรับรู้บรรทัดฐาน ทางสังคม ยังแปรปรวนไปตาม อายุของผู้ตอบในอีก 4 กลุ่มย่อยที่สำคัญคือ กลุ่ม ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ กลุ่มที่เป็นที่ช่วย กลุ่มที่มีการรับรู้ภาระ ทางครอบครัวต่ำ และ กลุ่มที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ โดยในทุกกลุ่มที่กล่าวนี้ ผู้ตอบที่มีอายุน้อย มีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม มากกว่า ผู้ตอบที่มีอายุมาก ในขณะที่กลุ่มประเภทตรงข้ามกับ 4 กลุ่มย่อยนี้ ไม่ปรากฏผลดังกล่าว และสุดท้าย แปรปรวนไปตามทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ ของผู้ตอบ ในกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม ดังปรากฏในตาราง 24 แต่ที่สำคัญคือ กลุ่มที่มี ความมั่นคงในการทำงานต่ำ ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก มีคะแนน การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม มากกว่าผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย

นอกจากนี้ ยังได้มีการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้ บรรทัดฐานสังคม แบบ 3 ทาง โดยมีการเรียนต่อ การรับรู้ภาระทางครอบครัว

ตาราง 24 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้ร้รทัศนทางสังคมต่อการเรียนต่อ
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เรียนต่อ	อายุ	ทัศนคติ	%				ความแปรปรวน
	(ก)	(ข)	(ค)	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	<1	13.56**	35.69**	<1	2.03	<1	<1	26.70
เศรษฐกิจต่ำ	<1	10.71**	15.09**	<1	2.59	1.65	<1	27.00
เศรษฐกิจสูง	2.27	3.24	22.16**	1.20	<1	<1	<1	27.50
โสด	<1	8.64**	9.27**	1.41	4.61*	1.76	<1	19.00
แต่งงาน	1.98	5.24*	30.63**	1.91	<1	<1	<1	37.90
เพศชาย	4.47*	19.80**	28.75**	<1	3.57	<1	<1	36.50
เพศหญิง	5.93*	1.63	15.92**	<1	<1	<1	<1	25.80
รับรู้ครอบครัวต่ำ	<1	10.61**	13.65**	<1	7.25*	<1	<1	21.90
รับรู้ครอบครัวสูง	1.86	<1	22.30**	<1	<1	<1	-	30.70
มั่นคงทำงานต่ำ	<1	10.36**	39.27**	2.75	<1	<1	<1	38.10
มั่นคงทำงานสูง	1.16	5.06	5.02	<1	3.21	<1	<1	18.20

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

*** มีนัยสำคัญที่ .001

และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน เป็นตัวแปรอิสระ จากผล
ในกลุ่มตัวอย่างรวม (ดูตาราง 25) พบว่า คะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทาง
สังคม แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ คือการเรียนต่อ โดยผู้ตอบที่เรียนต่อ

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้บรรทัด
ฐานทางสังคม เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การมีภาระทาง
ครอบครัว และสถานภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มรวม

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอมเอส	เอฟ
เรียนต่อ(ก)	1	24930.71	22.60***
ครอบครัว	1	5784.62	5.25*
ทำงาน(ค)	1	5342.63	4.84*
กxข	1	45.43	<1
กxค	1	39.30	<1
ขxค	1	11.50	<1
กxขxค	1	618.71	<1
ส่วนที่เหลือ	232	1102.95	
รวม	239	1238.43	

* มีนัยสำคัญที่ .05

*** มีนัยสำคัญที่ .001

รวมทำนายได้ 12.80 %

มีคะแนนนี้ (ค่าเฉลี่ย = 89.91 เอสดี = 33.83) มากกว่า ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ
(ค่าเฉลี่ย = 68.51 เอสดี = 33.35) และแปรปรวนไปตามการรับรู้ภาระ
ทางครอบครัวของผู้ตอบ โดยผู้ตอบที่มีรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย มีคะแนน
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม (ค่าเฉลี่ย = 84.21 เอสดี = 36.22)มากกว่า
ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก (ค่าเฉลี่ย = 72.77 เอสดี = 32.88)

และแปรปรวนไปตาม การรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน โดยผู้ตอบที่มี การรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง มีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทาง สังคมมากกว่า (ค่าเฉลี่ย = 84.92 เอสดี = 34.67) ผู้ตอบที่มีการรับรู้สถาน ภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 73.59 เอสดี = 34.94) ส่วน ผลในด้านที่เป็นการปฏิสัมพันธ์นั้น ไม่พบว่าคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม จะแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทาง หรือ 3 ทางเลย

จากผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อย ที่แยกตามตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม และภูมิหลัง 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 ระดับ รวมเป็น 12 กลุ่มย่อย (ดูตาราง 26) พบว่า คะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ แบบ 2 ทาง ระหว่างตัวแปรการเรียนต่อ และการรับรู้ภาระทางครอบครัว ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาย และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่แล้ว (ดูตาราง 36 ในภาคผนวก ค) พบว่า ผู้ตอบชายเหล่านี้ที่มีการรับรู้ภาระทาง ครอบครัวมากนั้น ผู้ตอบที่เรียนต่อ มีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากกว่า ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ ซึ่งไม่พบผลเช่นนี้ในกลุ่มที่เป็นหญิง ส่วนการพิจารณาความ แปรปรวนของการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม พบผลในกลุ่มรวม และหลาย กลุ่มย่อย แต่ที่สำคัญคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง โดยผู้ตอบที่เรียนต่อ มีคะแนน การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากกว่า ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่ออย่างเด่นชัด และ ไม่ปรากฏผลเช่นนี้ในชาย และแปรปรวนไปตาม การรับรู้ภาระทางครอบครัว ของผู้ตอบ ในกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง และกลุ่มที่แต่งงาน แล้ว โดยทั้งสองกลุ่ม ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ มีคะแนนการ รับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง ซึ่ง ไม่พบผลเช่นนี้ ในกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ และกลุ่มที่เป็น โสด นอกจากนั้นการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม แปรปรวนไปตามการรับรู้สถาน ภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มที่มีอายุมาก และกลุ่มที่เป็นโสด โดยทั้ง สองกลุ่ม ผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง มีคะแนน มากกว่า ผู้ตอบที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ ซึ่งก็ไม่พบ ผลเช่นนี้ในกลุ่มที่มีอายุน้อย และกลุ่มที่แต่งงานแล้ว

สรุปผลที่พบทั้งหมดได้ว่า ผู้ที่ได้รับการการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม จากคนรอบข้างให้ไปศึกษาต่อ (มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมสูง) คือ ผู้

ตาราง 26 ค่าเอฟในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่อการเรียนต่อ เมื่อพิจารณาตาม พฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานการณ์ความมั่นคงใน การทำงาน ในกลุ่มย่อยและกลุ่มรวม

กลุ่ม	เรียนต่อ	ครอบครัว	ทำงาน					%
	(ก)	(ข)	(ค)	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	22.60**	5.25*	4.84*	<1	<1	<1	<1	13.30
เศรษฐกิจต่ำ	6.49*	1.15	2.79	<1	<1	<1	<1	10.80
เศรษฐกิจสูง	15.17**	4.09*	2.06	<1	<1	<1	<1	15.20
อายุน้อย	1.61	1.77	1.74	<1	<1	<1	1.74	4.00
อายุมาก	<1	1.24	4.47*	<1	3.08	<1	<1	5.30
โสด	7.34**	3.55	3.96*	<1	<1	<1	<1	11.90
แต่งงาน	19.90**	5.31*	1.28	1.79	<1	<1	<1	19.60
เพศชาย	3.07	1.72	3.31	4.34*	<1	<1	2.64	9.40
เพศหญิง	23.24**	3.30	2.10	2.77	<1	<1	<1	17.70

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

ที่มาเรียนต่อ โดยเฉพาะในเพศหญิง ผู้ที่อายุน้อย โดยเฉพาะที่เป็นเพศชาย และมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ผู้ที่มีความมั่นคงในการทำงานสูง โดยเฉพาะคนอายุมาก และเป็นโสด ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก และสุดท้าย ผู้ที่มีภาระทางครอบครัวต่ำ โดยเฉพาะชายที่มาเรียนต่อ

นอกจากจะได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ทางดังที่ได้รายงานผลไปแล้ว ยังได้มีการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบเป็นขั้นตอน (Discriminant Analysis, Stepwise) เพื่อศึกษาว่า ตัวแปรใดที่สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลได้ และมีปริมาณในการทำนายเป็นอย่างไร

ปริมาณการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ

ในการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบเป็นขั้นตอนในการวิจัยนี้ ได้มีการวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 5 ชุดคือ ชุดแรก มีตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือทัศนคติต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม เพื่อต้องการศึกษาว่า ตัวแปร 2 ตัวนี้ สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนต่อของบุคคลได้หรือไม่ ซึ่งเป็นการศึกษาตามแนวทางทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชเบิน ชุดที่สอง มีตัวแปรอิสระ 5 ตัวคือ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว ความกลัวความสำเร็จ การสนับสนุนทางสังคม และความเครียดในการทำงาน เพื่อต้องการศึกษาว่า ตัวแปรจิตลักษณะนอกเหนือจากตัวแปร 2 ตัวในชุดแรกแล้ว จิตลักษณะใดบ้าง สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในปริมาณเท่าไร ชุดที่สาม มีตัวแปรอิสระ 7 ตัว คือ จิตลักษณะทั้ง 7 ตัวที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น เพื่อศึกษาว่า เมื่อได้วิเคราะห์รวมกับตัวแปรอื่นแล้ว ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม จะยังคงทำนายพฤติกรรมเรียนต่อได้หรือไม่ หรือจิตลักษณะอื่น ทำนายการเรียนต่อได้ดีกว่าในปริมาณเท่าไร ชุดที่ 4 เป็นการนำตัวแปรทางลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง ซึ่งเป็นตัวแปรเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งหมด 6 ตัวแปร มาวิเคราะห์จำแนกประเภท เพื่อศึกษาตัวแปรทางชีวสังคมและภูมิหลังตัวใดสามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ ในปริมาณเท่าใด และชุดที่ 5 มีตัวแปรอิสระ 13 ตัว เป็นการรวมตัวแปรทางลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6

ตัวแปร และจิตลักษณะ 7 ตัว เพื่อศึกษาว่าตัวแปรทางสภาพแวดล้อมและจิตลักษณะใดบ้าง ที่สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลได้ในปริมาณเท่าไร ทั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

ในการเสนอผลการวิเคราะห์จำแนกประเภทในการวิจัยครั้งนี้ จะเสนอผลค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมด (ดูตาราง 27) และแสดงผลการวิเคราะห์ทั้งหมด 5 ประเภท คือ 1) ตารางแสดงผลรวมของลำดับตัวแปรที่เข้าสู่สมการ 2) สัมประสิทธิ์การจำแนกประเภทของตัวแปรที่เข้าสู่สมการ 3) ค่าสัมประสิทธิ์

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ของกลุ่มที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

ตัวแปร	เรียนต่อ		ไม่เรียนต่อ	
	ค่าเฉลี่ย	เอสดี	ค่าเฉลี่ย	เอสดี
เพศ	-	-	-	-
อายุ	27.70	2.58	33.92	3.80
การรับรู้ความมั่นคง				
ในการทำงาน	51.93	3.28	50.94	11.68
เศรษฐกิจ	-	-	-	-
สถานภาพสมรส	-	-	-	-
รับรู้ภาระครอบครัว	47.75	13.98	51.04	13.58
ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ	88.89	9.73	87.52	9.98
ความกลัวความล้มเหลว	60.58	10.77	60.16	10.38
ความกลัวความสำเ็จ	70.78	17.90	60.20	15.71
การสนับสนุนทางสังคม	87.50	14.30	83.57	15.24
ความเครียดในการทำงาน	204.44	60.06	183.00	58.24
ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ	83.26	12.63	76.54	13.67
การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม	89.91	33.83	68.51	33.35

สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่เข้าสู่สมการในสมการจำแนกประเภทในแต่ละชุดตัวแปร โดยแบ่งออกเป็นคะแนนมาตรฐานและคะแนนดิบ โดยคะแนนมาตรฐานเป็นการแสดงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวที่สัมพันธ์กับตัวแปรที่ใช้จำแนกกลุ่ม (มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ) และใช้เป็นการเปรียบเทียบความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ และคะแนนดิบเป็นการประมาณค่าความเป็นสมาชิกของกลุ่ม 4) ค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจสมการจำแนกประเภทคือ Eigenvalue, Canonical Correlation, Wilk's Lambda และ Chi-Square และ 5) ผลการคาดประมาณโดยสมการจำแนกประเภทที่ได้ ซึ่งแสดงถึงความถูกต้องการทำนายในแต่ละผู้ตอบ และในที่นี้จะแสดงผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวมดังนี้

จากการวิเคราะห์จำแนกประเภทโดยใช้ตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมในกลุ่มรวม (ดูตาราง 28) พบว่าทั้ง 2 ตัวแปรนี้เข้าสู่สมการจำแนก โดยตัวแปรที่สู่สมการตัวแรกคือ

ตาราง 28 ผลรวมของตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ที่เข้าสู่สมการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่มรวม

ลำดับตัวแปร	ตัวแปรที่เข้า	ค่า Wilk's Lambda	Sig
1	การรับรู้บรรทัดฐาน	.91	.000
2	ทัศนคติที่ดี	.89	.000

การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และจากการแสดงค่าของตัวแปรในสมการจำแนกประเภท (ดูตาราง 29) จะเห็นว่าการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมมีน้ำหนัก ในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาได้ดีกว่า (.75) ทัศนคติที่ดีต่อการ

ตาราง 29 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกประเภทของตัวแปร
ทัศนคติที่ต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ในการ
ทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างรวม

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การจำแนกประเภท	
	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนดิบ
การรับรู้บรรทัดฐานฯ	.75	.22
ทัศนคติ	.41	.31
ค่าคงที่		-4.27

เรียนต่อ (.41) และตัวแปรที่เข้าสู่สมการจำแนกนี้มีนัยสำคัญที่ .001 (ดู
ตาราง 30) มีค่า Canonical Correlation ต่ำ (.33) แสดงให้
เห็นว่าสมการที่ได้มีอำนาจในการจำแนกไม่สูงนัก ซึ่งสอดคล้องกับค่าของ

ตาราง 30 แสดงค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินสมการจำแนกประเภท

สมการที่	Eigen Value	Canonical Corr.	Wilk's	DF	Sig
1	.12	.33	.89	26.58	2 .00

Wilk's Lambda ซึ่งมีค่าสูง (.89) มีอำนาจในการจำแนกกลุ่มได้ไม่มากนัก
และจากการทดสอบนำสมการไปคาดคะเนความเป็นสมาชิกของกลุ่ม (ดูตาราง
31) พบว่า คาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 65.00 % ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตาราง 31 ผลของการคาดประมาณโดยสมการจำแนกได้

กลุ่ม	จำนวน	การทำนายสมาชิกกลุ่ม			
		เรียน		ไม่เรียน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรียนต่อ	120	72	60.00	48	40.00
ไม่เรียนต่อ	120	36	30.00	84	70.00

สามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 65.00

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ถ้าบุคคลมีการรับรู้บรรทัดฐานต่อการศึกษาต่อ และคล้อยตามความคิดเห็นของกลุ่มที่มีความสำคัญต่อเขาแล้ว เขาก็มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อแล้ว จึงเป็นเหตุที่ทำให้เขามีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ตัวแปรจิตลักษณะ 5 ตัวคือ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ กลัวล้มเหลว กลัวสำเร็จ การสนับสนุนทางสังคม และความเครียดในการทำงาน (ดูตาราง 32) พบว่าทุกตัวแปรเข้าสู่สมการยกเว้นตัวแปร

ตาราง 32 ผลรวมของตัวแปรจิตลักษณะ 5 ตัวที่เข้าสมการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างรวม

ลำดับตัวแปร	ตัวแปรที่เข้า	Wilk's Lamda	Sig
1	ความเครียด	.97	.01
2	การสนับสนุน	.94	.001
3	กลัวสำเร็จ	.93	.001
4	กลัวล้มเหลว	.92	.001

ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ตัวเดียวเท่านั้นที่ไม่เข้าสู่ตัวแปร และจากค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรในสมการจำแนก (ดูตาราง 33) ก็แสดงให้เห็นว่าความเครียดในการทำงาน มีน้ำหนักในการทำนายสูงสุด (.70) รองลงมาคือ การสนับสนุนทางสังคม

ตาราง 33 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 5 ตัว ในสมการจำแนกประเภทในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์จำแนกประเภท	
	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนดิบ
ความเครียดฯ	.70	.12 E-01
การสนับสนุนฯ	.60	.41 E-01
กลัวสำเร็จฯ	.71	.42 E-01
กลัวล้มเหลวฯ	-.45	.43 E-01
ค่าคงที่		-6.02

(.60) ความกลัวความสำเร็จ (.71) และสุดท้ายคือ ความกลัวความล้มเหลว (-.45) และจากทฤษฎีการถดถอยตัดสินสมการจำแนกประเภท (ดูตาราง 34) พบว่าสมการที่ได้มีนัยสำคัญที่ .001 แต่มีอำนาจในการ

ตาราง 34 แสดงค่าต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินสมการจำแนกประเภท

สมการที่	Eigen Value	Canonical Corr.	Wilk's	DF	Sig
1	.09	.28	.92	19.56	4 .001

จำแนกตัว (.28) และมีอำนาจในการแบ่งแยกกลุ่มไม่มากนัก เนื่องจากค่า Wilk's Lamda มีค่าสูง (.92) และจากการทดสอบโดยการนำสมการที่ได้ไป คาดคะเนความเป็นสมาชิกของกลุ่ม (ดูตาราง 35) พบว่าสามารถคาดคะเน ได้ถูกต้อง ร้อยละ 60

ตาราง 35. ผลการคาดประมาณโดยสมการจำแนกที่ได้

กลุ่ม	จำนวนคน	การทำนายสมาชิกกลุ่ม			
		เรียน		ไม่เรียน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรียนต่อ	120	71	59.20	49	40.80
ไม่เรียนต่อ	120	47	39.20	73	60.80

สามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 60

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้กล่าวได้ว่า ถ้าบุคคลมีความเครียดในการทำงานยิ่งมากขึ้น มีการสนับสนุนทางสังคมมากขึ้น มีความกลัวความล้มเหลวมากขึ้น และมีความกลัวความล้มเหลวน้อยลง ก็จะทำให้เขามีพฤติกรรมการศึกษาต่อมากขึ้น โดยตัวแปรความเครียดในการทำงานเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญมากที่สุด

นอกจากนี้ยังได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะเช่นเดียวกันนี้ โดยใช้ตัวแปรจิตลักษณะ 7 ตัว โดยรวมทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมด้วย เพื่อดูว่า ถ้ามีตัวแปรอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแล้วทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม จะยังคงเข้าสู่สมการทำนาย ในทันทีคือ สมการจำแนกประเภทหรือไม่ จากผลการวิเคราะห์ (ดูตาราง 36) พบว่า ตัวแปรที่เข้าสู่สมการตัวแรก คือการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ลำดับต่อมาคือ ความเครียดในการทำงาน ทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และตัวสุดท้ายคือ กลัวความล้มเหลว จากค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรในสมการจำแนก

ตาราง 36 ผลรวมของตัวแปรจิตลักษณะ 7 ตัว ที่เข้าสู่สมการจำแนกประเภทของกลุ่มที่มีและไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

ลำดับตัวแปร	ตัวแปรที่เข้า	Wilk's Lambda	Sig
1	การรับรู้บรรทัดฐานฯ	.91	.00
2	ความเครียดฯ	.88	.00
3	ทัศนคติฯ	.85	.00
4	กลัวความสำเร็จฯ	.83	.00

ประเภท (ดูตาราง 37) แสดงให้เห็นว่า การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม มีน้ำหนักในการทำนายพฤติกรรม .51 ส่วนตัวแปรที่เข้าสมการเป็นตัวแปรสุดท้ายคือ ความกลัวความสำเร็จมีน้ำหนักในการทำนาย .42 และจากผลการ

ตาราง 37 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรจิตลักษณะ 7 ตัว ในสมการจำแนกประเภทในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

สัมประสิทธิ์จำแนกประเภท		
ตัวแปร	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนเดิม
การรับรู้บรรทัดฐานฯ	.51	.15 E-01
ความเครียดฯ	.45	.77 E-02
ทัศนคติฯ	.57	.43 E-01
กลัวความสำเร็จฯ	.42	.42 E-01
ค่าคงที่		-7.86

วิเคราะห์ค่าตัดสินสมการจำแนกประเภท (ดูตาราง 38) พบว่าสมการที่ได้นี้มีนัยสำคัญที่ .001 และมีอำนาจในการทำนายสูงชัน (Canonical Corr. = .41)

ตาราง 38 แสดงค่าต่าง ๆ ในการตัดสินใจสมการจำแนกประเภท

สมการที่	Eigen Value	Canonical Corr.	Wilk's	DF	Sig
1.	.20	.41	.83	43.41	4 .00

ที่อำนาจในการแบ่งแยกกลุ่มดีขึ้น (Wilk's Lambda = .83) และจากการนำสมการที่ได้ไปคาดคะเนความถูกต้องจากการเป็นสมาชิกของกลุ่ม (ดูตาราง 39) พบว่า สามารถคาดคะเนความถูกต้องได้มากกว่า 2 สมการแรก โดยมีความถูกต้องในการคาดคะเนร้อยละ 66.67

ตาราง 39 ผลการคาดประมาณโดยสมการจำแนกที่ได้

กลุ่ม	จำนวนคน	การทำนายสมาชิกกลุ่ม			
		เรียน		ไม่เรียน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรียนต่อ	120	81	67.50	39	32.50
ไม่เรียนต่อ	120	41	34.20	79	65.80

สามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 66.67

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สามารถกล่าวได้ว่า ถึงแม้ว่าจะใช้ตัวแปรทัศนคติ และการรับรู้บรรทัดฐาน ร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะอื่นๆ แล้วทัศนคติและการรับรู้บรรทัดฐานก็ยังคงเข้าสู่สมการทำนาย โดยการบุคคลมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม โดยมีแนวโน้มว่า จะคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขามากกว่า และมีความเครียดในการทำงานมากกว่า มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก และมีความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ก็เป็นไปได้ว่าเขาจะมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ

นอกจากนี้ยังได้นำ ตัวแปรทางลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง ซึ่งมีทั้งหมด 6 ตัวแปรได้แก่ เพศ อายุ การรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพสมรส และการรับรู้การมีภาระทางครอบครัว (ดูตาราง 40) พบผลการวิเคราะห์พบว่า มีตัวแปรเข้าสู่สมการจำแนกประเภท

ตาราง 40 ผลรวมของตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปรที่เข้าสู่การจำแนกประเภทในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

ลำดับตัวแปร	ตัวแปรที่เข้า	Wilk's Lamda	Sig
1	อายุ	.52	.000
2	สถานภาพเศรษฐกิจ	.51	.000
3	รับรู้การมีภาระครอบครัว	.50	.000
4	สถานภาพสมรส	.50	.00
5	เพศ	.50	.000

5 ตัวแปร โดยมี อายุ เป็นตัวแปรที่เข้าสมการ เป็นลำดับที่ 1 ต่อมาเป็น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การรับรู้การมีภาระครอบครัว สถานภาพสมรส และเพศ ส่วนตัวแปรที่ไม่เข้าสมการ ก็คือการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน และจากการวิเคราะห์ผล เพื่อดูอำนาจในการทำนาย (ดูตาราง 41) พบว่า อายุ มีอำนาจในการทำนายสูงสุด (.99) และจากการพิจารณาค่าตัดสินใจในสมการจำแนกประเภท (ดูตาราง 42) พบว่าสมการที่ได้ มีนัยสำคัญที่การแบ่งแยกกลุ่มสูงขึ้น (Wilk's Lamda = .50) และจากการนำสมการที่ได้นี้ ไปคาดคะเนความถูกต้องในการเป็นสมาชิกกลุ่ม (ดูตาราง 43) พบว่าสามารถคาดคะเนได้ถูกต้องถึงร้อยละ 84.58

ตาราง 41 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร
ในสมการจำแนกประเภทในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่ม
ตัวอย่างรวมทั้งหมด

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์จำแนกประเภท	
	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนดิบ
อายุ	.99	.30
สถานภาพทางเศรษฐกิจ	-.24	-.48
การรับรู้การระดมทุน	-.18	-.13 E-01
สถานภาพสมรส	.14	.28
เพศ	.10	.20
ค่าคงที่		-8.69

ตาราง 42 แสดงค่าต่างๆที่ใช้ในการตัดสินสมการจำแนกประเภท

สมการที่	Eigen Value	Canonical Corr	Wilk's	DF	Sig
1	1.00	.71	.51 163.79	5	.00

จากผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้สามารถ กล่าวได้ว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ
การเรียนต่อของบุคคลมากที่สุด คือ อายุ รองลงมาคือสถานภาพทางเศรษฐกิจ
และสังคม มีการรับรู้การระดมทุนน้อย มีสถานภาพสมรสโสด เป็นเพศ
ชายมากกว่า ผู้ตอบที่ไม่เรียนต่อ

ตาราง 43 ผลการคาดประมาณโดยสมการจำแนกที่ได้

กลุ่ม	จำนวนคน	การทำนายสมาชิกกลุ่ม			
		เรียน		ไม่เรียน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรียนต่อ	120	103	85.80	17	14.20
ไม่เรียนต่อ	120	20	16.70	100	83.30

สามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 84.58

จากผลการวิเคราะห์ตัวแปรรวมทั้งหมดซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแปรทางลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 ตัวแปร และตัวแปรจิตลักษณะ 7 ตัวแปร รวมเป็น 13 ตัวแปร (ดูตาราง 44) พบว่า ตัวแปรที่เข้าสมการตัวแรกคือ อายุ

ตาราง 44 ผลรวมของตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังและจิตลักษณะ

13 ตัวแปรที่เข้าสู่สมการจำแนกประเภทในการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

ลำดับตัวแปร	ตัวแปรที่เข้า	Wilk's Lambda	Sig
1	อายุ	.52	.00
2	ความเครียด	.49	.00
3	ทัศนคติ	.48	.00
4	กลัวความสำเร็จ	.47	.00
5	สถานภาพทางเศรษฐกิจ	.46	.00
6	สถานภาพความมั่นคง		
	ในการทำงาน	.45	.00
7	สถานภาพสมรส	.45	.00

ซึ่งเป็นตัวแปรทางลักษณะชีวสังคม และลำดับต่อมาก็คือ ความเครียดฯ ทักษะคิดฯ ความกลัวความสำเร็จ . สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การรับรู้ สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน และสถานภาพสมรส รวมตัวแปรที่เข้าสมการทั้งหมด 7 ตัวแปร และจากการวิเคราะห์ผล เพื่อดูอำนาจในการทำนาย (ตาราง 45) พบว่า อายุ มีอำนาจในการทำนายสูงสุด (-90) และจากการ

ตาราง 45 สัมประสิทธิ์ของตัวแปรลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง และจิตลักษณะ 13 ตัวแปร โดยสมการจำแนกประเภทในการทำนายพฤติกรรม การศึกษาต่อๆ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์จำแนกประเภท	
	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนดิบ
อายุ	-.90	-.28
ความเครียดฯ	.36	.60
ทักษะคิดฯ	.26	.20
กลัวความสำเร็จ	.26	.16
สถานภาพทางเศรษฐกิจ	.24	.49
สถานภาพความมั่นคงใน การทำงานฯ	.17	.16 E-01
สถานภาพสมรส	-.12	-.24
ค่าคงที่		3.51

พิจารณาค่าตัดสินใจในสมการจำแนกประเภท (ดูตาราง 46) พบว่ามีอำนาจในการทำนายสูงกว่า การวิเคราะห์ตัวแปรในกลุ่มอื่น ๆ ที่ผ่านมา (Canonical Corr = .74) และมีอำนาจในการจำแนกประเภทได้ดีกว่า กลุ่มตัวแปรอื่น (Wilk's Lambda = .45) และจากน้าสมการที่ได้ไปค่าคะแนนความถูกต้อง

ตาราง 46 แสดงค่าต่างๆที่ใช้ในการตัดสินสมการจำแนกประเภท

สมการที่	Eigen Value	Canonical Corr	• Wilk's	DF	Sig
1	1.22	.74	.45	187.94	7 .000

ของการเป็นสมาชิกกลุ่ม (ดูตาราง 47) พบว่า สามารถคาดคะเนความเป็นสมาชิกได้ถูกต้องถึงร้อยละ 87.92

ตาราง 47 ผลการคาดประมาณโดยสมการจำแนกที่ได้

กลุ่ม	จำนวนคน	การทำนายสมาชิกกลุ่ม			
		เรียน		ไม่เรียน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรียนต่อ	120	109	90.80	11	9.20
ไม่เรียนต่อ	120	18	15.00	102	85.00

สามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 87.92

สรุปผลจากการวิเคราะห์ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดในส่วนที่ได้ว่า ตัวแปรทางชีวสังคม 4 ตัวและจิตลักษณะ 3 ตัว ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ คาดคะเนถูกต้องถึง 88 % โดยผู้มาเรียนต่อแตกต่างจาก ผู้ไม่เรียนต่อทางด้านผู้มาเรียนต่อมี อายุน้อย มีฐานะดีกว่า มักเป็นโสด และรับรู้ความมั่นคงในการทำงานมากกว่า มีความเครียดในการทำงานมากกว่า มีทัศนคติที่ต่อการเรียนต่อมากกว่า และมีความกลัวความสำเร็จมากกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทที่ 4 ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จากการตอบแบบวัด และแบบสอบถามของ ผู้ที่เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 120 คน และผู้เรียนต่อจำนวน 120 คน รวม เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 240 คน ตัวแปรที่ใช้ ในกว่าวิจัยนี้จัด เป็น 4 ประเภท คือ 1) ตัวแปรทางด้านลักษณะชีวสังคมและ ภูมิหลังทั้งหมด 6 ตัวแปร 2) ตัวแปรทางด้านจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ตัวแปร 3) ตัวแปรทางด้านพฤติกรรม 4 ตัวแปร และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์จำนวน 4 ตัวแปร ซึ่งได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลตาม สมมติฐาน วิเคราะห์ในกลุ่มย่อยที่แยกตาม ตัวแปรลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง เป็นการตรวจสอบความตามสมมติฐาน

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้เสนอตามลำดับของตัวแปรตาม เป็นหลัก ตัวแปรตามที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ ลักษณะบุคลิกภาพแบบ ความกลัวความล้มเหลว ความกลัวความสำเร็จ การสนับสนุนทางสังคม ความเครียดในการทำงาน ทักษะการตัดสินใจพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้ บรรทัดฐานทางสังคมต่อการศึกษาคือ วิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลบางข้อตอบได้ไว้ ตัวแปรตาม มาเป็นตัวแปรอิสระในการทำการวิจัยพฤติกรรมการศึกษาต่อ

ในการสรุปและอภิปรายผลนี้ ได้ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน แนวทางที่แตกต่างจากที่ได้เสนอไปในบทก่อน โดยจะเน้นในด้านที่ต้องการ แสดงให้เห็นผลการทดสอบความสมมติฐาน และผลในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับอภิปรายผลในแง่ที่เป็นประโยชน์ซึ่ง ทำให้ผลการวิจัยที่มีความสำคัญ มาสรุป

การสรุปและอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานในการวิจัยที่มีทั้งหมด 7 ข้อ หากสรุปการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานในแต่ละข้อได้ดังนี้

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1 ผู้เรียนต่อสมมติฐานข้อที่ 1.1 ผู้วิจัยว่า "บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ" ซึ่งพฤติกรรมแบบนี้อาจ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ เมื่อพบว่าบุคคลที่ไม่

พฤติกรรมการศึกษาต่อ" สมมติฐานนี้ เป็นการคาดหมาย ว่าบุคคลที่เรียนต่อ น่าจะต้องมีจิตลักษณะพื้นฐานทั้ง 3 ด้านนี้แตกต่างกับ โดยในด้านลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ บุคคลที่เรียนต่อ น่าจะต้องมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ มากกว่าบุคคลที่ไม่เรียนต่อ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ไม่พบผลอย่างชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาในกลุ่มที่เป็นคนโสด (ดูตาราง ๕) แล้วพบว่าคนโสด ที่เรียนต่อ มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่า คนโสดที่ไม่เรียนต่อ ดังนั้นผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานใน กลุ่มผู้ตอบที่เป็นโสด ซึ่งมีเป็น 51 % ของคนทั้งหมดที่ศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากคนโสดนี้ ไม่มีปัจจัยทางด้านครอบครัวมาเป็นปัจจัยที่จะขัดขวาง การหาคู่ การมีงาน ความเหมาะสมของคนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ในการแสวงหาความก้าวหน้าในชีวิต การทำงาน ตลอดจนกับอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้ได้ความสัมฤทธิ์ผล (Friedman and Rosenman, 1974) ส่วนทางด้านความกลัวความล้มเหลวนั้น สมมติฐานที่หนึ่ง กล่าวว่า บุคคลที่เรียนต่อ มีความกลัวความล้มเหลวน้อยกว่า บุคคลที่ไม่เรียนต่อ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ในกลุ่มรวมก็ไม่พบผลตามสมมติฐาน แต่เมื่อได้พิจารณาในกลุ่มย่อย พบผลในกลุ่มย่อย 2 ประเภท คือ กลุ่มชาย กลุ่มที่มีฐานะดี และกลุ่มที่เป็นโสด ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อนั้น ผู้ที่เรียนต่อมีความกลัวความล้มเหลว มากกว่าผู้ที่ไม่เรียนต่อ (ดูตาราง ๖, 11, 14 ในภาคผนวก ค) ส่วนผลที่สนับสนุนสมมติฐานว่า ผู้ที่เรียนต่อ มีความกลัวความล้มเหลวน้อยกว่าผู้ที่ไม่เรียนต่อนั้น พบว่า ในผู้ตอบที่มีภาวะสุขภาพทางครอบครัวสูง ทั้งที่เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนทั้งมาก และน้อย ซึ่งเห็นผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มย่อย สำหรับความกลัวความล้มเหลวนี้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คนที่เรียนต่อกลับมีความกลัวความล้มเหลว มากกว่าผู้ที่ไม่เรียนต่อ โดยพบผลในกลุ่มรวม (ดูตาราง ๖, ๑๑ และกลุ่มย่อย 2 ประเภท คือ กลุ่มคนโสด และกลุ่มที่มีการรับราชการทางครอบครัวต่ำ) โดยผู้เรียนต่อมีความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ที่ไม่ได้เรียน เพราะสถานการณ์การเรียนต่อ กระตุ้นความกลัว และความวิตกกังวลของบุคคลมาก เพราะผู้ที่ถูกศึกษาในการวิจัยนี้ เป็นผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อ หรือศึกษาต่อพร้อมกับทำงานไปด้วย ความกลัวความล้มเหลว จึงเป็นสิ่งที่ยิ่งสำคัญ และอาจเกิดขึ้นได้มาก ผู้มาเรียนต่อ จึงจะต้องมีความกลัวความล้มเหลว มากกว่าผู้ที่

ไม่เรียนต่อ และนั่นความกลัวความล้มเหลวที่พบนี้ จึงไม่ได้เป็นจิตลักษณะพื้นฐาน แต่อาจกลายเป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์ไป ในกรณีของผู้ที่กำลังศึกษาต่อ ผลที่พบจึงกลับกันที่คาดไว้ ในส่วนความกลัวความล้มเหลวนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มย่อย สำหรับความกลัวความสำเร็จนั้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คนที่เรียนต่อกลับมีความกลัวความสำเร็จ มากกว่าผู้ไม่เรียนต่อ โดยพบผลใน กลุ่มรวม (ดูตาราง 7) และกลุ่มย่อย 2 ประเภท คือ กลุ่มคนโสดและกลุ่มผู้ที่รับรู้ว่ามีภาระทางครอบครัวต่ำ (ดูตาราง 8 และ 10) ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของฮอร์นเนอร์ (Horner 1986:1972:1974;) ว่า ความกลัวความสำเร็จ จะสูงขึ้นตามศักยภาพความสำเร็จของบุคคล หมายถึงในบุคคลที่ประสบความสำเร็จมาก มีสถานภาพและระดับชั้นทางสังคม และการศึกษาสูง มีจิตลักษณะความกลัวความสำเร็จ สูงกว่าบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวต่ำ และจากผลการวิจัยของเฟลมมิง (Fleming, 1987) ที่ได้ทำการศึกษาความกลัวความสำเร็จ ในกลุ่มนักศึกษาหญิงผิวดำ ที่มีระดับชั้นทางสังคมต่างกัน โดยแบ่งออกเป็นชั้นชั้นกลาง และชั้นชั้นต่ำพบผลการวิจัยว่า ความกลัวความสำเร็จ มีผลทางลบกับพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ เฉพาะในกลุ่มที่เป็นชั้นชั้นต่ำและยังพบผลอีกว่า เมื่อให้ข้อมูลย้อนกลับว่า ตนเองประสบความสำเร็จแล้ว ปรากฏว่า มีความกลัวความสำเร็จสูงขึ้น และในการวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ก็เป็นคนที่ทำงานมาแล้ว และกลับมาเรียนต่อ คือได้รับความสำเร็จมาแล้วจากการสอบเข้าเรียนต่อ ดังนั้น การที่พบผลการวิจัยว่า คนที่เรียนต่อมีความกลัวความสำเร็จมากกว่า ผู้ที่ไม่เรียนต่อ จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฟลมมิงนี้ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากในสถานการณ์การศึกษาต่อ เป็นสถานการณ์มุ่งสัมฤทธิ์ และมีการแข่งขัน พฤติกรรมการศึกษาต่อ ก็เป็นพฤติกรรมมุ่งสัมฤทธิ์ ผู้ที่เรียนต่อซึ่งอยู่ในสถานการณ์มุ่งสัมฤทธิ์ผลสูงนั้น อาจมองเห็นประโยชน์และโทษของความสำเร็จได้ชัดเจนกว่า ผู้ที่ไม่เรียนต่อ อย่างไรก็ตามการพบผลนี้ก็กลับกันกับที่คาดหมายในส่วนนี้ อาจอธิบายได้อยู่บ้าง จากผลส่วนอื่นที่จะกล่าวต่อไปในการวิจัยนี้

ดังนั้นจึงสรุปผลการวิจัยเพื่อตรวจสอบสมมติฐานในข้อที่ 1 ได้ว่าในส่วนที่เป็นลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ ผู้ที่เรียนต่อมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่า

ผู้ที่ไม่เรียนต่อเฉพาะในกลุ่มที่เป็นคนโสดเท่านั้น. ในส่วนที่เป็นความกลัว ความล้มเหลว พบผลสนับสนุนในบางกลุ่มย่อย และบางกลุ่มย่อยนี้ พบผลที่กลับ กับสมมติฐานอย่างชัดเจนด้วย. ถ้าหาความกลัวความล้มเหลวนั้นพบว่า ไม่ สนับสนุนสมมติฐาน. และผลการวิจัยกลับกับสมมติฐานคือ. คนที่เรียนต่อ มีความกลัวความล้มเหลว มากกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ. ทั้งนี้ คนที่เรียนต่ออาจเกิด การขาดความมั่นใจ. เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว จะต้องไปประสบกับภาระกิจ หน้าที่ที่เพิ่มขึ้น. หรืออาจต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างไป. จึงทำให้คนที่เรียนต่อ มีความกลัวความล้มเหลว มากกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ (Farmer and Ryans, 1980). ฉะนั้นสมมติฐานที่หนึ่ง จึงได้รับการสนับสนุนจากผลการวิจัยนี้เพียง 40 %. เฉพาะตัวแปรตามที่ เป็นลักษณะบุคลิกภาพเท่านั้น.

สรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 2 จากสมมติฐานข้อที่ 2

ผู้กล่าวหาว่า "บุคคลที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อมีจิตลักษณะตามสถานการณ์ คือ มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่า. และมีความเครียดในการทำงาน. มากกว่า. บุคคลที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ". สมมติฐานนี้เป็นการคาดการณ์ว่า บุคคลที่เรียนต่อจะมีความวิตกกังวลตามสถานการณ์แตกต่างกับ. โดยในด้าน การสนับสนุนทางสังคมผู้ที่เรียนต่อ ควรจะมีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่าผู้ที่ไม่เรียนต่อ. เนื่องจากบุคคลที่เรียนต่อเป็น. ได้รายงานว่ามี การสนับสนุนทางสังคมต่ำ. ประสบกับความกดดัน. และความสับสนในบทบาทการ ทำงาน (Jacobi, 1964). เมื่อตนเองได้รับการสนับสนุนทางสังคมต่ำ. และ การได้มาศึกษาต่อ. จะเป็นการเพิ่มการสนับสนุนทางสังคมที่จะได้รับในอนาคต. ซึ่งจากผลการศึกษาวิจัยในส่วนนี้ ไม่พบผลในกลุ่มรวม. แต่พบผลในกลุ่มย่อยที่กลับกับสมมติ ฐานเดิม. ผู้เรียนต่อรู้สึกว่าเขาได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากกว่าผู้ที่ไม่เรียนต่อ. เช่น. ในกลุ่มหญิงที่รับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ. ในผู้ที่มีการศึกษาที่ต่ำกว่า. เรียนต่อน้อยกว่า. ในหมู่ผู้ตอบที่ฐานะสูงและอายุน้อยด้วย. ดังนั้นผลการศึกษาวิจัยในส่วนนี้ เป็นการรับรู้การ สนับสนุนทางสังคมนี้. จึงกล่าวโดยสรุปว่าไม่สนับสนุนสมมติฐาน. ทั้งนี้อาจเป็น เพราะอาจ. คนไทยจะทำอะไรก็ต้องได้รับการส่งเสริมจากคนรอบข้างเสียก่อน. ในพฤติกรรมการรับรู้พฤติกรรมการสร้างสังคม. ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัย การส่งเสริม. คนที่มีพฤติกรรมการสร้างสังคมนั้น. ได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูงกว่า. คนที่ไม่มีพฤติกรรม. (เวงพลอย. ชุมทวิจิตรา. 2530). และในสถานการณ์

การศึกษาคือ เป็นสถานการณ์ที่ต้องฝ่าฟัน ดังนั้นคนที่มาเรียนต่อนี้ อาจต้อง
ได้รับแรงสนับสนุนในปริมาณที่มาก เพื่อช่วยในการตัดสินใจมาเรียนต่อ ว่าได้รับ
ความเครียดในการทำงานนั้น ได้มีผลกระทบการที่ว่า คนที่มาเรียนต่อ ควรจะ
ต้องมีความเครียดในการทำงานก่อนมาเรียนต่อมากกว่า คนที่ไม่มาเรียนต่อ
จากผลการวิจัยในส่วนนี้พบว่า สอดคล้องกับสมมติฐานอย่างใดอย่างหนึ่งทั้งใน
ส่วนที่เป็นกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ที่ชัดเจนคือ ผู้ที่มีฐานะค่อนข้างต่ำ ผู้ที่อายุ
มากและ เป็นหญิงพบผล เช่นนี้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย และในกลุ่มที่มีการรับรู้
ภาระทางครอบครัวสูง ก็พบว่า คนที่มาเรียนต่อ มีความเครียดในการทำงาน
สูงกว่าคนไม่เรียนต่อ ซึ่งก็ไม่พบผลเช่นนี้ ในกลุ่มที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัว
สูง ซึ่งผลการวิจัยในส่วนนี้ สอดคล้องการวิจัยของ สงครี อัยสิน (2527)
ที่พบว่า คนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ มักมีความเครียด
มากกว่า คนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง และจากการวิจัยของ
เขวาลักษณ์ เลาหะจินดา (2518) ที่พบว่า พยอบาลประจำการนั้น มีความ
เครียดในการทำงานมาก เนื่องจากมองไม่เห็นความก้าวหน้า ในงานที่ทำอยู่
จึงได้ลาออกจากงานเพื่อมาเรียนต่อ และแสวงหาความก้าวหน้าด้วยตนเอง
ดังนั้น ในส่วนที่เป็นความเครียดในการทำงานนี้ จึงสรุปได้ว่าสนับสนุนสมมติฐาน
ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 2 กลุ่ม

สรุปผลการวิจัย ในส่วนที่เป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ได้ว่า
สนับสนุนสมมติฐานครึ่งหลัง คือ ที่เกี่ยวข้องกับ ความเครียดในการทำงาน
ส่วนการสนับสนุนทางสังคมนั้น ไม่พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานอย่างใดอย่างหนึ่งที่
จะยอมรับได้

สำหรับการอภิปรายผลในส่วนต่อจากนี้ จะอภิปรายผลในส่วนที่เป็น
สมมติฐานข้อที่ 4 5 และ 6 ก่อนเนื่องจากเป็นสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับ
สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ข้างต้น แล้วจึงจะพิจารณาผลตามสมมติฐานที่ 3 และ 7

สรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 4 ในสมมติฐานข้อที่ 4
ได้กล่าวไว้ว่า "ในกลุ่มเบรียบเทียบ 2 กลุ่มนั้น มี 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มี
พฤติกรรมการศึกษาต่อ และอยู่ในสภาพแวดล้อมอันเหมาะสมน้อย มีลักษณะ
บุคลิกภาพแบบเอสูงกว่า ความกลัวความล้มเหลวต่ำกว่า และความกลัว

ความสำเร็จต่ำกว่า กลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แออัดยัดเยียดมาก" สมมติฐานที่ 4 นี้ต้องการตรวจสอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณืแออัดยัดเยียด ซึ่งในที่นี้หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ของตัวแปร การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน บุคคลที่อยู่ในสถานการณืแออัดยัดเยียดมาก คือ บุคคลที่มีคะแนนจากแบบวัดการรับรู้การมีภาระทางครอบครัวน้อย และมีคะแนนการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานมาก กับตัวแปรตามอันได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จ ดังนั้นในการตรวจสอบสมมติฐานข้อนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และความกลัวความสำเร็จแบบ 3 ทาง โดยใช้ ตัวแปรการเรียงต่อ การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว และการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน เป็นตัวแปรอิสระ ในการสรุปและอภิปรายผลในส่วนนี้จะเสนอผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตัวแปรตามคือ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว และ ความกลัวความสำเร็จ แล้วจึงสรุปผลตามสมมติฐานทั้งหมด ดังนี้

จากการพิจารณา ผลการวิเคราะห์คะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ดังกล่าว ไม่พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 4 แต่ประการใด สำหรับ ตัวแปรความกลัวความล้มเหลวนั้น ตามสมมติฐานได้กล่าวว่า กลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และอยู่ในสถานการณืแออัดยัดเยียดน้อย มีความกลัวความล้มเหลวต่ำกว่า กลุ่มที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แออัดยัดเยียดมาก โดยสภาพแวดล้อมที่แออัดยัดเยียดน้อยนั้น หมายถึง การที่บุคคลมีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง และมีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ จากผลการวิเคราะห์ คะแนนลักษณะความกลัวความล้มเหลว พบว่า โดยกลุ่มที่เป็นคนโสด คนที่เรียงต่อ มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวมาก และมีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานน้อย มีความกลัวความล้มเหลวมากกว่า ผู้ตอบที่ไม่เรียงต่อ มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวน้อย และมีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานสูง จะเห็นได้ว่า ผลที่ได้นี้ตรงข้ามกับสมมติฐาน คือในสภาพแวดล้อมแออัดยัดเยียดน้อย คือ มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง และมีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ คนที่เรียงต่อ

กลับมีความกลัวความล้มเหลว มากกว่าผู้ที่ไม่เรียนต่อ และอยู่ในสภาพแวดล้อม
 เอื้ออำนวยสูง ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานแต่อย่างใด
 และในส่วนที่เป็นความกลัวความสำเร็จนั้น จากผลวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าคะแนน
 ความกลัวความสำเร็จ ไม่แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ผลจึงไม่สนับสนุน
 สมมติฐานที่ 4 กล่าวโดยสรุป ในส่วนนี้ได้ว่าผลการวิจัยนี้ ไม่สมมติฐานข้อที่ 4
 แต่อย่างใดก็ตามทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม คือ
 การมีภาระทางครอบครัว มีส่วนให้บุคคลมาเรียนต่อมากกว่า ปัจจัยทาง
 ด้านจิตลักษณะ คือ ความกลัวความสำเร็จ ซึ่งผลนี้สอดคล้องกับ ผลการวิจัย
 ในครั้งนี้ ในส่วนที่เป็นการทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ว่าตัวแปรทางด้าน
 ลักษณะชีวสังคม สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อ ได้ดีกว่าตัวแปรทาง
 ด้านจิตลักษณะ ดังจะได้เสนอในส่วนต่อไป และจากผลการวิจัยของ พิมพ์พร
 รังสิกรพม (2525) ก็แสดงให้เห็นว่า การไม่มีภาระทางครอบครัว ก็เป็น
 เหตุหนึ่งที่เป็นเหตุจูงใจให้บุคคลมาเรียนต่อ

นอกจากนี้ ในการวิจัยนี้ ยังได้มีการศึกษา เพื่อดูความสัมพันธ์
 ระหว่างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ว่าขึ้นอยู่กับ
 จิตลักษณะของบุคคลหรือไม่เพียงใด จึงได้มีการคาดการณ์และวิเคราะห์เพื่อ
 ตรวจสอบตามสมมติฐานข้อที่ 5 และ 6 ดังนี้

สรุปและอภิปรายผลความสมมติฐานข้อที่ 5 ในสมมติฐานข้อที่ 5
 ได้กล่าวว่า "ในกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อน้อย คนที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ
 มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่า ความเครียดในการทำงานก่อนมา
 เรียนสูงกว่า และมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม สูงกว่าคนที่ไม่มีพฤติกรรม
 การศึกษาต่อ" จากสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ได้กล่าวนี้ จะเห็นได้ว่ามีวัตถุประสงค์
 เพื่อต้องการศึกษาอิทธิพลร่วม ระหว่างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ กับพฤติกรรม
 การศึกษาต่อ โดยสมมติฐานข้อนี้ต้องการตรวจสอบว่า ถ้าบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อ
 การศึกษาต่อน้อยแล้ว บุคคลยังมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ดังนั้น เขาควรจะต้องมี
 จิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นเครื่องผลักดัน ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม
 ความเครียดในการทำงาน และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ที่เอื้อต่อการ
 เกิดพฤติกรรมการศึกษาต่อ

ในส่วนที่เป็นการสนับสนุนทางสังคมนั้น จากการที่สมมติฐานได้กล่าวว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อเนื่อง และมีพฤติกรรมการศึกษาต่อเนื่อง ควรจะมีการสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่า คนที่ไม่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อเนื่อง จากผลการวิเคราะห์ พบว่าคนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและเรียนต่อเนื่อง มีการสนับสนุนทางสังคมต่ำกว่า กลุ่มเปรียบเทียบกับอื่น ๆ พบผลในกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่มีอายุมาก และมีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 นอกจากนี้ ผลในการวิจัยนี้ พบว่ากลับกับสมมติฐานที่ได้คาดการณ์ไว้คือ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อเนื่อง แต่เรียนต่อ มีการสนับสนุนทางสังคมสูงกว่า ผู้ตอบที่มีทัศนคติที่ดีน้อย แต่ไม่เรียนต่อ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ตอบที่มีอายุน้อยทั้งหมด จะเห็นได้ว่า คนที่มีอายุน้อย เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่มีส่วนให้บุคคลเรียนต่อ และมีความต้องการการเรียนต่อมากกว่า คนที่มีอายุมาก (เกรองจิต วาที่สาชกกิจ .2522) และพบผลที่ชัดเจนนั้น ในหมู่ที่มีอายุน้อย และในขณะเดียวกัน ก็มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวสูง และอายุน้อยที่มีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำด้วย

สำหรับตัวแปรความเครียดในการทำงานนั้น จากการที่ได้มีการคาดการณ์ว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อเนื่อง และเรียนต่อ ควรจะต้องมีความเครียดในการทำงาน สูงกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ จะผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่พบว่า คะแนนความเครียดในการทำงาน แปรปรวนไปตามการเรียนต่อ และทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อเลย ดังนั้นผลการวิจัย จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อ 5 ในส่วนที่เป็นความเครียดในการทำงาน

ส่วนตัวแปรการรับรู้การบรรทัดฐานทางสังคมต่อการเรียนต่อเนื่อง จากการที่ได้มีการคาดการณ์ว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อเนื่อง และเรียนต่อ ควรจะต้องมีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมสูงกว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อเนื่อง แต่ไม่เรียนต่อ ผลจากการวิจัยนี้ พบผลเฉพาะในกลุ่มที่เป็นคนโสดและมีการรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำเท่านั้น ซึ่งก็เป็นส่วนใหญ่ของผู้ถูกศึกษา

ดังนั้นผลจากการวิจัยในส่วนที่เป็นสมมติฐานข้อที่ 5 นี้สามารถสรุปได้ว่า สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะที่เป็นการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมนั้นพบผลอย่างชัดเจน ส่วนในตัวแปรความเครียดในการทำงานนั้น

สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 ในหนึ่งกลุ่ม และผลกลับการสมมติฐานข้อที่ 5 ด้วย ส่วนตัวแปรความเครียดในการทำงานนั้น ผลจากการวิจัยนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 นี้

สรุปและอภิปรายความสมมติฐานข้อที่ 6 จากสมมติฐานข้อที่ 6 ได้กล่าวว่า "ในกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมาก คนที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ เป็นคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอสูงกว่ มีความกลัวความล้มเหลวต่ำกว่า และมีความกลัวความสำเร็จต่ำกว่า คนที่ไม่มีความประพฤติการศึกษต่ำ" จากสมมติฐานข้อที่ 6 นี้ ต้องการตรวจสอบว่า ถ้าบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมากและเรียนต่อ ควรจะต้องมีจิตลักษณะพื้นฐานที่เอื้อต่อการเรียนต่อ นั่นคือ คนที่เรียนต่อ ควรจะต้องมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอสูง, มีความกลัวความล้มเหลวต่ำ และมีความกลัวความสำเร็จต่ำ

ในส่วนที่เป็นลักษณะบุคลิกภาพแบบเอนั้น จากการที่ได้มีการคาดการณ์ว่า "คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมาก และเรียนต่อ ควรจะต้องมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ" ผลจากการวิจัยพบว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่า กลุ่มเปรียบเทียบกับในกลุ่มที่ผู้ตอบมีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ ในขณะเดียวกันก็มีอายุมากด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอนี้ มีความต้องการที่จะเสริมสร้างศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น เพื่อให้ตนเองนั้น สามารถควบคุมสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ได้ (Strube et. al. 1987) ได้ ดังนั้น การที่คนที่มีบุคลิกแบบเอ มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ มาเรียนต่อนั้นก็เพื่อต้องการเสริมสร้าง พัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น กล่าวคือ เพื่อต้องการควบคุมสถานการณ์ และสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะในสถานการณ์การทำงานของตนเองให้ได้นั่นเอง ดังนั้นผลการวิจัยนี้ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

สำหรับความกลัวความล้มเหลว จากการที่ได้มีการตั้งสมมติฐานไว้ว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมากและเรียนต่อ ควรจะต้องมีความกลัวความล้มเหลวน้อยกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ ผลจากการวิจัยในส่วนนี้พบผลในกลุ่มรวมว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อมาก เรียนต่อ มีความกลัวความล้มเหลวต่ำกว่าคนที่ไม่เรียนต่อ แต่ก็พบผลในทำนองเดียวกันกับ คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อ

การเรียนต่อมากแต่ไม่เรียนต่อ โดยพบผลในกลุ่มรวม และในกลุ่มโสด ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 เป็นจริง เดียว :

ส่วนผลการวิจัยในความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับทัศนคติเรียนต่ออย่างใด : ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน

จากที่กล่าวมานี้ สามารถสรุปผลตามสมมติฐานข้อที่ 6 ได้ว่าผลการวิจัยในส่วนที่เป็นลักษณะบุคคลกับรูปแบบบอ สนับสนุนสมมติฐานในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ส่วนผลที่เกี่ยวข้องกับค่าทัศนคติความล้มเหลว และความกลัวความล้มเหลว นั้นไม่สนับสนุนสมมติฐาน

สรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 3 และ 7 : จากสมมติฐานที่ 3 กล่าวว่า "ทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาค้น และการรับรู้อุปสรรคทางสังคมต่อการศึกษาค้น สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้" จากการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนที่เป็นค่าวิเคราะห์จากแบบประเภท พบว่าทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ และการรับรู้อุปสรรคทางสังคมต่อการเรียนต่อนั้น เข้าสู่สมการทำนายพฤติกรรมของนักศึกษาทั้งสองตัวแปร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพบผลในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด : นั่นคือ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 อย่างเด่นชัด และเป็นไปตามทฤษฎีการกระทำของเฟดเชน (Fishbein and Ajzen, 1975) ที่ว่า : บุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อและบุคคลรอบข้างสนับสนุนให้มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ ก็ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการศึกษาต่อ (Carpenter and Fleishman, 1969) ซึ่งปัจจัยทั้งสองนี้ สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ : โดยจากผลการวิจัยนี้พบว่าได้ปริมาณความถูกต้องในการคาดคะเนนั้น มีค่าสูงถึง 65 % ในกลุ่มรวม

ส่วนในสมมติฐานข้อที่ 7 นั้นได้กล่าวว่า "จิตลักษณะทั้ง 7 ด้าน และลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 7 ด้าน ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อของบุคคลได้ดีที่สุดของทั้งหมดคือ จิตลักษณะทั้ง 7 ด้าน และสุดท้ายคือ ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง 7 ด้านตามลำดับ" จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ตัวแปรทางด้านจิตลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง และจิตลักษณะทั้งหมด 13 ตัวแปร นั้นสามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ : โดยพบผลใน

กลุ่มรวมว่า ตัวทำนายนายรวมทั้งหมด 13 ตัว สามารถคาดคะเนพฤติกรรม การศึกษาต่อของบุคคล ได้ถูกต้องถึงร้อยละ 88 โดยมีตัวแปรในการทำนายนาย สูงสุด 7 ตัวแปร คือ ผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ เป็นผู้ที่มียาอายุ น้อย มีความ เครียดในการทำงานมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ มีความกลัวความสำเร็จ สูง มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง มีสถานภาพความมั่นคงใน การทำงานสูง และเป็นโสดซึ่งจะเห็นได้ว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาน การณ์กับจิตลักษณะนี้ เป็นรูปแบบที่สามารถใช้วิเคราะห์ปัจจัย เพื่อทำนาย พฤติกรรมได้ดีกว่า จิตลักษณะเพียงด้านเดียว หรือ สถานการณ์เพียงด้าน เดียว (Endler and Magnusson. 1975 : Conger et. al. 1984) และจากการที่ได้วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรทางจิตลักษณะ 7 ตัว พบว่ามีตัวแปร ในการทำนาย 4 ตัว คือการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ความเครียดในการ ทำงาน ทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ และความกลัวความสำเร็จ ซึ่งสามารถ คาดคะเนพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ถูกต้องร้อยละ 66.67 และจากการที่ วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรทางลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังพบว่าตัวแปรที่ทำนายนาย พฤติกรรมการศึกษาต่อได้คือ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การรับ รู้ภาระทางครอบครัว สถานภาพสมรส และเพศ ซึ่งสามารถคาดคะเนความ ถูกต้องในการทำนายได้ร้อยละ 85 ดังนั้นผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงสนับสนุน สมมติฐานในส่วนที่หนึ่ง ที่ศึกษาตัวแปรทางด้านลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง รวมกับตัวแปรจิตลักษณะร่วมกันทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้ดี แต่ผลใน การวิเคราะห์ในส่วนที่เป็นตัวแปรทางด้านจิตลักษณะ และตัวแปรทางด้านลักษณะ ทางชีวสังคมและภูมิหลังนั้น พบว่า การวิเคราะห์ในส่วนที่เป็นตัวแปรทางด้าน ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง สามารถคาดคะเนความถูกต้องในการทำนายได้ ถูกต้องร้อยละ 85 ซึ่งมากกว่าการใช้ตัวแปรจิตลักษณะ 7 ตัวในการทำนาย ซึ่ง ผลจากการวิเคราะห์ สามารถคาดคะเนความถูกต้องในการทำนายได้ร้อยละ 67 ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์โดยใช้ ตัวแปรทางด้านลักษณะทางชีวสังคมและ ภูมิหลังเป็นตัวทำนายนั้น พบตัวแปรที่มีความสำคัญในการทำนายนายพฤติกรรม การศึกษาต่อคือ อายุ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และ สถานภาพสมรส ซึ่งจะเห็นได้ว่า คนที่มีอายุน้อย เรียนต่อมากกว่าคนที่มียา

สังคมต่ำ แต่จากผลการวิจัยที่พบว่า ในบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำนั้น ถ้าเขามีอายุน้อย และได้รับการส่งเสริมจากบุคคลรอบข้างแล้ว กลุ่มคนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจะไปเรียนต่อ ดังนั้นถ้าเราสามารถให้การส่งเสริมบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ไปเรียนต่อ นั้น ก็ควรที่จะส่งเสริมในขณะที่เขายังมีอายุน้อย และต้องได้รับการเห็นชอบจากบุคคลที่เขาเกี่ยวข้องด้วย ส่วนในกลุ่มสุดท้ายที่พบว่า บุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ น้อย มักจะไม่เรียนต่อ แต่จากการที่พบว่า คนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ น้อย มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมสูงนั้น มีพฤติกรรมการศึกษาต่อ จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า ถ้าคนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ น้อย แต่ถ้าได้รับการส่งเสริม หรือได้รับการสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง แล้วก็มีโอกาสเป็นไปได้มากกว่า เขาจะมาเรียนต่อ

2) ประเภทของผู้ถูกศึกษาที่ตัวแปรต่าง ๆ ไม่เกี่ยวข้องกับ

พฤติกรรมการศึกษาต่อ ในกลุ่มคนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำนั้น ตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อก็คือ เพศ การรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงาน สถานภาพสมรส การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว และตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว ความกลัวความสำเร็จ การรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม และในกลุ่มที่มีการรับรู้สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำนั้นพบว่า ตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อคือ เพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สถานภาพสมรส การรับรู้การมีภาระทางครอบครัว และตัวแปรทางด้านจิตลักษณะ ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ความกลัวความล้มเหลว ความกลัวความสำเร็จ การสนับสนุนทางสังคม และการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งทั้งสามกลุ่มนี้ ควรจะได้มีการนำตัวแปรอื่น ๆ ที่คิดว่าเกี่ยวข้องมาศึกษา เพื่อให้สามารถทำนายพฤติกรรมและกำหนดการส่งเสริมบุคคลให้มีพฤติกรรมการศึกษาต่อให้แม่นยำและถูกแนวทางมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้เป็นสิ่งที่ได้จากการรวบรวมเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1) ควรจะได้มีการนำตัวแปรที่ในการวิจัยนี้ ที่ไม่จับผลที่เด่นชัดไป
ศึกษาในกลุ่มอื่น ๆ เช่น ในกลุ่มที่เรียนชั้นที่ โดยยังไม่ได้ทำงานเพื่อให้ได้
ความเด่นชัดว่าตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้ อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการศึกษาต่อใน
กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาอื่น ๆ

2) ควรจะได้มีการศึกษาพฤติกรรมการศึกษาต่อ ก่อนที่พฤติกรรมจะเกิดขึ้น
ซึ่งจะต้องทำการเก็บข้อมูลในส่วนที่เป็นสาเหตุ ซึ่งได้แก่จิตลักษณะพื้นฐาน ที่อาจจะ
เกี่ยวข้องมาจากการที่จะเก็บข้อมูลในกลุ่มที่ทำงานแล้ว ซึ่งเป็นการศึกษาถึงสาเหตุของ
การเกิดพฤติกรรมโดยแท้จริง จึงอาจจะทำให้ผลการวิจัยมีผลที่เด่นชัดมากขึ้น

3) จากที่พบว่า คนที่มีส่วนสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีการ
รับรู้สภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ และมีอายุมากขึ้น ตัวแปรในการวิจัยนี้
ไม่เกี่ยวข้องกันพฤติกรรมการศึกษาต่อ จึงควรได้มีการนำตัวแปรอื่น ๆ ที่คิดว่าเกี่ยวข้อง
มาศึกษา เพื่อทำให้สามารถทำนายพฤติกรรม และกำหนดการส่งเสริมให้บุคคล
ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อได้แก่มามากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

จากผลการวิจัยนี้ทำให้เห็นแนวทางที่จะเสนอแนะในทางปฏิบัติได้ดังนี้

1) ควรจะได้มีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้ผู้
ที่ทำงานเกิดความรู้สึกว่ามีตัวมั่นคงในการทำงาน ทำให้เกิดความต้องกา
มาศึกษาต่อ เพื่อต้องการนำความรู้ที่ได้กลับไปพัฒนา ทั้งศึกษาตนเอง
ประสิทธิ์ภาพในการทำงานของหน่วยงาน โดยเฉพาะในกลุ่มคนที่มีอายุน้อยและ
โดย โดยเฉพาะในหน่วยงานที่มีตัวมีความต้องการวิทยากรบุคคลขั้นสูงที่จะเป็นกำลัง
สำคัญในการพัฒนาประเทศ

2) พฤติกรรมการศึกษาต่อ เป็นพฤติกรรมที่น่าจะต้องมีการส่งเสริม เพราะนอกจากจะเป็นพฤติกรรมที่ต้องการเสริมสร้างศักยภาพในตนเองแล้ว ยังเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นบุคลากรชั้นสูงของประเทศ ดังนั้น ถ้าจะให้บุคคลมีความต้องการศึกษาต่อแล้ว บุคคลรอบข้างควรให้การส่งเสริม ด้วยการเห็นด้วยและพร้อมที่จะให้การสนับสนุน โดยเฉพาะในกลุ่มคนที่มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อ

3) จากที่พบว่าคนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มีความมั่นคงในการทำงานต่ำ และมีอายุมาก มักจะไม่เรียนต่อนั้น แต่จากการวิจัยนี้พบว่า ถ้าได้มีการส่งเสริมให้เขามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อ โดยการชักจูงของหัวหน้า หรือจากทางสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะในคนอายุมากแล้ว ก็มีโอกาเป็นไป ได้มากกว่า เขาจะมาเรียนต่อ

ภาคผนวก ก
บรรณานุกรม

- ✓ ทรองจิต วาที่สาชกกิจ. ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่องทางการพยาบาล
ของพยาบาลในโรงพยาบาลสังกัดสภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2522. อัดสำเนา.
- กองแผนงาน, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. รายงานสรุปประมวลผลเรื่องภาวะการหางานทำ
ของบัณฑิต ระบุปี 2525-2526. 46. 2527.
- กองแผนงาน, สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานภาวะการหางานทำ
ของบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระบุปี 2529 - 2530. 22. 2531
- ✓ จินตนา บิลมาศ และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน"
ผลการวิจัยของสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน ส.ง.กพ. 2529 : 149 หน้า.
- ✓ ชินโอสภ หัสภาเรอ. "ความเครียดจากการทำงานและวิธีการแก้ไข," นิตยสารท้องถิ่น.
2 (กุมภาพันธ์) : 41-41. 2529.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน "การวิจัยทางจิตวิทยาสังคม," เอกสารประกอบการอบรมนักวิจัย
สังคมศาสตร์ ครั้งที่ 5 เอกสารหมายเลข 12. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ : 80-107. 2523.
- , "การทำนายพฤติกรรมจากทัศนคติ," เอกสารประกอบการอบรมนักวิจัยขั้นสูง
ทางพฤติกรรมศาสตร์ ในหัวข้อ "การวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม" ของสถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, เมษายน, 2524.
- ✓ ทองกษัตริย์ วัชรโรชาน. การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาพยาบาลในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2523. อัดสำเนา.
- ✓ วิรัชชัย ชัยจิราชากุล. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกเรียนสายสามัญและ
สายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ปีการศึกษา
2513. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร,
2513. อัดสำเนา.
- เนพนธ์ สัมมา. จิตลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- ✓ นพรัตน์ พลนิบลย์ เรณา พงษ์เรืองพันธ์ และผ่องศรี เกียรติเลิศสนา. การศึกษาความต้องการ
การศึกษาต่อในสาขาเฉพาะทางการพยาบาลระดับปริญญาโทของพยาบาล. ผลการวิจัย
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน, 2530. อัดสำเนา

นวล พันธมนาวินและคนอื่น ๆ การยอมรับวิชาการแผนใหม่ กับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ความกล้า
เสี่ยงและความวิตกกังวลของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดในภาคหลวงเหล็ก จังหวัดสระบุรี และ
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา. โครงการสำนักและส่งเสริมฝึกอบรม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.

ประเสริฐ แก้วเพ็ชร. การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
อัดสำเนา.

ผจงจิต อินทสุวรรณ. สถิติอนุमान สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2528, 224 หน้า

✓ ทรัพย์ ทิพย์พิชัย. การวิเคราะห์ตัวแปรที่สัมพันธ์กับระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
ของข้าราชการครูกรมสามัญศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อเต็มเวลา ระหว่างปีการศึกษา.
2521-2530. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
อัดสำเนา.

✶ พวงพลอย ชูหัวใจจิตร. ประสิทธิผลของแรงสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการสร้างสาม.
วิทยานิพนธ์ ว.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.อัดสำเนา

✓ พิมพ์พร รังสิกรพม. ความต้องการในการศึกษาต่อเนื่องของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525. อัดสำเนา.

✶ วัชร ครึกครื้นจิตร. ความเครียดและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา :
ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเขตการศึกษาส่วนกลางและเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์
ว.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529. อัดสำเนา.

✓ การดี รัตนอุดม. ความต้องการในการศึกษาต่อเนื่องของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนใน
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
อัดสำเนา.

✓ มณีสวรรค์ บุญเปี่ยม, ร.ท. แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เข้าโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์
และอนามัย กองทัพบก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม) กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.

✓ ชัยรียง ศุภรัตน์. "ท่านทนต่อความเครียดได้ดีเพียงไร," วารสารสุขภาพ. 12(5) : 25-27. 2527.

✓ ยาวลักษณ์ เลหาะจินดา. สภาพความพึงพอใจงานและความตั้งใจที่จะทำงานอยู่ต่อไป หรือลาออก
ของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัดสำเนา

ลัดดา สุวรรณรัตน์. แรงจูงใจในการศึกษาวิชาชีพและความมุ่งมั่นที่จะออกไปประกอบอาชีพของ
นักเรียนในโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา

วรมณีย์ ประเด็นนท์. มูลเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนในโรงเรียน
เกษตรกรรม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2517.
อัดสำเนา

✓ ศิริอนันต์ จุฑะเตมีย์. ความเครียดของอาจารย์พยาบาลที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพยาบาล.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา

สังศรี จัยสิน และคนอื่น ๆ. "รายงานเบื้องต้น : การสำรวจภาวะสุขภาพจิตของประชาชน
จังหวัดสกลบุรี," วารสารกรมการแพทย์. 10 : 247-259. 2528. อัดสำเนา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. สถิติวิเคราะห์และแผนภาพสำเร็จ
การศึกษากับการมีงานทำ. 2528.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 6 (2530-2534). 2529.

สุภา มาลากุล. "วัฒนธรรมกับพัฒนาการเด็กวัยรุ่น," วารสารจิตวิทยาคลินิก. 4(2) :
13-24 ; พฤษภาคม 2516.

สุวิทย์ ยอดมณี. "คลื่นลูกใหม่," วารสารข้าราชการ. 30 (10) : 85-87 ; ตุลาคม
2528.

โสดกมล มีทรัพย์. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจและความมั่นใจในการเลือกเรียนครูของนิสิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมวัน บางมดและนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่จบชั้น ม.ศ. 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.

สุชาติ ประสิทธิ์วิรุณสินธุ์ และลัดดาวัลย์ ยอดมณี. เทคนิคในการวิเคราะห์ในการวิเคราะห์
ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : หจก.ภาพพิมพ์,
2527.

อรพินทร์ กลุประภา. การพัฒนาบุคลากรในวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2523. อัดสำเนา.

อรรณพล เค็ดดวง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลของนักเรียน
พลตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2518. อัดสำเนา. ✓

Ajzen; Icek and Fishbein, Martin. Understanding Attitudes
and Predicting Social Behavior. Englewood Cliffs, N.J.
Prentice-Hall. 1980.

Alper, Thema G. Achievement Motivation in College Women.
A Now - You - See - It - Now - You - Don't Phenomenon.
American Psychologist. March : 194 - 203. 1974.

Anastasi, Anne. Psychological Testing. 5th ed., New York, Macmillan
Publishing Co., Inc. 1982. 783 P.

Atkinson, J.W. An Introduction to Motivation. New York. Van Nostrand. 1964.

Atkinson, John W. and Norman T. Feather. A Theory of Achievement
Motivation. New York. John Wiley & Sons. Inc., 1966. 392 P.

Berelson, Bernard. International Encyclopedia of the Social Sciences.
Edited by Sills, David L. The Macmillon Company and The Free
Press. V. 2 : 41 - 45. 1986.

Berney, Robert C., Burdick, Harvey and Richard C. Teevan. Fear of
Failure. Van Nostrand, Reinhold Company, Copyright by American
Book Company. 1969, 275 P.

- Carpenter, Peter G. and John A. Fleishman Linking Intentions and Behavior : Australian Students' College Plans and College Attendance. American Educational Research Journal. Vol 24 (spring) : 79 - 105. 1987.
- Chabassol, David J. and Ishiyama, F. Ishee. Correlations Among Three Measures of Fear of Success. Psychological Reports. 52 : 55 - 58. 1983.
- Conger, Rand D. et. al. Perception of Child, Child Rearing Values, and Emotional Stressors and Observed Maternal Behavior. Child Development. 55 : 2234 - 2247. 1984.
- Cook, Elizabeth A and Chandler, Theodore, A. Is Fear of Success a Motive ? An Attempt to Answer Criticisms. Adolescence. 19(75) : 667 - 674. 1984.
- Dillon, William R. and Kumar, Ajith. Attitude Organization and the Attitude-Behavior Relation : A Critique of Bagozzi and Burnkrant's Reanalysis of Fishbein and Ajzen. Journal of Personality and Social Psychology. 49(1) : 33 - 46. 1985.
- Endler, Norman S. and Magnusson, David. Toward an Interaction Psychology of Personality. Psychological Bulletin. 83(5) : 956 - 974. 1976.
- Evans, Gary W. and Others. Type A Behavior and Occupational Stress : A Cross-Cultural Study of Blue-Collar Worker. Journal of Personality and Social Psychology. 52(5) : 1002 - 1007. 1987.
- Eysenck, H.J. and Glenn Wilson. Know Your Own Personality. Penguin Books. 1975.

- Famer, Helen S. and Fyans, Leslie J. Women's Achievement and Career Motivation : Their Risk Taking Patterns, Home-Career Conflict, Sex Role Orientation, Fear of Success, and Self-Concept. in Achievement Motivation. edited by Leslie J. Fyans. JR. Plenum Press, New York. 1980.
- Fishbein, Martin and Ajzen, Icek. Belief, Attitude, Intention and Behavior ; An Introduction to Theory and Research. Reading Mass, Addison-Wesley. 1975.
- Fisher, Kittary and Lynn, Ellen. The Relationship of Spousal Support to the Anticipation of Positive and Negative Consequences of Success for Women. in Dissertation Abstracts International. 46(08) : 2785-B. 1986.
- Fleming, Jacqueline. Fear of Success, Achievement Related Motives and Behavior in Black College Women. Journal of Personality. 46 : 694 -716. 1987.
- Fear of Success in Black Male and Female Graduate Students : A Pilot Study. Psychology of Women Quarterly. 6(3) : 327-341. 1982.
- Foa, Uriel G. and Other. Cultural Differences in Reaction to Failure. International Journal of Psychology. Vol 4(1) : 21 - 25. 1969.
- Ganster, Daniel C. and Others. Role of Social Support in the Experience of Stress at Work. Journal of Applied Psychology. 71(1):102-110. 1986.
- Good, Lawrence R. and Good, Katherine C. An Objective Measure of the Motive to Avoid Success. Psychological Reports. 33 : 1009 - 1010. 1973

misc info code

Heilbrun, Alfred B. and Others. Self-Report Measurement of Type A Behavior : Toward Refinement and Improved Predicting. Journal of Personality Assessment. 50(4) : 525-539. 1986

Heilbrun, Alfred B. and Eric B. Friedberg. Type A Personality, Self-Control, and Vulnerability to Stress. Journal of Personality Assessment. Vol 52(3) : 420-433. 1988.

Herron, Anita Rholes. Fear of Success in Professionally Oriented Women : It's Relationship to Family Structure. in Dissertation Abstracts International. 45(02) ; 671-B. 1984.

Hollobaugh, Patricia Susan. Attitude of Industrial Workers Toward Work Force Continuing Education Programs. (Training, Business, Higher). Dissertation Abstracts International. 45/12A. P. 3566. 1984.

Horner, Matina. A Bright Woman Is Caught in a Double Blind In Achievement Oriented Situations She Worries Not Only About Failure But Also About Success. Psychology Today. March. 62 : 36-38. 1978.

----- The Measurement and Behavioral Implications of Fear of Success in Women. in Personality Motivation and Achievement. John W. Atkinson and Joel O. Raynor with Contributions by David Birch, Matina Sourtetes Horner. A Holsted Press Book. John Wiley and Sons. 1978.

✓ Jacobi, Maryann. A Contextual Analysis of Stress and Health Among Re-entry Women to College. Dissertation Abstracts International. Vol 45/09 A : 2774. 1984.

Janman, Karen. Gender Dependency of Occupational Deviance and Role Overload as Determinants of Fear of Success Imagery. European Journal of Social Psychology. 14: 421-429. 1984.

✓ Kelly, Karen E. and Houston, Kent B. Type A Behavior in Employed Women : Relation to Work, Marital, and Leisure Variable, Social Support, Stress, Tension, and Health. Journal of Personality and Social Psychology. 48(4) : 1067 - 1079. 1985.

✓ Kliever, Wendy and Weidner, Gerdi. Type A Behavior and Aspirations : A Study of Parents' and Children's Goal Setting. Developmental Psychology. 23(2) : 204-209. 1987.

✓ Matthews, Karen A. Psychological Perspectives on the Type A Behavior Pattern. Psychological Bulletin. 91(2) : 293-323. 1982.

✓ Matthews, Karen A. and Volkin. Efforts to Excel and the Type A Behavior Pattern Children. Child Development. Vol. 52 : 1283-1289. 1981.

✓ Mermelstein, Robin and Others. Social Support and Smoking Cessation and Maintenance. Journal of Consulting and Clinical Psychology. Vol. 54(4) : 447-453. 1986.

✓ Musante, Linda and Others. Component Analysis of the Type A Coronary - Prone Behavior Pattern in Male and Female College Students. Journal of Personality and Social Psychology. 45(5): 1104-1117. 1983.

- Neil, Dennis Michael. Adult Attitudes Toward Learning as a Determinant of Participation in Continuing Education (Professional). Dissertation Abstracts International. 47/03A: p.758. 1985.
- Parochka, Jacqueline N. Beliefs and Intentions to Participate in Continuing Professional Education : A Study of Nonparticipant Nurses in Rockford, Illinois. The Journal of Continuing Education in Nursing. Vol.16 (1): 33-35. 1985.
- Parsons, Jacquelynne E. and Goff, Susan E. Achievement Motivation and Values : An Alternative Perspective in Achievement Motivation edited by Leslie J. Fyans. JR. Plenum Press, New York. 1980.
- Perry, Jeannell. The Relationship of Fear of Success and Psychosomatic Symptoms in High School Students in Dissertation Abstracts International. 46(01): 312-B. 1985.
- Petterson, Susan Vietzke. Fear of Success and the Relationship between Sex and Vocational Choice in Married Students in Dissertation Abstracts International. 46(04): 1140-B. 1985.
- Reviere, Rebecca and Posey, Thomas B. Correlates of Two Measures of Fear of Success in Women. Psychological Reports. 42 : 609-610. 1987.
- ✓ Richmond, Bert. O. and Others. Factor Structure of a Spanish Version of the Revised Children's Manifest Anxiety Scale in Uruguay. Journal of Personality Assessment. Vol. 52(1) : 165-170. 1988.
- ✓ Sarason, Irwin G. and Sarason, Barbara R. Experimentally Provide Social Support. Journal of Personality and Social Psychology. 50(6) : 1222-1225. 1986.

✓ Sarason, Irwin G. and Others. Assessing Social Support : The Social Support Questionnaire. Journal of Personality and Social Psychology. 44(1) : 127-139. 1983.

✓ Sarason, Irwin G. and Others. Social Support as an Individual Difference Variable : IT's Stability, Origins, and Relations Aspects. Journal of Personality and Social Psychology. 50(4) : 845-855. 1986.

Schnitzer, Phoebe Kazdin. The Motive to Avoid Success Exploring the Nature of the Fear. Psychology of Women Quarterly. 1(3) : 273-283. 1977.

⊗ Shaw, Marvin E. and Costanzo, Philip R. Theories of Social Psychology. McGrawHill Book Co., Singapore. 1985.

Suwanlert, Somsong. Some Personality Characteristics of Thai Students in Youth, Socialization and Mental Health. Vol. 3 Mental Health Research in Asia and The Pacific. edited by Lebra, W.P. Honolulu University of Hawaii Press : 75-86. 1974.

✓ Strube, Michael J. and Others. Type A Behavior Pattern and the Judgement of Control. Journal of Personality and Social Psychology. 50(2) : 403-412. 1986.

✓ Strube, Michael J. and Boland, Susan M. Postperformance Attributions and Task Persistence Among Type A and B Individuals; A Clarification. Journal of Personality and Social Psychology. 50(2) : 413-420. 1986.

✓ Strube and Others. Type A Behavior Pattern and Self Evaluation of Abilities : Empirical Tests of the Self Appraisal Model. Journal of Personality and Social Psychology. 52(5) : 956-974 : 1987 .

Schwartz, David D. and Others. Influence of Personal and Universal Failure on the Subsequent Performance of Persons with Type A and Type B Behavior Patterns. Journal of Personality and Social Psychology. 51(20): 459-462. 1986.

✓ Taylor, Janet A. A Personality Scale of Manifest Anxiety. Journal of Abnormal Social Psychology. Vol 48: 285-290. 1953.

✓ Thoits, Peggy A. Conceptual, Methodological, and Theoretical Problems in Studying Social Support as a Buffer Against Life Stress. Journal of Health and Social Behavior. Vol.23(June): 145 - 159. 1982.

Thompson, Wanda Katheen. The Relationship of Sex, Fear of Success, Locus of Control, and the Use of Power to Achievement - Related Behavior in Black High School Students in Dissertation Abstracts International. 45(10) : 368 - B. 1984.

Tressner, David. Fear of Success : Popular, But Unproven. Psychology Today. March : 82-85. 1974.

Williams, Roger. J. What is Behavioral Science. Behavioral Science. : 240 - 241. 1957.

✓ Zimet, Gregory D. and Others. The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. Journal of Personality Assessment. Vol. 52(1) : 30-41. 1988

ภาคผนวก ข
แบบวัดและแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง "ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา"

คำแนะนำในการตอบ

แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ และตอนที่ 2 เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบ ซึ่งมีทั้งหมด 7 ชุด โปรดกรุณาตอบทั้ง 2 ตอนให้ครบทุกชุด

ตอนที่ 1

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัว

เพศ : ☐ ชาย ☐ หญิง อายุ.....ปี

สถานภาพสมรส ☐ โสด ☐ แต่งงานแล้ว
☐ หม้าย ☐ แยกกันอยู่

ปัจจุบันครอบครัวยุของกามีรายได้รวมกันประมาณเดือนละ

- ☐ น้อยกว่า 5000 บาท
☐ ประมาณ 5,001 - 10,000 บาท
☐ มากกว่า 10,000 บาท

ถ้ามีจำนวนผู้ที่อยู่ในความดูแล

- ☐ น้อยกว่า 4 คน
☐ 4 - 8 คน
☐ มากกว่า 8 คน

ท่านคิดว่าท่านมีการะเกี่ยวกับครอบครัว :

1. ท่านคิดว่าท่านเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อการดูแลบ้าน จนทำให้ท่านไม่สามารถประกอบกิจกรรมอย่างอื่นได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ท่านคิดว่าท่านมีการะที่ท่านต้องคอยดูแลบุคคลในบ้าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. . ท่านคิดว่าท่านไม่ค่อยมีเวลาในการศึกษาต่อเพราะต้องคอยดูแลบ้าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ท่านคิดว่าคนในครอบครัวต้องเดือดร้อนมากขึ้น เมื่อท่านต้องใช้เงินไปในการเรียน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ท่านไม่ต้องช่วยเหลือครอบครัวมากนักเพราะมีคนรับผิดชอบอยู่แล้ว

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ท่านต้องคอยดูแลและทำงานบ้านทุกอย่างด้วยตนเอง

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ท่านต้องรีบกลับบ้านมาดูแลบ้านเพราะ ไม่มีใครดูแลแทนท่านได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ท่านเป็นคนที่ต้องรับผิดชอบดูแลการใช้จ่ายในครอบครัวแต่เพียงผู้เดียว

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ท่านคิดว่าการมาเรียนต่อต้องใช้เวลาก่อให้ท่านต้องเหนื่อยมากขึ้น

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ท่านคิดว่าการมาเรียนต่อทำให้ท่านต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้นจนท่านต้องหางานพิเศษทำ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ท่านมีเวลามากพอที่จะศึกษาต่อ เพราะท่านไม่ต้องให้เวลากับทางบ้านมากนัก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ท่านไม่มีเวลาไปประกอบกิจกรรมอื่นเลย เพราะต้องรีบกลับไปดูแลบ้าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ท่านไม่ต้องการกังวลใจเรื่องเศรษฐกิจภายในบ้านมากนัก เพราะคนในครอบครัวท่านร่วมกันรับผิดชอบอยู่แล้ว

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ท่านคิดว่าคนในครอบครัวท่านดูแลและรับผิดชอบตัวเองได้แล้ว

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ท่านคิดว่าการใช้จ่ายเงินในการมาเรียนไม่ทำให้ท่านและครอบครัวต้องเดือดร้อนมากนัก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชา.....

คณะ.....

มหาวิทยาลัย/วิทยาลัย.....

วิทยาเขต.....

ระยะห่างระหว่างความสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และการเข้าศึกษาต่อในระดับ
 ปริญญาโท.....ปี

ระยะเวลาในการทำงานของท่านถึงปัจจุบัน.....ปี

ท่านคิดว่าสภาพการทำงานของท่าน :

1. ท่านรู้สึกชอบงานที่ทำอยู่

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ท่านคิดว่าทำพร้อมที่จะลาออกจากงาน ถ้าได้งานอื่นที่ดีกว่า

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ท่านรู้สึกว่าคุณะนี้การทำงานของท่านให้ผลไม่คุ้มค่า

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ท่านคิดว่าท่านน่าจะได้อำนาจที่ดีกว่านี้

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. งานที่ท่านทำอยู่มีส่วนส่งเสริมให้ท่านได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่ตรงกับอุปนิสัยของท่าน

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ท่านมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่มีการติดขึ้นเงินเดือนหรือขึ้น

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ท่านคิดว่างานที่ท่านทำอยู่เป็นงานที่ท้าทายใจและกดดัน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ท่านพอใจที่จะทำงานในหน่วยงานนี้ต่อไป แม้ทั้งงานนี้ก็ได้ได้รับเงินเดือนสูงกว่า

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. หน่วยงานของท่านมีสภาพการทำงานคล่องตัวและมีอิสรภาพในการทำงาน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ผู้บังคับบัญชาของท่านเป็นผู้มีเหตุผลและมีความยุติธรรมเสมอ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ท่านรู้สึกเบื่อและไม่ชอบงานที่ท่านทำอยู่เลย

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ผู้บังคับบัญชาของท่านให้เกียรติและยกย่องผลงานของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเสมอ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ท่านมักได้รับมอบหมายหน้าที่การงานเหมาะสมตรงกับความสามารถของท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ลักษณะการมาสมัครสอบหรือศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของท่านในครั้งนี้ :

- ☐ ลาออกจากงานประจำของท่านที่ทำอยู่
- ☐ ลามาจนสำเร็จการศึกษา โดยได้รับอนุมัติจากหน่วยงาน
- ☐ ลามาศึกษาเฉพาะเนื้อหาวิชา (Course work) เมื่อครบทุกวิชาแล้ว
- ☐ กลับไปทำงานควบคู่กับปริญญาโท
- ☐ หน่วยงานส่งมาศึกษา โดยออกค่าหน่วยกิตให้ด้วย
- ☐ มาเรียนในขณะที่ทำงานอยู่ โดยไม่ได้ลาศึกษาต่อ โดยคาดว่าจะทำลักษณะนี้จนสำเร็จการศึกษา
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

ที่ทำงานของท่านในปัจจุบัน :

ชื่อหน่วยงาน.....เลขที่.....

ถนน.....ม.พว. เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

เพื่อนในทีมงานเดียวกับท่าน ซึ่งวิธีการที่จะเรียนต่อได้ แต่ไม่ได้มาสมัครสอบในปีเดียวกันกับท่านหรือ
ไม่ได้คิดที่จะเรียนต่อ โดยมีเพศเดียวกับท่าน อายุไล่เลี่ยกัน และมีตำแหน่งหน้าที่การงานใกล้เคียง
กับท่าน ได้แก่

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. ชื่อ.....นามสกุล.....
3. ชื่อ.....นามสกุล.....

ตอนที่ 2

ตอนที่ 2 เป็นการถามความคิดเห็นของท่านในเรื่องต่าง ๆ

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมายลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
โปรดกรุณาตอบตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่านทุกข้อ

ชุดที่ 1 1/พ.จ.ค. มจร 3 กคพ/พ.พ. 10

1. เมื่อท่านนัดท่านมัก ไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลาเป็นต้นแรก

จริงที่สุด จริง ☒ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ☒ ไม่จริงเลย

2. ท่านรู้สึกไม่ไหว ถ้ามีคนมาขัดจังหวะเวลาที่ท่านกำลังทำงาน

จริงที่สุด ☒ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

3. ท่านคิดว่า เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วจนท่านไม่สามารถทำสิ่งที่ท่านตั้งใจได้

จริงที่สุด จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

4. ท่านรู้สึกว่า เป็นการเสียเวลามาก ถ้าต้องไปรอซื้อของในร้านค้าที่มีลูกค้าแน่น

จริงที่สุด จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ☐ ไม่จริงเลย

5. ท่านจะรู้สึกไม่สบายใจ ถ้างานของท่านดำเนินไปอย่างล่าช้า

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ท่านเป็นคนที่เริ่มต้นทำอะไรแล้ว ต้องทำให้เสร็จ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ท่านรู้สึกว่าท่านต้องทำงานอย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ท่านคิดว่าคนรอบข้างทำงานไม่ถูกใจท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ท่านรู้สึกว่า ท่านอยากทำงานให้เสร็จโดยเร็วที่สุด

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ท่านรู้สึกหงุดหงิดที่ต้องเข้าคิวรอเพื่อรับบริการ เช่น ที่ธนาคารหรือที่ทำการไปรษณีย์

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ท่านไม่ชอบให้ใครหรืออะไรมาขัดจังหวะการทำงานของท่าน

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ท่านรู้สึกท้อไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ทำงานอย่างขอไปที

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. คนในที่ทำงานเห็นว่า ท่านเป็นคนที่จริงใจกับการทำงาน

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ท่านเป็นคนที่ไม่ยอมเสียเวลาเพื่อฟังคนอื่นพูดว่าเพ้อ

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ถ้าท่านกำลังฟังคนที่ไม่รู้จุกจบ ท่านจะรู้สึกท้อไม่ได้

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ท่านเป็นคนที่ต้องทำงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของท่านได้เสร็จก่อนกำหนดเวลาเสมอ

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. เมื่อท่านกำลังฟังคนพูดไร้สาระ ท่านรู้สึกเบื่อและหาทางเลี่ยงออกมาทันที

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

18. ท่านเป็นคนที่ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็วใจร้อน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

19. เมื่อท่านต้องฟังคนที่พูดจาซ้ำซาก ท่านรู้สึกหงุดหงิด

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

20. ท่านไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องกระตือรือร้นในการทำงาน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

1. ถ้าท่านต้องการที่จะทำงานแล้ว ท่านคิดว่างานของท่านต้องประสบกับความสำเร็จถึงแม้ว่างานนั้นจะยากมาก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ท่านใช้เวลาติดสินบนที่จะมาเรียนต่อเพราะกลัวว่าจะต้องประสบกับความล้มเหลว

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ท่านคิดว่าการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้น จะต้องมียุบสรรคต่าง ๆ จนยากที่จะเรียนสำเร็จได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ถ้าท่านทำงานแล้วล้มเหลว ท่านมักจะหมดความสุขไปเป็นเวลานาน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ท่านคิดว่าถ้าท่านใช้ความสามารถและความพยายามในการทำสิ่งใดอย่างเต็มที่แล้ว ยากที่คนอื่นจะเอาชนะท่านได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ท่านคิดว่าท่านอาจจะประสบกับความล้มเหลวในการเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเพราะท่าน
ไม่มีความสามารถพอ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ท่านคิดว่า การทำสิ่งใดก็ตามให้ดีกว่าคนอื่น เป็นสิ่งที่ยากลำบากสำหรับท่านมาก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ท่านไม่ชอบที่จะเอางานของท่านไปเปรียบเทียบกับคนอื่น เพราะกลัวว่าผลงานจะสู้เขาไม่ได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ท่านคิดว่าท่านสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาได้โดยไม่ลำบากนัก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ท่านกลัวว่า ถ้าท่านมาเรียนต่อแล้ว ไม่จบ ท่านไม่สามารถกลับไปเผชิญหน้ากับเพื่อนร่วมงานได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ท่านคิดว่า ถ้าท่านทำงานอย่างเร่งรีบพลัด มันทำให้ท่านทำงานอย่างอื่นพลัดด้วย

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ท่านคิดว่า การเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาไม่ใช่เรื่องยากสำหรับท่าน

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ท่านไม่เคยกังวลใจเลยว่าคุณภาพงานของท่าน จะสู้คนอื่นไม่ได้

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ถ้าท่านต้องทำงานอย่างหนึ่งที่เป็นความรับผิดชอบของท่านอย่างเต็มที่ ท่านมักกังวลใจว่าท่านอาจทำไม่ได้หรือทำไม่สำเร็จ

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ท่านคิดว่า ความตั้งใจและความพยายามของท่านเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ท่านประสบความสำเร็จ

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. เมื่อท่านทำงานช้า จะช่วยให้ท่านไม่ต้องรับงานมาก

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. เมื่อท่านทำงานได้ผลไม่ดี หัวหน้าก็จะไม่ขอให้ท่านทำงานนั้นอีกทำให้ท่านมีเวลาเหลือไปทำอย่างอื่น

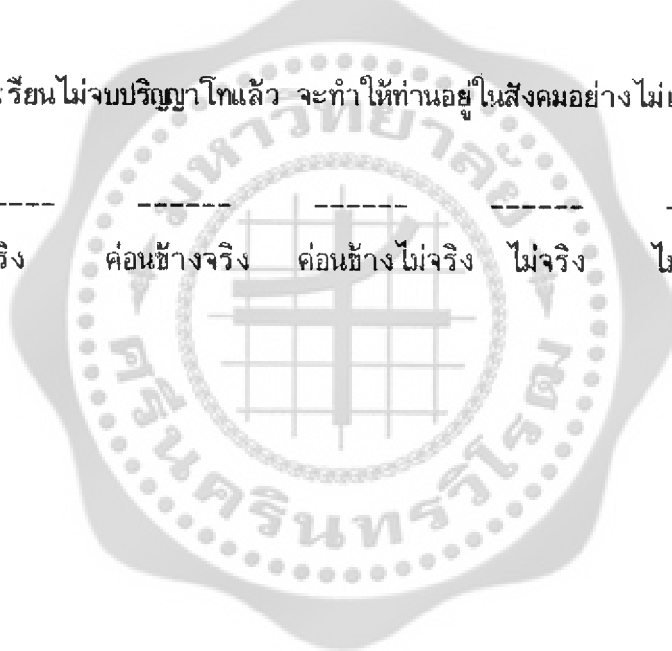
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

19. เมื่อท่านแข่งขันแล้วพ่ายแพ้ ทำให้ท่านรู้สึกว่าแพ้เป็นพระชนะเป็นมาร

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

20. ท่านคิดว่า ถ้าท่านเรียนไม่จบปริญญาโทแล้ว จะทำให้ท่านอยู่ในสังคมอย่างไม่เป็นสุข

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

1. ท่านทำงานให้มีความสุขต่ำหรือด้อยเพื่อให้แน่ใจว่าจะมีคนทำงานดีกว่าท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ท่านมักทำงานไม่เต็มความสามารถ เพื่อให้คนอื่นรู้สึกต่ำด้อย

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ท่านมีความตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ โดยไม่สนใจว่าคนอื่นจะกล่าวหาว่าท่านทำงานหนัก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ท่านคิดว่า ถ้าท่านทำงานให้มีความสุขมากเกินไปแล้ว อาจมีบางคนพยายามลดคุณค่าของงานท่านลง

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ท่านมักเกิดความกังวลใจหลังจากประสบความสำเร็จมากกว่าหลังจากประสบความล้มเหลว

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ถ้าท่านเป็นคนเด่นในบางเรื่อง ท่านจะวิตกกังวลว่าคนอื่นจะพิจารณาท่านลบหลัง

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ท่านมักกังวลใจว่าเมื่อมาพิจารณาผลงานของท่าน

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ท่านคิดว่า ท่านไม่ควรทำงานให้เด่นเกินหน้าคนอื่น เพื่อจะ ได้รักษาความสัมพันธ์ทางที่ดี กับเพื่อนเอาไว้

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ท่านมักกังวลใจว่า ผลงานของท่านที่ทำงานนี้จะมีคุณค่าถึงไหนไป

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ท่านมักกังวลใจว่า คนอื่นคาดหวังในตัวท่านมากเกินไป

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ท่านรู้สึกลำบากใจถ้าต้องทำงานแข่งขันกับคนอื่น

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ท่านรู้สึกไม่ค่อยสบายใจกับที่ท่านเป็นคนมีความสามารถ

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ท่านมักตั้งเป้าหมายการทำงานไว้ต่ำกว่าระดับความสามารถของท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ท่าน ไม่อยากทำงานให้ดีขึ้น ไม่ เพราะ ไม่อยากข้ามหน้าข้ามตาคนอื่น

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

15. ท่านจะรู้สึกประสาธณเสียถ้ามีคนเห็นว่าท่านเก่งที่สุดในสายงานของท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

16. ท่านมักจะกังวลใจว่า ถ้างานที่ท่านทำมีคุณภาพสูงดีแล้ว จะทำให้คนอื่นกระตือรือร้นใจได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

17. ถ้าท่านอุทิศเวลาให้กับการทำงานมากเกินไป ท่านกลัวว่าคนอื่นจะเห็นว่าท่านเป็นคนประหลาด

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

18. ท่านมักคิดว่ามีคนคอยอิจฉาท่าน ถ้าท่านสามารถทำงานได้ดี

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

19. ท่านมักกลัวที่จะทำบางอย่างให้ดีที่สุดเท่าที่ท่านรู้ว่าท่านทำได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

20. ท่านวิตกว่าจะมีคนกลัวท่าน ถ้าเขาารู้สึกว่าท่านมีความมั่นใจจนเกินไป

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

21. ท่านมักเลือกทำงานที่ไม่ต้องใช้ความสามารถมากนัก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

22. ท่านมักกังวลใจว่า คนอื่นจะคิดว่าท่านทำงานดีเพื่อต้องการโอ้อวด

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

23. ท่านมักทำงานอย่างเต็มความสามารถ โดยไม่สนใจว่าจะทำให้คนอื่นไม่สบายใจ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

24. ท่านมักกังวลใจว่า ถ้าท่านแสดงความรู้ความสามารถมากเกินไปแล้วจะมีคนไม่ชอบท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

25. ท่านคิดว่า ถ้าท่านทำงานมาก็ถูกตำหนิมาก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

1. ท่านรู้สึกว่ามีเพื่อนร่วมรุ่นที่คอยช่วยเหลือในยามที่ท่านลำบากเสมอ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ท่านคิดว่าท่านมีผู้ที่คอยช่วยเหลือท่านในยามที่ท่านต้องถูก

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ท่านคิดว่าท่านมีผู้ที่สามารถช่วยให้ท่านสบายใจได้

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ท่านรู้สึกว่ามีผู้บังคับบัญชาที่คอยช่วยเหลือท่านในยามที่ท่านลำบากเสมอ

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. เมื่อท่านมีปัญหาท่านสามารถปรึกษาหารือกับคนในครอบครัวได้

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ท่านคิดว่าท่านมีเพื่อนที่ท่านสามารถแบ่งปันความทุกข์สุขได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ท่านคิดว่าคนในครอบครัวพยายามอย่างมากที่จะคอยช่วยเหลือท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ท่านคิดว่าเพื่อนของท่านพยายามอย่างมากที่จะช่วยเหลือท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ท่านคิดว่าท่านมีผู้ที่สามารถแบ่งปันความทุกข์สุขได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ท่านรู้สึกว่าคุณในครอบครัวช่วยเหลือในยามที่ท่านคับขันเสมอ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ท่านเชื่อว่าเพื่อนร่วมงานของท่านพยายามอย่างมากที่จะช่วยเหลือท่าน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ท่านคิดว่าท่านมีเพื่อนร่วมงานที่ท่านสามารถแบ่งปันความสุขได้

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. เมื่อท่านมีปัญหาท่านสามารถปรึกษาหารือกับเพื่อนร่วมงานได้

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. เมื่อท่านมีปัญหาท่านสามารถปรึกษาหารือกับเพื่อนท่านได้

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ท่านรู้สึกว่า มีเพื่อนที่คอยช่วยเหลือ ในยามที่ท่านคับขันเสมอ

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ท่านเชื่อว่าผู้บังคับบัญชาพยายามอย่างมากที่จะช่วยเหลือท่าน

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. เมื่อท่านมีปัญหาท่านสามารถปรึกษาหารือกับบุคคลพิเศษของท่านได้

-----	-----	-----	-----	-----	-----
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ท่านคิดว่าท่านมีผู้บังคับบัญชาที่ท่านสามารถแบ่งปันความทุกข์ได้

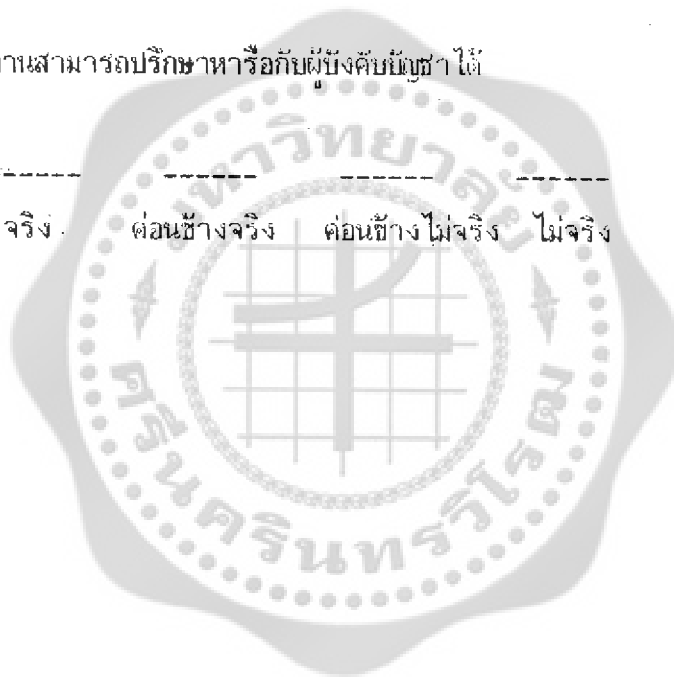
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

19. ท่านคิดว่าท่านมีเพื่อนในครอบครัวที่ท่านสามารถแบ่งปันความทุกข์ได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

20. เมื่อท่านมีปัญหาท่านสามารถปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ชุดที่ 5

11 พฤศจิกายน 1966 ในหน่วยงาน 26.76

1. ข้าพเจ้าจะอารมณ์เสียมากที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานที่ไม่มีไหวพริบติดเชื่อง

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้ารู้สึกหมดกำลังใจในการทำงานเมื่อมีการเล่แพร่ดเล่พวกกัน

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

3. ข้าพเจ้าจะรู้สึกว้าแฉามากถ้าต้องทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่ขาดความสามารถในงาน

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

4. ข้าพเจ้าจะรู้สึกเครียดมาก เมื่อคนในที่ทำงานของข้าพเจ้าขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์ เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

5. ข้าพเจ้าจะรู้สึกรำคาญมากถ้าที่ทำงานคับแคบและไม่สะอาด

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์ เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

6. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดมากที่สุดที่ได้รับเงินเดือนน้อย

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์ เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

7. ข้าพเจ้ารู้สึกเครียดมากถ้าที่ทำงานไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์ เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

8. ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวถ้าต้องทำงานที่เสี่ยงกับการทำผิดกฎระเบียบ

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

9. ข้าพเจ้าจะรู้สึกกังวลใจมากเมื่อต้องทำงานที่เสี่ยงกับความล้มเหลว

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

10. ข้าพเจ้าจะหมดกำลังใจ เมื่อผู้บังคับบัญชาไม่มีความยุติธรรมในการทำงาน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

11. ข้าพเจ้าจะรู้สึกกลัวใจมากเมื่อผู้บังคับบัญชาไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของลูกน้อง

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

12. ข้าพเจ้าจะกลุ้มใจมากเมื่อลูกน้องของข้าพเจ้าทำงานร่วมกันไม่ได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

13. ข้าพเจ้าจะรู้สึกท้อใจมากเมื่อลูกน้องต่อต้านการเปลี่ยนแปลงการทำงานหรือการมอบหมายงานใหม่

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

14. ข้าพเจ้าจะรู้สึกกลุ้มใจมากเมื่อ เข้ากับผู้บังคับบัญชาไม่ได้

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

15. ข้าพเจ้าจะรู้สึกวิตกกังวลถ้าลูกน้องของข้าพเจ้าขาดความสามารถในการทำงาน

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

16. ข้าพเจ้าจะรู้สึกวิตกกังวลมากเมื่อผู้บังคับบัญชาคอยจ้องจับผิด

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

17. เมื่อมีความจำเป็นต้องประเมินผลงานของผู้อื่น ข้าพเจ้าจะรู้สึกลำบากใจมาก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

18. ข้าพเจ้ากังวลมากเสมอเมื่อต้องทำงานที่ตัวเองไม่ถนัด

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

19. เมื่อข้าพเจ้ามีงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากส่วนต่าง ๆ ข้าพเจ้าจะรู้สึกหนักใจมาก

 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

 เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

20. ข้าพเจ้าจะรู้สึกเครียดมากเมื่อมีงานฉันท

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

ปัจจุบันเหตุการณ์เช่นนี้เกิดกับข้าพเจ้า

เกิดบ่อยที่สุด เกิดบ่อย เกิดน้อย เกิดน้อยที่สุด

1. การศึกษาต่อเป็นสิ่งสำคัญต่อความก้าวหน้าในชีวิต

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. ท่านเชื่อว่าการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาต้องใช้เงินทุนสูงมาก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. ท่านเชื่อว่าการมาเรียนต่ออาจทำให้ท่านเสียโอกาสในหลาย ๆ ด้าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. ท่านเชื่อว่ เมื่อได้ปริญญาโทแล้วจะมีความก้าวหน้าในชีวิตและการทำงานมากกว่าเดิม

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. การศึกษาต่อของท่านได้สร้างหรือจะสร้างปัญหาและความลำบากต่อท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6. ท่านเห็นด้วยว่า การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาให้ผลเสียมากกว่าผลดี

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7. ท่านเชื่อว่ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการพัฒนาบุคลากรขั้นสูงของประเทศ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8. การเตรียมตัวเพื่อไปศึกษาต่อเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

9. ท่านรู้สึกผิดหวังที่การเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษาให้ผลไม่คุ้มค่า

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

10. ชีวิตการเป็นผลิตปริญญาโทจะทำให้หรือ ทำให้ท่านมีความสุขมาก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

11. ท่านได้รับความพอใจหรือคาดว่าจะได้รับความพอใจจากการเตรียมตัวเพื่อไปศึกษาต่อ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

12. ท่านเชื่อว่าการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะทำให้ท่านมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไป

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

13. ท่านเชื่อว่าการเตรียมตัวเพื่อไปศึกษาต่อมักได้ผลไม่คุ้มค่า

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

14. ท่านเชื่อว่า ถ้าท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว จะทำให้ท่านได้ทำงานที่ท่านพอใจ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

15. ท่านเห็นด้วยว่าท่านใช้เวลาไปทำสิ่งอื่นจะได้ประโยชน์มากกว่ามาเรียนต่อ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

16. การได้เข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นความพอใจอย่างหนึ่งในชีวิต

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

17. ท่านรู้สึกว่าการเรียนต่อทำให้ท่านต้องมีความยากลำบากมากขึ้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

18. ในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาท่านอยากเตรียมตัวของท่านให้พร้อม

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

19. ท่านไม่พอใจเลยที่ต้องมาเสียเวลากับการเตรียมตัวเพื่อมาศึกษาต่อ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

20. การได้รับปริญญาหาบัณฑิตจะทำให้ท่านพอใจมาก

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ชุดที่ 1 // ม.๖๑ กระป๋องพรทศฯ ๖๐๐ วิชา

คำแนะนำ โฉมแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ถามว่าคนที่มีความสัมพันธ์กับท่าน มีความต้องการหรือไม่ต้องการให้ท่านศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ 2 ถามว่า ท่านมีเกลียดตามความต้องการของคนที่มีความสัมพันธ์กับท่านในระดับใด

1. ท่านคิดว่าเพื่อนสนิทของท่านต้องการให้ท่านเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ท่านมีเกลียดตามความคิดเห็นของเพื่อนสนิทของท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2. ท่านคิดว่าผู้บังคับบัญชาของท่านต้องการให้ท่านเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ท่านมีเกลียดตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3. ท่านคิดว่า เพื่อนร่วมงานของท่านต้องการให้ท่านเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ท่านมักจะเลือกตามความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานของท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4. ท่านคิดว่าเพื่อนสนิทของท่านต้องการให้ท่านเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ท่านมักจะเลือกตามความคิดเห็นของเพื่อนสนิทของท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5. ท่านคิดว่าคนในครอบครัวของท่านต้องการให้ท่านเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ท่านมักจะเลือกตามความเห็นของคนในครอบครัวของท่าน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

ตาราง 1 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจิตลักษณะต่างๆ ในระหว่างกลุ่มที่ไม่พบพฤติกรรมการศึกษาคือ

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม				ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน				ค่าที่
	นร. เรือนต่อ	นร. เรือนต่อ	นร. เรือนต่อ	นร. เรือนต่อ	นร. เรือนต่อ	นร. เรือนต่อ	นร. เรือนต่อ	นร. เรือนต่อ	
ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ	88.8179	87.5167	9.733	9.979	1.08				
ความกลัวความล้มเหลว	60.5833	60.1583	10.772	10.375	<1				
ความกลัวความสำเ็จ	70.775	66.200	17.904	15.714	2.10*				
การสับสนทางสังคม	87.500	83.5667	14.296	15.239	2.06*				
ความเครียดในการทำงาน	204.4417	183.000	60.064	58.235	2.81**				
ทัศนคติต่อพฤติกรรม	83.2583	76.5417	12.634	13.668	3.95**				
การรับรู้มาตรฐานทางสังคม	89.9083	68.5083	33.829	33.346	4.94***				

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการ
รับรู้สภาพความมั่นคงในการทำงานสูง

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ(ก)	1	194.99	1.96
อายุ(ข)	1	136.98	1.37
ทัศนคติ(ค)	1	151.44	1.52
กxข	1	146.58	1.47
กxค	1	5.58	<1
ขxค	1	68.07	<1
กxขxค	1	10.02	<1
ส่วนที่เหลือ	111	99.68	
รวม	118	98.97	

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุ และทัศนคติ
ในกลุ่มที่การรับรู้สภาพความมั่นคงในการทำงานค่า

กลุ่ม		(211)	(221)	(112)	(222)	(212)	(111)	(122)				
ศึกษาต่อ	อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	86.40	87.76	88.83	89.50	91.17	93.15	101.6
มี	มาก	น้อย	(121)	5	84.20	2.20	3.56	4.63	5.30	6.97	8.95	17.47*
ไม่มี	น้อย	น้อย	(211)	5	86.40	-	1.36	2.43	3.10	4.77	6.75	15.27*
ไม่มี	มาก	น้อย	(221)	33	87.76	-	-	1.07	1.74	3.41	5.39	13.91*
มี	น้อย	มาก	(112)	29	88.83	-	-	-	.67	2.34	4.32	12.84
ไม่มี	มาก	มาก	(222)	20	89.50	-	-	-	-	1.67	36.50	12.17
ไม่มี	น้อย	มาก	(212)	6	91.17	-	-	-	-	-	1.98	10.50
มี	น้อย	น้อย	(111)	20	93.15	-	-	-	-	-	-	8.52
มี	มาก	มาก	(122)	3	101.67	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มที่แต่งงานแล้ว

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	<1	<1
อายุ (ข)	1	133.48	1.18
ทัศนคติ (ค)	1	3.18	<1
กxข	1	10.48	<1
กxค	1	1.95	<1
ขxค	1	50.62	<1
กxขxค	1	406.81	3.61
ส่วนที่เหลือ	109	112.81	
รวม	116	112.50	

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างรวมทั้ง
หมด

กลุ่ม					(12)	(21)	(11)
การศึกษต่อ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	56.87	63.79	66.78
ไม่มี	มาก	22	49	54.90	1.97	8.89*	11.88*
มี	มาก	12	75	56.87	-	6.92*	9.91*
ไม่มี	น้อย	21	71	63.79		-	2.99
มี	น้อย	11	45	66.78			-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามอายุ และทัศนคติ ในกลุ่มรวม

กลุ่ม					(12)	(11)	(21)
อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	56.83	62.80	66.31
มาก	มาก	22	44	54.87	1.96	7.93*	11.44*
น้อย	มาก	12	77	56.83	-	5.97*	9.48*
น้อย	น้อย	11	45	62.80		-	3.51
มาก	น้อย	21	71	66.31			-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มี
การรับรู้ภาวะทางครอบครัวสูง

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ(ก)	1	98.97	<1
อายุ(ข)	1	32.98	<1
ทัศนคติ(ค)	1	1908.97	19.06**
กxข	1	781.90	7.81**
กxค	1	365.77	3.65
ขxค	1	302.94	3.03
ส่วนที่เหลือ	98	100.15	
รวม	104	124.92	

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และอายุ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับ
รู้ภาระทางครอบครัวสูง

กลุ่ม					(11)	(22)	(21)
การศึกษาต่อ	อายุ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	62.54	63.35	66.00
มี	มาก	12	22	58.95	3.59	4.40*	7.05*
มี	น้อย	11	41	62.54	-	.81	3.46
ไม่มี	มาก	22	52	63.35	-	-	2.65
ไม่มี	น้อย	21	3	66.00	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
โสด

กลุ่ม					(12)	(21)	(11)
การศึกษาต่อ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	56.72	61.47	68.08
ไม่มี	มาก	22	18	54.06	2.66	7.41*	14.02*
มี	มาก	12	47	56.72	-	4.75	11.36*
ไม่มี	น้อย	21	32	61.47	-	-	6.61*
มี	น้อย	11	26	68.08	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
เพศหญิง

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ(ก)	1	166.38	1.94
อายุ(ข)	1	75.62	<1
ทัศนคติ(ค)	1	2817.17	22.80**
กxข	1	31.90	<1
กxค	1	482.12	5.61
ขxค	1	706.71	8.23
กxขxค	1	50.67	<1
ส่วนที่เหลือ	137	85.88	
รวม	144	111.48	

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
เพศหญิง

กลุ่ม					(12)	(21)	(11)
การศึกษาต่อ ทัศนคติ รหัส จำนวนคน ค่าเฉลี่ย					56.56	64.55	67.58
ไม่มี	มาก	22	29	56.48	.08	8.07*	11.10*
มี	มาก	12	41	56.56	-	7.99*	11.02*
ไม่มี	น้อย	21	44	64.55	-	-	3.03*
มี	น้อย	11	31	67.58	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามอายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด

กลุ่ม					(12)	(11)	(21)
อายุ ทัศนคติ รหัส จำนวนคน ค่าเฉลี่ย					56.87	63.76	65.10
มาก	มาก	22	18	53.67	3.20	10.09*	11.43*
น้อย	มาก	12	47	56.87	-	6.89*	8.23*
น้อย	น้อย	11	29	63.76	-	-	1.34
มาก	น้อย	21	29	65.10	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามอายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง

กลุ่ม					(12)	(11)	(21)
อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	57.61	63.96	66.89
มาก	มาก	22	24	54.46	3.15*	9.50*	12.43*
น้อย	มาก	12	46	57.61	-	6.35*	9.28*
น้อย	น้อย	11	28	63.96		-	2.93
มาก	น้อย	21	47	66.89			-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษา อายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มี
การรับรู้ภาระทางครอบครัวต่ำ

กลุ่ม					(12)	(11)	(21)
อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	55.89	59.12	64.15
มาก	มาก	22	30	53.67	2.22	5.45	10.48*
น้อย	มาก	12	53	55.89	-	3.23	8.26*
น้อย	น้อย	11	25	59.12	-	-	5.03
มาก	น้อย	21	27	64.15	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการ
รับรู้สถานการณ์ความมั่นคงในการทำงานต่ำ

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	एमएस	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	205.01	2.03
อายุ (ข)	1	38.29	<1
ทัศนคติ (ค)	1	895.41	8.85**
กxข	1	12.69	<1
กxค	1	200.38	1.98
ขxค	1	412.82	4.08*
กxขxค	1	202.47	2.00
ส่วนที่เหลือ	113	101.15	
รวม	120	109.73	

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมอายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้
สถานภาพความมั่นคงในการทำงานต่ำ

กลุ่ม					(12)	(11)	(21)
อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	60.49	63.28	65.03
มาก	มาก	22	23	56.74	3.75	6.54	8.29*
น้อย	มาก	12	35	60.49	-	2.79	4.54
น้อย	น้อย	11	25	63.28		-	1.75
มาก	น้อย	21	38	65.03			-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามอายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สถานภาพ
ความมั่นคงในการทำงานสูง

กลุ่ม					(12)	(11)	(21)
อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	53.79	62.20	67.79
มาก	มาก	22	24	53.08	.71	9.12*	14.71*
น้อย	มาก	12	42	53.79	-	8.41*	14.00*
น้อย	น้อย	11	20	62.20		-	5.59
มาก	น้อย	21	33	67.79			-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มที่มีสถานภาพ
ทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	एमएस	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	388.427	4.647*
อายุ (ข)	1	372.251	4.453*
ทัศนคติ (ค)	1	3535.638	42.296**
กxข	1	2.362	<1
กxค	1	82.564	<1
ขxค	1	219.982	2.632
กxขxค	1	218.591	2.615
ส่วนที่เหลือ	130	83.594	
รวม	137	116.174	

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็น
เพศชาย

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ(ก)	1	775.162	8.791**
อายุ(ข)	1	536.465	6.084*
ทัศนคติ(ค)	1	1759.600	19.956***
กxข	1	57.479	<1
กxค	1	6.780	<1
ขxค	1	82.559	<1
กxขxค	1	65.247	<1
ส่วนที่เหลือ	87	88.173	
รวม	94	108.950	

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

*** มีนัยสำคัญที่ .001

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มที่มีสถานภาพทาง
เศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ(ก)	1	341.49	3.62
อายุ(ข)	1	84.81	<1
ทัศนคติ(ค)	1	1118.30	11.85**
กxข	1	15.49	<1
กxค	1	209.77	2.22
ขxค	1	260.57	2.76
กxขxค	1	4.71	<1
ส่วนที่เหลือ	94	94.41	
รวม			

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่
แต่งงานแล้ว

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอมเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ(ก)	1	202.60	2.01
อายุ(ข)	1	301.65	2.99
ทัศนคติ(ค)	1	2100.07	20.84**
กxข	1	208.55	2.07
กxค	1	2.59	<1
ขxค	1	188.96	1.88
กxขxค	1	312.68	3.10
ส่วนที่เหลือ	109	100.78	
รวม	116	126.56	

** มีนัยสำคัญที่ .01

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการเรียนต่อ การรับภาระครอบครัว และการรับรู้สถานการณ์ทางสุขภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรค

กลุ่ม		(111)	(211)	(112)	(221)	(122)	(222)	(121)
เรียน	รับรู้ครอบครัว รับรู้การทำงาน รหัส จำนวนคนเฉลี่ย	57.35	58.27	59.40	61.83	62.89	66.80	69.9
ไม่เรียน	มาก	212	7	56.06	1.29	2.21	3.34	5.77
เรียน	น้อย	111	23	57.35	-	.92	2.05	4.48
ไม่เรียน	น้อย	211	22	58.27	-	-	1.13	3.56
เรียน	มาก	112	30	59.40	-	-	-	2.43
ไม่เรียน	มาก	221	6	61.83	-	-	1.06	4.97
เรียน	มาก	122	9	62.89	-	-	3.91	7.02
ไม่เรียน	มาก	222	5	66.80	-	-	-	3.11
เรียน	น้อย	121	11	69.91	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เพื่อพิจารณาตามภาระทางครอบครัว และความมั่นคงในการทำงานในกลุ่ม
ที่มีอายุน้อย

กลุ่ม					(22)	(11)	(21)
ครอบครัว	ทำงาน	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	57.55	58.00	67.13
น้อย	มาก	12	42	56.00	1.55	2.00	11.13*
มาก	มาก	22	20	57.55	-	.45	9.58*
น้อย	น้อย	11	36	58.00	-	-	9.13*
มาก	น้อย	21	24	67.13	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกลัวความล้มเหลว
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ การรับรู้ภาระทางครอบครัว การรับ
รู้สภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด

แหล่งความแปรปรวน	ดีเอฟ	เอ็มเอส	เอฟ
พฤติกรรมการศึกษาต่อ (ก)	1	75.51	<1
รับรู้ภาระครอบครัว (ข)	1	1351.96	15.55**
รับรู้ความมั่นคงการทำงาน	1	9.26	<1
กxข	1	11.90	<1
กxค	1	<1	<1
ขxค	1	52.36	<1
กxขxค	1	352.32	4.05*
ส่วนที่เหลือ	115	86.93	
รวม	122	97.59	

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความกลัวความสำเร็จ
เมื่อพิจารณาตามอายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

กลุ่ม					(21)	(11)	(21)
อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	66.57	70.98	74.34
มาก	มาก	22	47	60.34	6.23	10.64*	14.00*
น้อย	มาก	12	77	66.57	-	4.41	7.80*
น้อย	น้อย	11	45	70.98	-	-	3.39
มาก	น้อย	21	71	74.34	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความกลัวความสำเร็จ
เมื่อพิจารณาตามอายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่ม					(12)	(11)	(21)
อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	64.50	72.04	75.70
มาก	มาก	22	24	56.88	7.62	15.16*	18.82*
น้อย	มาก	12	46	64.50	-	7.54	11.20*
น้อย	น้อย	11	28	72.04	-	-	3.60
มาก	น้อย	21	47	75.70	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความกลัวความสำเร็จ
เมื่อพิจารณาตามอายุ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สถานภาพ
ความมั่นคงในการทำงานสูง

กลุ่ม					(12)	(11)	(21)
อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	62.67	73.65	75.97
มาก	มาก	22	24	56.58	6.09	17.07*	19.39*
น้อย	มาก	12	42	62.67	-	10.97*	13.30*
น้อย	น้อย	11	20	73.65	-	-	2.36
มาก	น้อย	21	33	75.97	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ
ในกลุ่มที่มีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง

ศึกษาต่อ	อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	เฉลี่ย	(221)	(121)	(111)	(222)	(112)	(122)	(212)
						80.63	81.22	85.23	85.41	90.02	91.05	92.40
ไม่เรียน	น้อย	น้อย	211	3	52.00	28.63*	29.22*	3.25*	33.41*	38.02*	39.05*	40.40*
	มาก	น้อย	221	27	80.63	-	.59	4.60	4.78	9.39	10.42	11.77
เรียน	น้อย	น้อย	121	9	81.22	-	-	4.01	4.19	8.8	9.83	11.18
เรียน	น้อย	น้อย	111	23	85.23	-	-	-	.18	4.79	5.82	7.17
ไม่เรียน	มาก	มาก	222	22	85.41	-	-	-	-	4.61	5.64	6.99
เรียน	น้อย	มาก	112	45	90.02	-	-	-	-	1.03	2.38	-
เรียน	มาก	มาก	122	4	91.05	-	-	-	-	-	1.35	-
ไม่เรียน	น้อย	มาก	212	5	92.40	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม เมื่อพิจารณาเหตุการณ์การศึกษาต่อ อายุและทัศนคติ
ในกลุ่มที่มีการรับรู้ภาวะทางครอบครัวค่า

ศึกษาต่อ	อายุ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	เฉลี่ย	(211)	(221)	(222)	(122)	(112)	(111)	(212)
เรียน	มาก	น้อย	121	3	70.3	6.88	8.66	18.84*	19.20*	19.72*	20.27*	26.83*
ไม่เรียน	น้อย	น้อย	211	11	77.18	-	1.78	11.96	12.32	12.84	13.39	19.95*
ไม่เรียน	มาก	น้อย	221	24	78.96	-	-	10.18	10.54	11.06	11.61	18.17*
ไม่เรียน	มาก	มาก	222	22	89.14	-	-	.36	.88	1.43	7.99	-
เรียน	มาก	มาก	122	8	89.50	-	-	-	.52	1.07	7.63	-
เรียน	น้อย	มาก	112	45	90.02	-	-	-	-	.55	7.11	-
เรียน	มาก	น้อย	111	14	90.57	-	-	-	-	-	6.56	-
ไม่เรียน	น้อย	มาก	212	8	97.13	-	-	-	-	-	-	-

* มนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้ภาระทางครอบครัว
ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิง

กลุ่ม								
การศึกษาคือ		ครอบครัว	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	84.50	85.71	91.57
ไม่เรียน	น้อย	21	38	82.26	2.24	3.45	9.31*	
เรียน	มาก	12	38	84.50		1.21	7.07	
ไม่เรียน	มาก	22	35	85.71			5.86	
เรียน	น้อย	11	42	91.57				

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการสนับสนุนทางสังคม
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้ภาระทางครอบครัว
ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาย

กลุ่ม								
การศึกษาคือ		ครอบครัว	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	85.68	86.00	87.26
ไม่เรียน	มาก	22	20	77.30	8.38	8.70	9.96	
เรียน	น้อย	11	28	85.68		.32	1.58	
เรียน	มาก	12	20	86.00			1.26	
ไม่เรียน	น้อย	21	27	87.26				

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทัศนคติต่อพฤติกรรมทางการศึกษาต่อ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาต่อ ภาครับ
 วิชาการทางครอบครัว และการรับรู้สภาพความมั่นคงในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย

กลุ่ม	(211)	(121)	(211)	(212)	(111)	(122)	(112)				
ศึกษาต่อ	73.58	76.91	77.84	83.23	83.30	84.56	85.78				
WKCON	รหัส	จำนวนคน	เฉลี่ย								
FAM											
ไม่เรียน	มาก	222	8	67.75	5.83	9.16	10.09	15.48*	15.55*	16.81*	18.03*
ไม่เรียน	มาก	221	12	73.58	-	3.33	4.26	9.65	9.72	10.98	12.20
เรียน	มาก	121	11	76.91	-	-	.93	6.32	6.39	7.65	8.87
ไม่เรียน	น้อย	211	14	77.84	-	-	-	5.39	5.46	6.72	7.94
ไม่เรียน	น้อย	212	13	83.23	-	-	-	-	.07	1.33	2.55
เรียน	น้อย	111	10	83.30	-	-	-	-	-	1.26	2.48
เรียน	มาก	122	9	84.56	-	-	-	-	-	-	1.22
เรียน	น้อย	112	18	85.78	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการเรียนต่อ
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้ภาระครอบครัว
ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย

กลุ่ม					(12)	(11)	(22)
การศึกษาต่อ ครอบครัว รหัส จำนวนคน ค่าเฉลี่ย					80.22	86.92	90.00
ไม่เรียน	น้อย	21	19	79.94	.28	6.98*	10.06*
เรียน	มาก	12	41	80.22		6.70*	9.78*
เรียน	น้อย	11	59	86.92			3.08
ไม่เรียน	มาก	22	3	90.00			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และทัศนคติ ในกลุ่มที่เป็นโสด

กลุ่ม							
การศึกษาต่อ ทัศนคติ รหัส จำนวนคน ค่าเฉลี่ย					78.69	88.44	88.53
ไม่เรียน	น้อย	21	32	58.31	20.38	30.13*	30.22*
เรียน	น้อย	11	26	78.69		9.75	9.84
ไม่เรียน	มาก	22	18	88.44			.09
เรียน	มาก	12	47	88.53			-

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และทัศนคติ ในกลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้
ภาระทางครอบครัวต่ำ

กลุ่ม					(11)	(22)	(12)
การศึกษาต่อ	ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	90.82	92.50	95.19
ไม่เรียน	น้อย	21	35	57.29	33.53*	35.21*	37.90*
เรียน	น้อย	11	17	90.82		1.68	4.37
ไม่เรียน	มาก	22	30	92.50			2.09
เรียน	มาก	12	30	95.19			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตาราง 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม
เมื่อพิจารณาตามพฤติกรรมการศึกษาต่อ และการรับรู้ภาระทางครอบครัว ในกลุ่มชาย

กลุ่ม					(21)	(11)	(12)
การศึกษาต่อ	ครอบครัว	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	83.78	85.29	88.70
ไม่เรียน	มาก	22	20	57.50	26.28	27.79*	31.20*
ไม่เรียน	น้อย	21	27	83.78		1.51	4.92
เรียน	น้อย	11	28	85.29			3.41
เรียน	มาก	12	20	88.70			-

* มีนัยสำคัญที่ .05